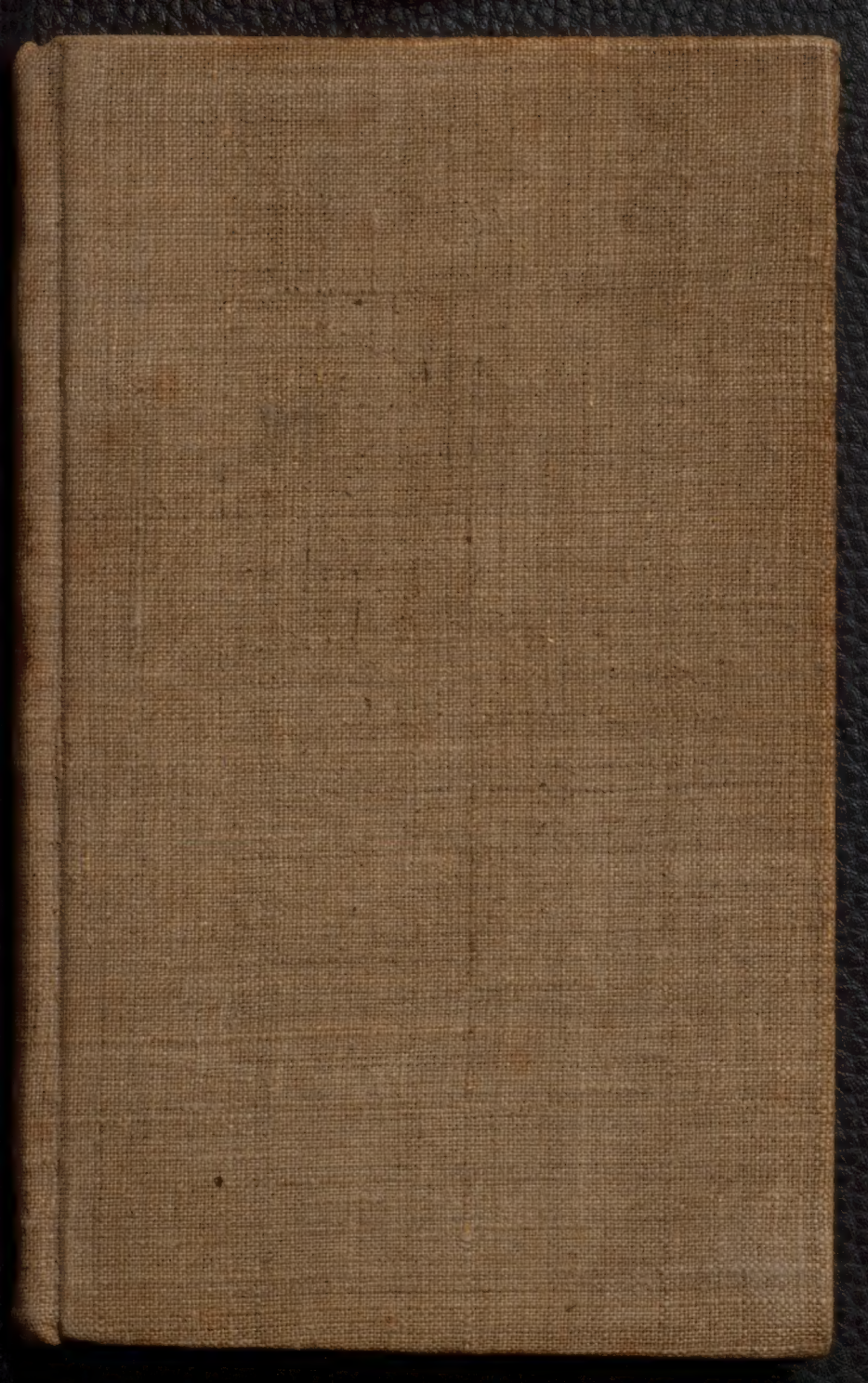




ESK. 21

Friedrich

PILLING'S ESKIMO pp. 64

ENTIRELY IN THE
ESKIMO LANGUAGE
OF LABRADOR

MOSESIB AGLANGITA SIVORLINGIT

ASSINGITALO TUKSIARUTSININGIT NERTORDLERUTINGILLO
IMGERUSERTAGGIT.

THE BOOK OF GENESIS

TRANSLATED INTO THE

ESQUIMAUX LANGUAGE,

BY

THE MISSIONARIES

OF THE

UNITAS FRATRUM, OR, UNITED BRETHREN.

PRINTED FOR THE USE OF THE MISSION,

BY

The British and Foreign Bible Society.

LONDON:

W. M'DOWALL, PRINTER, PEMBERTON-ROW, GOUGH-SQUARE.

1834.

MORESID AGLANGIT
SIVORLANGIT

THE HISTORY OF THE
NATION OF THE
SIVORLANGIT

THE BOOK OF GENESIS

THE FIRST BOOK OF THE
BIBLE

THE HISTORY OF THE
NATION OF THE
SIVORLANGIT

THE HISTORY OF THE
NATION OF THE
SIVORLANGIT

THE HISTORY OF THE
NATION OF THE
SIVORLANGIT

THE HISTORY OF THE
NATION OF THE
SIVORLANGIT

THE HISTORY OF THE
NATION OF THE
SIVORLANGIT

MOSESIB AGLANGITA SIVORLINGIT.

KAPITEL I.

Sillaksub pingortitauninganik.

NELLIUNERIT pigiarningane Gudib killak nunalo pingortipak.

2 Nunalo illēnarsimmajotun-ilaukpok sunatakaranelo, ittinerlo tāktub kollāngiarpa; Gudiblo Annerninget immaksoak kollāngiarpa.

3 Gudelo okarpok: Kaumajokarle! Kaumajokarpok tava.

4 Kaumajorlo ullernaigilugo, Gudib namagiva. Tagva kaumajok Gudib avitipa tāksoarmit.

5 Kaumajorlo uvlormik taiva, tāksoarlo unuamik tailugo. Tagva unnuksak uvlāksarlo uvlut sivorlerpānget sakkerpok.

6 Gudelo okarpok: Aulāngitokarle immaksuit akkorngænne, tamna aviktaujutiksaukovlugo immaksuit akkorngænne.

7 Tagva Gudib aulāngitok sennava, immaksoarlo aulāngitub attānētok avikpa immaksoarmit aulāngitub kollānetomit. Taimailerporlo.

8 Aulängitorlo Gudib killangmik taiva. Tagva unnuksak uvläksarlo uvlub aipanga sakkerpok.

9 Gudelo okarpok: Immaksuit killaub attänētut kattensorlit ingmigolilutik, ipterilingajok tækkuksaukovlugo. Taimailerporlo.

10 Ipteriliktorglo Gudib nunamik taiva, immak-suillo ingmigoliningit immarbiksoarmik taisilune. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

11 Gudelo okarpok: Nunab iviksukket pēror-tullo nutaijortuksatärtut nuitiligit; nappartullo paungalivaktut, attunit illusermiktut paungatār-kovlugit, ingmingne nutaijortuksatakarlutik nuname. Taimailerporlo.

12 Tava nunamit nuilerput iviksukket pēror-tullo, nutaijortuksatärtut, attunit illusermiktut; nappartullo paungalivaktut, ingmingne nutaijortuksatakarlutik, attunit illusermiktut. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

13 Tagva unnuksak uvläksarlo uvluk ping-ajuæk sakkerpok.

14 Gudelo okarpok: Kaumartuksennik sakki-jartokarle aulangitome killangme, uvlormiglo unnuarmiglo aviktitsijunnik, nellunaikutenniglo, nellunerniglo, uvlunnik Jarinniglo kaujitsijunnik.

15 Kaumartuksaukovlugit aulängitome killangme, nuna kaumarviokovlugo tapkonunga. Taimailerporlo.

16 Gudiblo kaumajoksoæk magguk sennavak, kaumajok angijok attanniotikovlugo uvlormut, kaumajorlo mikkijok attanniotikovlugo unnuarmut, uvloritsello sennaveit.

17 Gudiblo tapkoa aulängitomut killangmut illiveit, kaumaikovlugit nunamik.

18 Attanniotikovlugillo uvlormut unnuarmullo,

aviklugiglo kaumajorlo tåksoarlo. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

19. Tagva unnuksak uvlåksarlo uvlut sit-tamanget sakkerpok.

20 Gudelo okarpok: Immaksoak sakkijartitsile immaksiutinnik auläjunnik omajunniglo, tingmitsenniglo, nuname aulångitub killaub attåne tingijunnik.

21 Gudiblo arveåluit pingortipeit, immaksiutillo sunatuinait, omajut auläjullo, immaksublo sakkijartitangit, illunatik ingmikut adsiliksaulutik; tingmitsello esaroggit sunatuinait, illunatik ingmikut adsiliksaulutik. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

22. Gudiblo saimauserpeit okarlunelo: Kinguvåksakarluse unnuksivalliatitse, immarmiglo immarbiksoarme najimmatitse; tingmitsello unnuksivalliarlit nuname.

23 Tagva unnuksak uvlåksarlo uvlut tellimanget sakkerpok.

24 Gudelo okarpok: Nuna sakkijartitsile omajunnik, attunit ingmikut adsiliksaulutik, nergjutinnik nujuitunniglo nujoartunniglo, pamgortunniglo nunamētunnik, illunatik ingmikut adsiliksaulutik. Taimailerporlo.

25 Gudiblo nergjutit nujoartut pingortipeit, illunatik ingmikut adsiliksaulutik, nergjutillo nujuitut ingmikut adsiliksaulutik, pamgortullo suinatuinait nunamētut, ingmikut adsiliksaulutik. Gudiblo tamedsa ullernaigilugo namagiva.

26 Gudelo okarpok: Innungnik adsiptingnik sennalaukta, adsiokovlugit uvaptingnut; tapkoa attanniojuksaukovlugit mingeritjennut immarbingmētennut, tingmitsennullo killaub attānētun-

nut, nergjutinnullo, nunamullo illunānut, pamgortunnullo tamainut nunamētunnut.

27 Innuglo Gudib adsiminut pingortipa, Gudemut adsiojuksaukovlugo pingortipa, aŕgullo arnarlo pingortipak.

28 Gudiblo saimauserpak okautivlugiglo: Kinguvaksakarlutik unnuksivallialeritik, innuit nunamik najimmakovlugit, attannioleritiglo nunamut, nalegauleritiglo mingeritjennut immānētunnut, tingmitsennullo killaub attānētunnut, nergjutinnullo tamainut, pamgortunnullo.

29 Gudelo okarpok: Ahāk tagga tunmitsivigivaptik pērorsijennik sunatuinarnik, ingmingne nutaijortuksatārtunnik nunaksoarme illunane, nappartunniglo sunatuinarnik paungalivaktunnik, nappartunniglo ingmingne nutaijortuksatartunnik, nerkiksaukovlugit illiptingnut.

30 Nergjutinnullo nunamētunnut tamainut, tingmitsennullo killaub attānētunnut tamainut, pamgortunnullo nunamētunnut tamainut, taipkoa pērorsijennik sunatuinarnik nerrikovlugit. Tai-mailerporlo.

31 Gudiblo pingortitane tamaitarsuit ullernaigiveit; ahāglo, illunamassiatik idluartoksōlaukput. Tagva unnuksak uvlāksarlo uvlut pingasujoet sakkerpok.

KAPITEL II.

Sabbatemik, Paradiesemiglo, nulliarēngnerub pingortitauninganiglo.

TAGVA killak nunalo kattimmajoksoakottingillo tamaitarsuit innersimmalaukput.

2 Uvlullo Āningane Gudib pinniarnine sullinermut sorērpeit; uvlullo Āningane merngoērserpok sullinermunit tamainit.

3 Uvlullo Āninget tamedsa Gudib saimanarneliotipa, ivsornaiviokolālo, uvlorme tamattomane Gude sullinermunit tamainit merngoērserlaurame, pinniarnermunit pingortitaminut, sullinermunit tamainit.

4 Taimak killak nunalo sakkijalerpuk, pingortitaulauramik nelliutome taipsomane, Gudib Nālekab nuna killaglo sennangmagik;

5 Nappartullo sunatuinait nāternamēdlutik, mattoma sivornḡagut perorlaungitut nuname, perortullo sunatuinait nātername, mattoma sivornḡagut perorlaungitut. Gude Nālegak sillalukojingimet sulle nuname, innukalaungilarlonēt perorsēviksiortomik.

6 Nunamille pujorak kangattarpok nuna illunāt kausertilugo.

7 Gudiblo Nālekab innuk sennava nunab illanganit, annernermiglo omanartomik kingangagut supporlune tapsomunga. Taimaglo innuk omanartomik tarneliotitauvok.

8 Gudelo Nālegak perorsēvingmik sennavok Edenme unanetome, innuglo sennajane nunakarkova tapsomane.

9 Gudelo Nālegak perorsaivok nunamit nappartummik sunatuinarnik tækkominadlartunnik, nerkiksaktalingniglo mammaktunnik, innogutiblo nappartunga perorsēviub kerkanētipa, illitark-sinerublo ajungitomik ajortomiglo nappartunga.

10 Edenmillo kōksoak pivok immertitsijok perorsēvingmik, tagvane avalerkokalerdlune kōksoarnik sittamænnik.

11 Tapkoa sivorlinget Pison attekarpok, tamannalo nunab Hevilab illunät avatägut kökpok, tagvanelo Goldekarpok.

12 Nunablo tapsoma Goldinga pivianartövok; tagvanelo Bedellionekarpok, ujararlo pivianartok Oniks tagvanënivok.

13 Köggebub aipanga Gihon attekarpok, taman-na kernertet nunangeta illunät avatägut kökpok.

14 Kögguuk pingajuæk Hedikel attekarpok, tamanna Assiriab kiglingane kökpok. Kögguullo sittamanget Frate attekarpok.

15 Gudiblo Nälekab innuk pitipa perorsëving-mut Edenmëtomut, sennajaukovlugo udsertor-taukovlugolo tapsomunga.

16 Gudiblo Nälekab innuk perkova, okau-tivlugo: Nerrijuksauvotit nappartunnit tamainit perorsëvingmëtunnit.

17 Illitarksineruble ajungitomik ajortomiglo nappartunganit nerrijuksaungilatit; uvlut nel-liennelonët omanget nerriguvit tokkojuksaugavit.

18 Gudelo Nälegak okarpok: Namangilak innuk attausënaugame; oma ikkajortiksanganik aipæksanganiglo sennajomavunga.

19 Gudib Nälekab ivsormit omajut tamaita näternamëtut, tingmitsello tamaita killaub attänëtut sennagamigit, tapkoa innungmut pitipeit, kannok tainiarmangagit nautsertoromavlune, kannorle innub (Adamib) omajut sunatuinait taijomalerpagit attekartuksaungmetta.

20 Innublo nergjutit tamaita nujoartut nujuitullo näternamëtut, tingmitsella killaub attänëtut attunit attekartipeit; kissianele innungmut ikkajortiksamik aipæksamiglo nachvartaujokalaungilak.

21 Tagva Gudib NāleKab innuk (Adam) sin-
niktipa ittijomik, tamnalo sinnisimmavok; omalo
tullimangita illanget tiguva, innigilauktangalo
uvinēkartipa.

22 Gudiblo NāleKab arnak sennava innub tul-
limanganit, omanget tigulauktane, ālalo tapso-
munga.

23 Tagva innuk (Adam) okarpok: Tagga sau-
niojut saunimnit pimmajut, uviniojorlo uvinimnit
pimmajok. Tamna taijaularpok angumit pijomik,
angumit pijaungmet.

24 Tamanna pivlugo atātane anānanelo angu-
tib kemmegomārpak, nullianelo ungagilugo, tap-
koalo magguk uvinigik attausiksauniarpuk.

25 Tammarmiglo Adam nulliangalo annora-
kalaungilāk, kangusugatiglo.

KAPITEL III.

*Adamib Evablo ajortulliarnigingnik. Tapkoa pitlartauning-
nik. Messiasib unertutigijauninganik,*

KUGLUGIARLE pingitsertornersaulaukpok nergju-
tinnit nāternamētunnit, Gudib NaleKab sennajan-
ginnit tamainit, tapsonalo arnak okarvigiva: Gude
taimak okausekalaukka illiptingnut, nerrijuksaun-
ginaptik nappartunnit perorsēvingmētunnit ta-
mainit?

2 Arnab tava kuglugiak okautiva: Nappartut
perorsēvingmētut paunganginnik nerrivakpoguk;

3 Kissianele nappartub perorsēviub kerkanētub
paungangit pivlugit, Gude okalaukpok: Omanget
nerriniaratik aktornagolonēt, tokkojuksaukonna-
tik.

4 Tagva kuglugiak arnamut okarpok: Tai-
maingilak illa, tokkoniatsengilatik.

5 Gudele nellunginame, uvlut nellienne illiptik
omanget nerriguptik ijitik uititauniarmetta,
Gudetullo ilerniaraptik, ajungitomiglo ajorto-
miglo illissimmavlutik.

6 Arnablo nappartok tamanna tækkunâramiuk,
omanget nerrijominarasugællugo tækkominara-
sugiva, nappartok una kuvianarasugællugo, silla-
tôtitsijomik okautaungmet; oma paungangita il-
langanik tigusivok nerrivlunelo, oma illangalo
uiminut tunniva, tamnalo nerrigivok.

7 Tagva tamarmik ijigik uititaulerpuk annora-
kanginermingniglo tukkisilerdlutik; Feigeliksablo
millukattanginnik kattititsivuk, sailiteksamingnik
sennalutik.

8 Gudiblo Nalekab nippinga tussarpæk, pe-
rorsëvingme arvertartillugo uvlub niglalerningane.
Adamele nulliangalo ergutsivuk nappartut peror-
sëvingmêtut akkornganut, Gudib NâleKab kēnan-
get sângane sakkijaromanatik.

9 Gudiblo NâleKab Adam kaikova okautilu-
golo: Nānekit?

10 Adamelo okarpok: Nippit tussarapko pe-
rorsëvingme sivorāvunga, annorakanginamalo
ijerasualaukpunga.

11 Gudib okautiva: Kia okautilaukpâtit an-
norakanginernik? Nappartomit taipsomanget
nerrilaungilatit, nauk innertilaurapkit nerrinik-
sarnik?

12 Tagva Adam kiovok: Arnab aiparikojavit
uvamnut nappartub taipsoma paungangita illan-
ganik tunnitsivigingmanga nerrilaukpunga.

13 Gudib NâleKab arnak okautiva: Sôg tai-

mailiorlaukit? Arnarle okarpok: Kuglugitsab taimak uiveringmanga nerrilaukpunga.

14 Tagva Gudib Nălekab kuglugiak okautiva: Taimailiorlauravit nergjutinnit tamainit, omajunillo năternamētunnit tamainit ominarnerpângō-votit mannamit. Nărnut pamgortuksauvotit, ivsorlo nerkigilugo innōtillutit.

15 Omisuktigēngnermiglo pititsijomavunga il lingnut arnamullo, kinguvāksarnut kinguvāksanginnullo. Arnable kinguvāksanget niakuit tulldlaromārpa, igvillo kingmingagut kējomārpet.

16 Arnamullo okarpok: Singaileruvit ānernar-tomik ikpigititsomārpagit, āniadlarlutillo ernisugomārpotit, uivillo pijomajanga malligeksarivet, tamnalo nălegeksarivet.

17 Adamemullo okarpok: Nulliet năleklugo nappartomit taipsomanget nerrilauravit, nauk innertilaurapkit nerriniksarnik, nuna tagva ominarsijauvok pivlutit, siarklernermullo nerkiksarnik pinnasuartuksauvotit innōtillutit.

18 Dorneniglo Disteleniglo perortokaromārpok, perorsijello năternamētut ejeksarivettit.

19 Kēnavit kidsijarningane nerkiksarnik ēsi juksauvotit, igvit ablatsaujomārkārtinnæk senna-jaumavingnut; ivsogavit ivsungortuksaugivotit.

20 Adamiblo nulliane Evamik atserarpa, tamna innōjut illumamassiatik anānagingmatsuk.

21 Gudelo Nălegak Adamib nulliangello anoraksagingnik kissingnik sennavok, attitilugiglo makkoninga.

22 Gudelo Nălegak okarpok: Ahāk, Adam uvaptitun-ilertok, ajungitomiglo ajortomiglo illissimmavlune. Mannale agganne issakonnagit, tiguskonnagolotauk omanartub nappartunget

paunganginnik, nerrinermullo tamakkoninga in-
nølerkonnago issokangitomot.

23 Tava Gudib Nālekab aularkova perorsēving-
mit Edenmit, perorsēviksiorkovlugo, nunamit
pingmet.

24 Adamelo Gudib aulartinamiuk, perorsēviub
Edenib ittervia udsertortaukova Kerubimut sa-
viksoalijartomot ippiktomik, apkosinek nappar-
tomut omanartomot attortaukonnago.

KAPITEL IV.

Kainib tokkotsininganik nukkamini. Kainib kingurānginnik.

ADAMIBLE nulliane Eva uvinikattigingmago tam-
na singailerpok, Kainelo ernertariva, okarporlo:
Angumik Nālekamit pivunga.

2 Mattoma kingorngane oma nukka Abel er-
nertariva. Abelelo mianersijungorpok, Kainele
perorsēviksiortungorlune.

3 Nelliutub malliktingane Kaine tunnergutik-
saminik perorsēviub perorsianginnit ātsilerpok
Nālekab sānganut.

4 Abelibtauk saugakottiminit angajuklionerset
koininersello āpeit. Nālekablo saimarsainerminut
Abele tunnergutalo tækkunārpak.

5 Kainele tunnergutalo Gudib saimarsainer-
minut tækkunārlaungimago; Kaine ningalerpok
angijomik, ningarningalo tækkuksaulerpok kēnan-
gane.

6 Tagva Nālegak Kainemut okarpok: Søg
ningarosukkīt? Søglo kēnet ningarnermut tautor-
lukka?

7 Imaingilak? Åjungitulliguvit tava ungar-

potit; ajungitullingikuvile, tava idluinerub kannidlarpâtit ikliguktitsomavlutit, igville nâletsennago pît, attanniolerille tamattomunga.

8 Kainible nukkane Abel okausiksakarvigiva; mattoma kingorngagullo nâternamêdlutik, Kainib nukkane Abel annaudlugolo tokkopa.

9 Nalekab tagva Kaine okarvigiva: Nukket Abel nâneka? Kaine okarpok: nellovunga; nuk-kara udsertoreksarivigo?

10 Okautivale: Sumik pinnialaukkît? Nukka-vit aunga nipliadlarpok uvammut nunamit.

11 Mannamillo omigijauvotit nuname, tamedsa aitangavlune nukkavit aunga aggangnit ping-mago.

12 Perorsêviksioralloaruvit namaktomik tunitsivioniangitotit nunamit. Saksartotut kem-mâjotullo illingajuksauvotit nuname.

13 Kainele okarpok Nâlekamut: Idluitulli-arnera angiluarmet issumagijungnêrviojungnangilak.

14 Ahak, uvlome aulartigamga nunamit oman-get, ijieriartortuksauvunga kênavit sângane, saksarlunga kemmâjotun-idlungalo nuname. Imâk illinganiarpungalo: uvamnik naipitsijub tokkolar-pânga.

15 Nâlekable okautiva: Aukak, imainiarporle: Kainemik tokkotsijok, idluitulliarnek tamedsa 7-torlune akkillertaujariakarpok. Nâlekablo Kaine nellunailiva tokkotaukonnago kimut naipiting-anut.

16 Kaine tava Nâlekab kênanganit aularpok, nunalo Nod unane, Edenib ungatane nunagilerdlugo.

17 Kainiblo nulliane uvinekattigingmago tam-

na singailerpok, Hanochelo ernertariva. Igluga-sengniglo iglulliorpok, tapkoa ernorme attingatut atserarpeit Hanock.

18 Hanochible ernertariva Irad, Iradib ernertariva Mahujael, Mahujaelib ernertariva Metusael, Metusaelib ernertariva Lamech.

19 Lamechele nullianikpok maggungnik; il-langæk attekarpok Ada, aipanga Zilla.

20 Adalo ernivok Jabalemik, omanget tup-pernik iglokartut, nergjutinniglo nujuitunnik mianersijut pivut.

21 Oma nukka attekarpok Jubal; tamna sivorlerpauvok aggiarusijartunnit nipsausijartunnillo tamainit.

22 Zillaletauk ernivok Tubalkainemik, tamna illissimmalaukpok kannutjerinermik kikkitjerinermiglo sunatuinarnik. Tubalkainiblo najanga attekalaupok Naema.

23 Lamechiblo nulliængne Ada Zillalo okautivak: Illiptik Lamechib nulliagik okautsimnik tussaleritik, kammatsiarlutiglo sumik okarama: Angumik tokkotsilaukpunga, tamna ikkigivara, innuosuktomiglo tamna sorrogivara.

24 Kainemik tokkotsijok 7-torlune akkiniartaujariakangmet, Lamechemik tokkotsijok 77-torlune akkiniartaujariakarpok.

25 Adamib nulliane ama uvinekattigingmago, tamna ernermik ernivok, tamna attekartipa Seth. Okarlune: Kainib Abele tokkolaungmago, Gudib kinguvâksab assianik tunmitsivigivânga.

26 Sethelotauk ernertârpok ernermik, tamna attekartipa Enos. Nelliutome taipsomane Nâ-lekab attinga okautigijautainalerpok.

KAPITEL V.

*Patriarchit kinguvarèt attingita taijauninginnik Adamemit
Noa tikkilugo.*

TAMEDSA aglait innuit kinguvarëninginnik okälajut. Gudib innuk pingortinamiuk adsiliotipa ingminut.

2 Angullo arnarlo pingortipak, saimauserlugiglo, innügniglo atseraitipak, taipsomane pingortitauvingne.

3 Adamelo Jarekardlune 130 nik ernertârpok ingmitut adsekartomik, tamna atserarpa Seth.

4 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 800 nik innölaupok, ernetârlune pannitârlarmelo.

5 Jaringita illunatik unnurningit 930 övut, tokkovorlo.

6 Sethib Jarekardlune 105 nik Enos ernertâriva.

7 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 807 nik innölaupok ernetârlune pannitârlarmelo.

8 Jaringita illunatik unnurningit 912 övut, tokkovorlo.

9 Enosib Jarekardlune 90 nik Kenan^{er}ernertâriva.

10 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 815 nik innölaupok, ernetârlune pannitârlarmelo.

11 Jaringita illunatik unnurningit 905 övut, tokkovorlo.

12 Kenanib Jarekardlune 70 nik, Mahalaleel ernertâriva.

13 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 840 nik innölaupok, ernetärlune pannitarlarmelo.

14 Jaringita illunatik unnurningit 910 övut, tokkovorlo.

15 Mahalaleelib Jahrekardlune 65 nik Jared ernertäriva.

16 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 830 nik innölaupok, ernetärlune pannitärlarmelo.

17 Jaringita illunatik unnurningit 895 övut, tokkovorlo.

18 Jaredib Jarekardlune 162 nik Henock ernertäriva.

19 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 800 nik innölaupok, ernetärlune pannitärlarmelo.

20 Jaringita illunatik unnurningit 962 övut, tokkovorlo.

21 Henochib Jarekardlune 65 nik Methusala ernertäriva.

22 Methusalalo ernertärigamiuk kingorngane Gude aiparilugo Jarinnik 300 nik sulle innölaupok, ernetärlune pannitärlarmelo.

23 Jaringita illunatik unnurningit 365 övut.

24 Gude aiparilugo innölaungmet, Gudib numamit ingminut pitipa, tækkojaujungnërlunelo.

25 Methusalab Jarekardlune 187 nik Lamech ernertäriva.

26 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 782 nik innölaupok, ernetärlune pannitärlarmelo.

27 Jaringita illunatik unnurningit 969 övut, tokkovorlo.

28 Lamechib Jarekardlune 182 nik ernertärpok attautsemik.

29 Tamnalo atserarpa Noa, okarlunelo: Tap-soma mannigoromärpätigut kappiasungniptingne sullijeksaptingnelo nuname, ominarsijaujome Nä-lekamut.

30 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 595 nik innölaulkpok, ernetärlune pannitär-lar-melo.

31 Jaringita illunatik unnurningit 777 övut, tokkovorlo.

32 Noab Jarekardlune 500 nik, Sem, Ham, Jafetelo ernertäriveit.

KAPITEL VI.

Ullitornivaksub okautauninganik.

INNUILLE unnuksivallialermetta nuname, tapk-nungalo pannit erniangöngmetta;

2 Gudib kittorngangita innuit panningit kem-mergolerpeit pinnarnarasugilugit, issumaming-niglo nellit nulliariveit.

3 Tagva Nälegak okarpok: Innuit annernima nippinga tappagitsainarpæt, uviniogamik. Man-namit Jarinnik 120 nik sulle kamagingitsertoro-mavakka.

4 Nelliutome taipsomane attanniolutkalauk-pok nuname; Gudib kittorngangita innuit pan-ningit nulliaringmagit, kittorngakarlutiglo tap-konanget, innuit pitsartojoksuit tattamnartok-suillo sillaksoarme tapkonanget pivut.

5 Nälegarle tækkogame innuit uivëtoksöning-innik nuname, omættingitalo issumangit pin-nasuarningillo idluiluktoksöngmetta sorëratik;

6 Tagva kakkialerpok pingortitsinermirik in-

nungnik nuname, tamedsalo kiksarutigiva omæt-timine.

7 Okarlunelo: Innuit pingortilauktakka pējar-omavakka nunamit, innuit kissētaungitulles, nerg-jutittauk, pamgortullo tingmitsello killaub attā-nētut aglæt, tapkoninga pingortitsinimnik kak-kialerama.

8 Noale Nālekab saimarsainerminut nāpkigiva.

9 Tamedsa Noab kinguvāngit: Noa angut idluartok, pitlareksaulaungilak, Gude aiparilugo innōtsainalaukpok nelliunermine.

10 Ernertārlaukporlo ernernik pingasunnik, Sememik, Hamemiglo, Jafetemiglo.

11 Nunale asserorsimmalaukpok Gudib ijiki-ta sakkængne; piungiluktoālungmiglo tettæd-lunc.

12 Tagva Gudib nuna ullernaigiva, ahāglo, asserorsimmalaukpok, uviniliojut illunamassiatik innonitik asserortilaungmattigik nuname.

13 Tagva Gude Noamut okarpok: Uviniliojut illunamassiatik naggatiksanget nelliutivok kēna-ma sângane, nuna piungiluktoālungnik tettæmet tapkonanget pijunnik; ahāglo, asseroromavakka nuna illagilugo.

14 Umiaksoarmik kejungmik sittijomik sen-nalerit, takamanelo iglunnik sennalutit, kotsorlu-gillo illuagut sillatagullo.

15 Imāglo sennaleruk: tukkimut tallitut igloī-nartut 300 nik, sennimut tallitut igloīnartut 50 nik, kungmullo tallitut igloīnartut 30 nik.

16 Tapsoma känganelo igalarmik sennakovagit tallitut igloīnartut angitigijomik. Upkuarle sen-neranget kerkāne sennajeksarivet. Ikkiarèktil-

ruglo pingasunnik kollerëktunnik, illanget aller-påme, aipanga kerkäne, pingajuæk kolläne.

17 Ahägle, ullitornevaksoarmut nuna tikki-taukojomavara, uviniliojut illunamassiatik anner-nekartullo killaub attäne asserorlugit. Illuna-massiatik nunamëtut nunguteksauvut.

18 Igville angervigijomavagit, umiaksoarmullo aijariakarpotit, ermitillo, nulliello, ernivit nulliang-illo illagilugit.

19 Umiaksoarmullo itterkojikovagit omajun-nik sunatuinarnik, uvinilingnit tamainit, attunit aiparëngnik attautsingnik, angumiglo arnamiglo, omatsainarkovlugit najugarne.

20 Tingmitsennit kalliñe kattigëngitunnik, nergjutinnillo kallinne kattigëngitunnik, pamgor-tunillo sunatuinarnit nunamëtunnit kallinne kat-tigëngitunnik; tapkonanget illunainit, attunit aiparëk attautsik, ittertuksauvut illingnut, omat-sainarkovlugit.

21 Igvillo nerkiksennik sunatuinarnik, nerkik-sauvaktunnik neksartuksauvotit, kattorsorlugillo najugarne, tamakkoa ejeksaukovlugit illingnut il-langnullo, omajunnullo tamainut.

22 Noablo Gudib perkojangit tamaita pin-niarutigilugit näletsiarpeit.

KAPITEL VII.

Ullitorneraksob nelliumingani.

NÄLEKAB Noa okautiva: Illatit tamaita illagi-lugit itterit umiaksoarmut, igvit idluartorigapkit sãmne nellitome tamattomane.

2 Nergjutinnit ivsornaitunnit sunatuinarnit attunit aiparēnik 7 nik, angumiglo nullianganiglo ittertitsit illingnut, nergjutinillo ivsornartunnit attunit aiparēngnik attautsingnik, angumiglo nullianganiglo.

3 Taimaktauk tingmitsennit killaub attānētunnit, attunit aiparēnnik 7 nik, angutaunermiglo arnauninganiglo, kinguväkset nungutaukonnagit nunaksoarme illūnāne.

4 Uvlut 7 it nākpetta sillalukojjomagama nuname uvlut 40 git unnuello 40 git nāvlugit, omajut nuname sennajakka illunaita nungutisomagapkit.

5 Noable Gudib perkojangit tamaita piniarutigilugit nāletsiarpeit.

6 Ullitornevaksuble tikkininga nunamut nelitungmet, Noa Jarekalaukpok 600 nik.

7 Umiaksoarlo ittervigiva erninne, nullianelo, ernime nulliangillo illagivlugit, ullitornevaksoak pitjutigællugo.

8 Nergjutinnit ivsornaitunnit, ivsornartunnillo, tingmitsennillo, pamgortunnillo tamainit nunamētunnit,

9 Itterput umiaksoarmut aiparēklutik, angullo arnarlo, sorlo Nālekab (Noa) perkungmago.

10 Uvlulle 7 it nālermetta ullitornevaksoak tikkimarilerpok nunamut.

11 Noa Jarekartillugo 600 nik, takkib aipang-et uvlungita 17 ningane, uvlorme tamattomane, ittersālub puailavingit illunatik aitangalerput, killaublo mattungit illunatik angmalerput.

12 Sillalukalarmelo nuname, uvlut 40 git, unnuello 40 git nālugit.

13 Uvlorme tamattomane, Noa, erningillo

Sem, Ham, Jafetelo, Noablo nullianga, erning-italo nulliangit pingasut itterput umiaksoarmut.

14 Taimaktauk nergjutit nujoartut sunatui-nait adsigèngitut, nergjutillo nujuittut sunatuinait adsigèngitut, pangortullo sunatuinait, pangorpaktut nuname, adsigengitut, tingmitsello sunatuinait adsigèngitut, tingijungnartullo illunatik, esarokartullo illunatik.

15 Tapkoa illunatik aiparèklutik itterput Noab umiaksoanganut, uvinilingnit tamainit, omartomik annernelingnit.

16 Ittertullo tapkoa angutaulaukput arnauv-lutiglo uvinilingnit tamainit, sorlo Gudib (Noa) perkungmago. Nālekablo upkuak pallangerpa kingorngagut.

17 Tavale ullitornevaksoak tikkilerpok, uvlut 40 git nālugit, immaksuillo angijorolerput, umiaksoarlo pochelarktipæt nunamit.

18 Taimak angitigijomik immaksuit sugalulu-armetta angijororlutik nuname, umiaksoak kängane poktavok.

19 Taimak angitigijomik immaksuit sugaluluarmettalo, kakket kingiktorsuit illunamassiatik killaub attänētut ulludsaulaukput.

20 Immaksub ittijoksöninga kakket ulludsaumajut känginne, tallitut igloinartut 15 nik ititigijomik nauserkajauvok.

21 Tava uviniggit illunamassiatik aulajut nuname, tingmitsello, nergjutillo nujoartut nujuittullo, pangortullo pangorpaktut nuname, innuillo illunatik ippidlarput.

22 Illunamassiatik, omartomik annernekartut panterpaktome, tokkolerput.

23 Taimagle illunamassiatik nunamētut nung-

utaulaukput, iñuillo, nergjutillo, pamgortullo, tingmitsello killaub attänëtut, tapkoa illunamasiatik nunamit pëjartaumavut. Noakut kissimik, najortingillo umiaksoarmëtut amiakövtut.

24 Nunaksoarle immaksoarmut uvlunnik 150 nik ulludsaumalaukpok.

KAPITEL VIII.

Ullitornevaksu sorëninganik.

TAGVALE Gudib Noa issumagilerpa, tapsoma najortingillo umiaksoarmëtut omajut nergjutillo tamaita erkarmilugit, akkunaksoakarkojivok nunamut, immaksoarlo tinnivallerpok tava.

2 Ittijoksublo puailavingit killaublo mattungit simiktaulerput, sillaluksoarlo killangmit sorëkojauvok.

3 Immab tava nuna kemmegiartorpa, këtaunersaulilarmelo, uvlut 150 git nängmetta.

4 Takkit 7 ningeta uvlungita 17 ningane umiaksoak ikkarëpok Araratib kakkangane.

5 Immagle miklilitsainarpok takkit 10 ninget tikkilugo. Takkit 10 ningeta uvlungita sivorlerpångane kakket kängit sakkijartainarput.

6 Uvlut 40 git nängmetta, Noab igalak umiaksoarmëtök sennajane makperpa.

7 Tullugarlo annitipa, tamna tingitsainarpok sivumut uttimullo nuna immakarungnërkärtinago.

8 Mattoma kingorngagut Taube annitipa, kaujिताujomagame immakarungnërmangæt nuname.

9 Taubele tamna miviksaminik naipitsinginame, tapsomunga umiaksoarmut uttillerivok, immakalaungmet sulle nunaksoarme illunane. Tagvale Noab agganne issaklugit tamna tiguva pilugolo umiaksoarmut.

10 Sullele uvlut 7 it assinginnik uttakkerkârlune ama Taube umiaksoarmut annitipa.

11 Sekkinerle kangivalertillugo tapsoma tikkipa, sunaubvalo, nappartub orksuliub millukat-tangita illanget neksarpa kingmiarlugo. Tapsomunale Noa immab tinnilerninganik kaujtitauvok.

12 Sullele uvlut 7 it assinginnik uttakkerkâriylvune ama Taube umiaksoarmut annitiniva, tapsomale uttervigijungnërpa.

13 Noa Jarekartillugo 601 nik, takkib sivorliub uvlungita sivorlerpângane, nuna immairutivok. Tagva Noab umiaksub kânga përpa tækkolunelo nuna ipterililermet.

14 Tagvale takkib aipanget uvlungita 27 ôningane nuna ipterilimarikpok.

15 Gudiblo Noa okarvigiva, okarlunelo:

16 Umiaksoarmut annilerit, igvit nulliello, ernitillo, ernivillo nulliangit illagilugit.

17 Omajullo sunatuinait najugarnëtut, uvinilingnit sunatuinarnit, tingmitset, nergjutillo nujuitut, pamgortullo sunatuinait, pamgorpaktut nuname, tapkoa annilit illagilutit; aulatitselo nuname, kittorngileritselo unnuksivalliarluse nuname.

18 Tagvale Noa annilerpok erninne nullianelo, ernermelo nulliangit illagilugit.

19 Taimaktauk nergjutit nujoartut sunatuinait, pamgortullo sunatuinait, tingmitsello suna-

tuinait, illunatiglo pamgorpaktut nuname, tapkoa annilerput umiaksoarmut, illunatik attunit adsimingnut.

20 Noable Altare sennava Nālekamut, tigu-sivlunelo illanginnik nergjutinnit sunatuinarnit ivsornaitunnit, tingmitsennillo sunatuinarnit ivsornaitunnit, ikkoalaklugillo tunnergutigiveit Altareme.

21 Nālekablo tippegiktok naimaleramiuk, omamigut okausekarpok: Mattoma kingorngane nuna ominarsititsomērtara innuit pitjutigællugit; innub omættæt kajungilārningit ajortoksōngmetta sorrusiōnerminut. Mannamillo omajut tamaita nungutitsomērtakka sorlo pinnialaurama.

22 Nunakarningane tamāt pērtortukset katter-soiviglo, itje kiæglo, aujak okkiorlo, uvlok unnuarlo sorērniatsengilet.

KAPITEL IX.

Gudib angersimmanine sokkosijuitipa ajagutak nellunaitutang-ortilugo.

GUDIBLO Noa erningillo saimauserpeit, okarvigilugillo: Kinguvaksakaleritse unnuksivalliarluselo, nuna innukarkovlugo illunane.

2 Nergjutit illunamassiatik nunamētut, tingmitsello killaub attānētut, aulajullo illunamassiatik nunamētut erksigijeksarivāse kvaksarutigiluselo, mingeritjello immarbingmētut tamaita tunnijauvut aggapsingnut.

3 Aulajut omajullo illunamassiatik nerkiksauvut illipsingnut, taimaktauk perorsijennik tungujortennik tunnitsivigvapse.

4 Nerkele omatillugo aunärtillugolo nerkik-sariniarassiuk.

5 Timipse aunga erkarsutigilugo akkinniarutig-ijomagapkotauk nergjutinnut tamainut; innublo innošinga akkinniarutigijomavara innungmut kimmullonêt, kattangutigingmago.

6 Nelliet innub aunganik kovisijok, tapsoma aung-atauk innungmut kovijaujomârpok; Gudib innuk adsiminut sennalaungmago.

7 Kinguvaksakaleritse unnuksivalliarluselo, omaridlaritselo nuname, unnuksivalliarkogapse nuname.

8 Ama Gudib Noa erningillo okarvigigiveit:

9 Ahâk, angervigivapse, kinguvaksasselo pingmilugit,

10 Omajullo tamaita najortapsingnêtut, tingmitset, nergjutillo nujuitut, tamaitalo nergjutit nujoartut najortisse nuname, illa illunamassiatik umiaksoarmit annilauktut, omajut nellillonêt nunamêtut illautilugit.

11 Tagvale angervigivapse imâk: mattoma kingorngane ullitornevaksub immaksoanganut uviuiggît illunatik asserortauniarungnêrmetta, mattoma kingornganelo ullitornevaksoakarniarungnêrmet nunab asserortautiksanganik.

12 Gudelo okarpok: Tamedsa angernima kajusimmaninget nellunaikuta pivlunga, pivluselo, najortisselo omajut tamaita pivlugit, nellitunne tamaine:

13 Ajagutakottimnik illijilaukpunga nuvujennut, tamedsa angernima nellunaikutariva pivlunga, nuna pivlugolo.

14 Nuvujenniglo sakkijartitsiguma nunab kol-

läne ajagutakottiga tækkuksautiniarivara nuvu-jenne.

15 Tagva angernera erkaumajomavara piv-lunga pivluselo, omajullo tamaita, uviniggit suna-tuinait pivlugit, mattoma kingorngagut ullitorne-vaksoakarniarungnërmet uviniggit illunatik asse-rortautiksangennik.

16 Tamanna pivlugo ajagutakottiga nuvu-jen-nëniarpok, uvangalo tækkosarlugo, erkaumalar-para Gudib angerninga sokkosijuitok omajunnut uvinilingnut nunamëtunnut tamainut.

17 Tamedsale Gudib okautigivatauk Noamut: Tamedsa nellunaikutauvok angernera pitjuti-gællugo, illilauktara pivlunga, uviniggillo tamai-tarsuit nunamëtut pivlugit.

18 Noab erningita umiaksoarmit annilauktut attingit imaiput: Sem, Ham, Jafet. Hamele Ka-naanib atätagiva.

19 Pingasut tapkoa Noab erneriveit, tapkonu-na nunaksoak innukalerpok illunane.

20 Noale perorsëviksiortainalerpok, Weinelik-senniglo illijikattarlune.

21 Weinemiglo immidlarame tallapok, iglomi-nelo kebbiksimmanane innangavok.

22 Hamible Kanaanib atätanget atätame us-singaninga tækkogamiuk, okautigiva kattangu-tingminut sillatänetungnut.

23 Tava Semib Jafetiblo annoramik tigusivuk, tuimingnullo illivlugo, tunningavlugolo ulligiar-torpæk atatængmik ussinganinga; kèviarvigivag-lo attængmik ussinganinga tækkojomana-go.

24 Noale sinnigutigilauktaminit Weinemit tup-

palerame, tussalarmelo illiorvionerminik ernæng-me nukgangængnut;

25 Okarpok: Ominarsile Kanaan, tamna kivgæksaule kivgennut tamainut kattangutikita akkorngængne.

26 Ama okarivok: Gude nakorijaule Semib Nāleganga; Kanaanelo kivgaule tapsomunga.

27 Gudib Jafet kinguvāksakartiliuk unnuktunnik, inniksakartiliuglo Semib iglunginne; Kanaanele kivgaule tapsomunga.

28 Noale ullitornevaksub kingorngane innōlaukpok Jarinnik 350 nik.

29 Innōsinget illunāt Jaringit 950 ōlaukput, tokkovorlo.

KAPITEL X.

Noab erningita kittornganginnik kinguvanginniglo.

TAMEDSA Noab erningita Semib, Hamib, Jafet-iblo kittorngangit. Kittorngakalerpullo ullitornevaksub kingorngane.

2 Jafetib tapkoa kittorngariveit: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesech, Tiraselo.

3 Gomerible tapkoa kittorngariveit: Ascenas, Rifat, Togarmalo.

4 Javanib tapkoa kittorngariveit: Elisa, Tarsis, Kitim, Dodanimlo.

5 Tapkonanget nellojut kikkertangit innukalertitauvut nunagijanginne, attunit ingmigo-lingajunnik okausekarlutik kinguvāngonerningne, innukattigēngnermingnelo.

6 Hamib tapkoa kittorngariveit: Kus, Mizraim, Put, Kanaanlo.

7 Kusible tapkoa kittorngariveit: Seba, Hefila, Sapta, Raema, Sabtechalo. Raemable tapkoa kittorngarivak: Scheba, Dedanlo.

8 Kusible Ninrod erneriva. Tamna attanniojoksölerpok nuname,

9 Omajoksiorteovlunelo sōngojoksölerpok Nālekab sakkāne. Taimaitomik okartokajōngovok: Taimna sōngojoksövlune omajoksiorteōvok Nālekab sakkāne Nimrodetut.

10 Taipsoma attanniovinget nunangita sivorlerpāngit attekarpit imāk: Babel, Erech, Akad, Kalnelo, Sinearib nunangane.

11 Nunamit tamattomanget Assur pivok, tamnalo iglulliorpok Ninivemik, Rehobotemik, Irmik, Kalamiglo.

12 Taimaktauk Ressenmik Niniviub Kalablo akkorngængne. Iglugaseksuit tapkoa angidlarput.

13 Mizraimib tapkoa kittorngariveit: Ludim, Anamim, Leabim, Naftuhimlo.

14 Patrusim, Kasluhimlo. Tapkonanget Filisterit Kaftorillo pivut.

15 Kanaanible Zidon erneriva erniangokārtok, Hethelo.

16 Jebusi, Emori, Girgosilo,

17 Hevi, Arki, Sinilo,

18 Arvadi, Zemari, Hamatilo kittorngariveit. Tapkonanget Kanaanemiut kinguvangita unnurningit pivut.

19 Tapkoalo nunangita kiglingit Zidonmit Gerar apkosarlugo Gasamut, Sodom, Gomorrало, Adamalo, Zoboimlo tikkilugit, Lasamullo illingavut.

20 Hamible tapkoa kittorngariveit, kinguvar-
ëngillo, okauserijangillo, nunangillo, innukatting-
illo illautilugit.

21 Semele Jafetib angajugliub nukkanga kit-
torngakarivoktauk, Eberib kittorngangita illu-
natik tamna atātagivæt.

22 Tapkoalo Semib kottorngariveit: Elam,
Assur, Arfachsad, Lud, Aramlo.

23 Tapkoale Aramib kittorngariveit: Uz, Hul,
Geter, Maslo.

24 Arfachsadible Sala kittorngariva, Salab
Eber kittorngariva.

25 Eber ernekarpok maggungnik. Tapkoa il-
langæk attekarpok Peleg, tapsoma nelliuningane
Sillaksub innungit siamartitaulermetta; oma nuk-
kanga attekarpok Jaketan.

26 Jaketaniblo Almodad, Salef, Hazarmavet,
Jaralo,

27 Hadoram, Usal, Dikelalo,

28 Obal, Abimael, Sebal,

29 Ofir, Ilevila, Jobalo kittorngariveit. Tap-
koa tamaita Jaketanib kittorngariveit.

30 Messablo nunanga Sefar kakkak taunanëtök
tikkilugo nunagilaukpæt.

31 Semible tapkoa kittorngariveit, kinguvar-
ëngillo, okauserijangillo, nunangillo innukatting-
illo illautilugit.

32 Tapkoale tamaita Noab erningita kinguvä-
giveit, kinguvarëngit innukattingillo illautilugit.
Tapkonanget innuit unnuksivalliaavut nuname ul-
litornevaksu kingorngagut.

KAPITEL XI.

*Nuvogusermik Babeleme. Okautsit adsigengititauninginnik.
Semib kingwareninginnik.*

SILLAKSOARMIU^{LE} illunamassiatik okautsinnik adsigëktunnik attorlaukput.

2 Tapkoale taunnunga ingeraramik, nunatsiamik kakkakangitomik naipitsivut, Sinearib nunangane, tamedsalo nunagivæt.

3 Okarkattigëlutiglo: Atte, igaliksennik senalaukta ikkoalaklugillo. Tagvalo igalikset ujarkettitut, macharlo kattutiksarilugo attorpeit.

4 Okarlutiglo: Atte, iglugaseksoarnik nuvoguseksoarmiglo iglulliorlaukta, nuvua aktoakovlugo killangmut, erkaumajautsainaromamut pijomärtome; siamartifaujomärpallaigapta nunennut tainut.

5 Nälegak tagva akkarpok, iglögaseksuit, nuvoguseksoarlo, innuit kittorngangita sennajangit ullernaigilugit.

6 Nälegarlo okarpok: Ahäk, innugaseksuit tapkoa adsigëkput, adsigëktomiglo okausekarput ingmingnut, imaitomiglo sennanasuarput, kajusimmanermingnelo tamakkoa sennajomavlugit katsungainiarput.

7 Atte, akkarlaukta kannunga, okausingillo adsigëgungnërtilugit sokkoserlaungmilavut; okarkattigëngnermingnik tussäkonngit.

8 Tamattomuna NäleKab innuit tagvanget siamartipeit nunennut tainut, iglulliorungnërtuksauvlutik iglugaseksoarnik.

9 Taimaitomik iglugaseksuit atserartauvut

Babelemik, Nâlekab tagvane innuit okausingit adsigëgungnêrtimagit, tagvanget siamartilaitalo nunennut tamainut.

10 Semib tapkoa kinguvarêgiveit: Semib Jarekardlune 100 nik Arfachsad ernertâriva, Jaringnik maggungnik ullitornevaksu kingorngane.

11 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 500 nik innôlaukpok, ernetârlune pannitârlarmelo.

12 Arfachsadib Jarekardlune 35 nik Sala ernertâriva;

13 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 403 nik innôlaukpok, ernetârlune pannitârlarmelo.

14 Salab Jarekardlune 30 nik Eber ernertâriva.

15 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 403 nik innôlaukpok, ernetârlune pannitârlarmelo.

16 Eberib Jarekardlune 34 nik, Peleg ernertâriva;

17 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 430 nik innôlaukpok, ernetârlune pannitârlarmelo.

18 Pelegib Jarekardlune 30 nik, Regu ernertâriva;

19 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 209 nik innôlaukpok, ernetârlune pannitârlarmelo.

20 Regub Jarekardlune 32 nik, Serug ernertâriva.

21 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 207 nik innôlaukpok, ernetârlune pannitârlarmelo.

22 Serugib Jarekardlune 30 nik Nahor ernertâriva.

23 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik

200 nik innölaufpok, ernetärlune pannitärlarmelo.

24 Nahorib Jahrekardlune 29 nik, Tara erner-tärivera.

25 Mattoma kingorngagullo sulle Jarinnik 119 nik innölaufpok, ernetärlune pannitärlarmelo.

26 Tarab Jarekardlune 70 nik, Abram, Nahor, Haranlo ernertariveit.

27 Tarab tapkoa kinguvarëgiveit: Tarab Abram, Nahor, Haranlo ernertariveit. Haranible Lot ernertärivera.

28 Haranele tokkovok anguta Tara innötil-lugo, innulervivinermine, Ureme, Kaldæab nunangane.

29 Tagvane Abram Nahorelo nullianikpuk. Abramib nullianga Saraimik attekarpok, Nahoriblo nullianga Milkamik attekarpok, Haranib pan-nia, tapsomale Milka Jiskalo pannigivak.

30 Saraile kittorngisuiname kittorngakalaungilak.

31 Tagvale Tarab ernine Abram, ernermelo Haranib erninga Lot, ukkoanelo Sarai ernorme Abramib nullianga aularkattigivlugit neksarpeit Uremit Kaldæamëtonit, ingerajomagame Kanaanib nunanganut; Haranlo tikkinamitsuk tagvane nunakalerput.

32 Taralo Jarekalaukpok 205 nik, tokkovorlo Haranme.

KAPITEL XII.

Abramib kaijojauninganik, ingeraninganiglo Kanaanib nunanganut, tujormioninganiglo Egiptenme.

NÄLEKABLO Abram okautiva: Nunagitsainartarnit illangnillo aularit, atätavit iglunga kemmeklugo, nunamut unertutigijomärtamnut illingnut.

2 Innugaseksoangortitsomavagit saimarlutillo, akkillo okautigijaukojomavara angijomik, saimarsaijungortitsomavlutillo.

3 Illingnik saimarsaijut saimaromavakka, illingniglo okautekaluktut okauserlugvigijomavakka, illikkullo kinguvarêt nuname illunamasiatik saimarviojomärput.

4 Taimaitomik Abram aularpok, Nälekab okausingit malliklugit, Lotiblo aipariva. Abrameme Jarekalaukpok 75 nik Haranmit aularame.

5 Tagvale Abramib nulliane Sarai, Lotelo nukame erninga illaukovak, perkuttitiglo angulauktattik, kittorngattiglo pigilauktattik Haranne neksarlugit, aularput ingeralutiglo Kanaanib nunanganut. Tikkinamik nunamut tapsomunga,

6 Abram ingeralerpok Sichemib nunanganut, Moriblo nappartunginnut. Taipsomane Kanaanemiut nuname tamattomane nunakangmetta.

7 Nälekable Abram sakkervigiva, okautilälo: Kinguväksettit nunamik tamattominga tunnitsivigijomärpakka. Tagvanelo Altaremik sennavok, Nälekamut sakkertiminut.

8 Mattoma kingorngane tagvanget aularivok kakkamut, iglugaseksuit Bethelib killianëtomut, tagvanelo tangmalerpok, Bethel kangilerivlugo,

Ailo taunanerdlerivlugo. Nālekamullo Altare-mik sennavok, Nālekab attingalo okautigiva.

9 Abram tagvanget ama aularivok, ingeralu-nelo sekkinerdlit erkānut.

10 Tagvanele kängnartoksoakaluarmet Abram attersärpok Egiptenmut, taikane tujormiojomav-lune, kängnartoksub angininga pivlugo nuname tamattomane,

11 Egiptenib erkā tikkinamiuk nulliane Sarai okautiva: Ahāk, kaujimagama kēnavit pinnarnar-ninganik.

12 Tagvale Egiptenmiut tækkogunitit okar-niarput: Tapsoma una nulliariva; uvamniglo tok-kotsiniarput, igvillo perkutiginiarpätit.

13 Nægliklara, najagijagit okautiginga, piv-lutit idluigijaukonnanga, innoseralo sapputijau-kovlugo pivlutit.

14 Abramele Egiptenmut tikkimet, Egipten-miut arnak kēnatsiariktok tamna tækkovæt.

15 Angajokaksuillo Faraomētut tækkogamit-suk, kaujjautipæt tapsomunga. Taimaitomik Faraub iglunganut äpæt.

16 Tamna pivlugolo Faraub Abram ajungitul-liarvigikattarpa. Abramelo perkutekalaukpok saukennik, tuktuvangniglo, siutekoktojullo angu-tinginnik arnanginniglo, Kamelinniglo, kivgaka-larmelo angutinnik arnenniglo.

17 Nālekable Farao iglomiokattingillo kap-pianartoksöjunnut sugiarpeit, Sarai Abramib nul-lianga pitjutigællugo.

18 Taimaimet Faraub Abram kaikova ingminut okautilälo: Sög taimailiorvigilaukinga! Sög okautingilarma tamna nulliarigangne?

19 Sög tamna najagilugo okautigiviuk? Ta-

manna pitjutigællugo issumakalaurama una nulliarijomavlugo. Mannalo ahäk, nulliet tagga, piuk, aularkattigilugolo.

20 Farauble kivganne perkoveit, Abram nulliangalo, najortingillo tamaita kannilarlugit, ap-kotingeta illangane.

KAPITEL XIII.

Abramib avilerninganik Lotemit kattangutiarsungminit.

TAGVA Abram nulliangalo aularpuk Egiptenmit, perkutitiglo tamaita neksarlugit, Lotelotauk illa-gilugo sekkinerdlinut ingeravok.

2 Abramele akluidlalaupok nergjutinnik Silberemiglo Goldemiglo.

3 Sekkinerdlinut ingeralune Bethelib erkänut, nunagilauktaminut mattoma sivorngane, tikki-lerpok, Bethelib Aiblo akkorngængnut.

4 Nunamut taipsomunga sennavigilauktaminut Altaremik. Tagvanelo Nälekab attinga okautigiva.

5 Lotele Abramib ingerarkattinga saugakut-tekarivok, nergjutinniglo tupperniglo.

6 Nunalo namalaungilak tapkoa nunakattig-ëngnigingnut; tamarmik perkutekaramik unnuk-tovaksoarnik, taimaitomik nunakattigëklutik sapperpuk.

7 Mianersijullo nergjutekottinnik, Abramib kivgangit, Lotiblo kivgangit akkerartortigëkat-tarput. Kanaanemiullo Feresiterillo nunakat-tigiveit.

8 Taimaitomik Abramib Lote okautiva: Omæt,

akkerartortigēngniarannuk, kivgavullo akkerartortigēngniaratik kattangutigēkamnuk.

9 Nuna illunāt, nane nunakaromamangarpillonēt issumangnut attoreksaukovara illingnut! Omæt, nunakattigēgungnērlauluk. Saumingmut issumakaruvit, tallerpingmut pinnialarpunga; tallerpingmullonēt issumakaruvit, saumingmut pinnialarpunga.

10 Lotible Jordanib erkā illunāt tækkosarlugo ullernaigitsiarpa. Sodomib Gomorrablo nunangæk, Nālekamut asserortaukärtinnago, immiliksōlaukpok, Zoarib nunanga tikkilugo, Nālekab perorsēvingatut, Egiptenib nunangatunidlune.

11 Taimaitomik Lotib Jordanib erkā illunāt nunagijomavlugo anneriva, taunungalo ingeralune. Tava kattangutigēk nunakattigēgungnērlutik avipuk.

12 Abramible Kanaanib nunanga nunagiva, Lotiblo tapsoma iglugaseksoangita erkæt nunagilugo, Sodomemele tangmarlune.

13 Sodomemiulle uivētoksōlaukput, idluitul-liadlarpullo Nālekamut.

14 Mannale Lot Abramit avingmet, Nālegak Abramut okarpok: Uitalerit kemmergolugolo nuna illunāt, nunagijarnit avunga, aungalo, taunungalo, paungalo.

15 Nuna tamedsa tækkojet illunāt tunnijomagapko illingnut kinguvāksarnullo sokkoser-niængitomik.

16 Kinguvāksettילו unnuksivalliatitsomavakka sanniktitut nuname. Sanninniglo nunamētunnik kittitsijungnartokarpet, tapsomatauk kinguvāk-savit unnurningit kittitsungnariveit.

17 Taimaitomik oppallungerit nunaŀo inger-avigilugo, tukkimullo sennimullo, illingnut tun-nijomagapko.

18 Taimägle Abramib tuppine nūpa, nuna-kariartorlune tikkipok nappartolingmut Mamremut, Hebronemētmut, tagvanelo Altaremik sen-navok Nālekamut.

KAPITEL XIV.

Lotib piulijauninganik Abramemut. Abramiblo saimartauninganik Melchisedekemut.

NELLIUTOME taipsomane Amrafele attanniotillugo nuname Sineareme, Ariochemo attanniotillugo Elassareme, Kedor Laomorlo attanniotillugo Elame, Tidealo nellojut attanneringsmatsuk,

2 Tapkoa unatadlarput Beramut Sodomium attanningenut, Birsamullo Gomorrarium attanningenut, Sineabemullo Adamarium attanningenut, Semebermullo Zeboimium attanningenut, Belamullo Zoarium attanningenut.

3 Tapkoa Siddimib naksangane tikkikattigēkput. Immarbik tarriolik tagvanēpok manna.

4 Jarille 12 it nālugin tapkoa illunatik Kedor Laomor attannerilaukpæt, Jaremele 13 me attanniojungnērtilaukpæt nālegungnērlugo.

5 Taimaitomik Kedor Laomolib attannillo oma illännarijingita illagēklutik Jareme 14 me taipkoa tikkipeit, unatadlarlutiglo, innukpaillo Astarot Karnaimētut, Sussimullo Hamemētut, Emimullo Kiriataimib nāternanganētut salagiveit.

6 Horiterillo Seirib kakkanginne, Faranib nā-

ternanga innukajuitub kannitanganëtok tikki-lugo.

7 Mattoma kingorngane sanguvlutik Mispatib immektarvia Kades tikkipæt, Amalekiterillo illu-namassiatik, Amoriterillo Hazon Tamarme nu-nakartut salagiveit.

8 Tagva Sodomium attanninget, Gomorramiullo attanninget, Adamamiullo attanninget, Ze-boimiullo attanninget, Belamiullo Zoarmiut tai-jauvaktut attanninget, tapkoa illagëklutik oppal-lungaijakattigëlertut unatadlaromavlutik Sid-dimib naksangane.

9 Kedor Laomormut Elamiut attanningenut, Tidealmullo nellojut attanningenut, Amrafelmullo Sinearmiut attanningenut, Ariochemullo Elassar-miut attanningenut; tagva attannit sittamæt un-atadlarput attannernut tellimænnut.

10 Siddimiblo naksangane sunatuinarne ma-chakadlalaupok. Sodomium Gomorramiullo at-tannigik tagvane sâlagijauvuk nungutaukasæklu-tiglo; amiakungillo kemmälertut kakkennut.

11 Sâlakartulle Sodomium Gomorramiullo perkutingit nerkiksangillo tamaita neksarlugit aularput.

12 Lotelo Abramib kattangutiärsua tapsoma perkutingillo neksarpeit aularlutiglo, Sodomium nunakattigingmagit.

13 Tagvale kemmäjut illangeta Amoriterit il-langeta Eskolib Aneriblo kattangutikita tamanna okautigiva Abramemut tujormijamut Mamrib nap-partungita akkorngænne iglokartomut. Tap-koale Abram illænnarivæt.

14 Abramele tussarame kattangutiärsungme

aksarnigauninganik; kivganne 318 ojut iglunga-
nêlo perorlauptut sakkuksalitepit illagilugillo ip-
koa unangmiveit Dane tikkilugo.

15 Kivgannelo maggoililugit unnuangolertil-
lugo illagilugit unatadlarvigiveit salagilaitalo,
kemmätipeillo Hoba tikkilugo iglugaseksuit Da-
maskusib saumieta tunganētut.

16 Perkutillo tamaita uttertipeit, taimaktauk
Lote kattangutiärsune perkutingillo uttertiniveit,
taimaktauk arnet, innuillo.

17 Mannale uttilermingmet unatadlarnemit
Kedor Laomoremūt, attannernullo tapsoma illa-
gijanginnut, Sodomemiut attanningeta pachrearpa
näternamētillugo Kœnigub naksanganik taijame.

18 Melchisedegle attanniviojok Saleme kakkö-
jamik Weinemiglo kaitsivok. Tamnalo Gudemut
kotsingnerpāmētomut ajochertuijungortitaujok.

19 Tapsoma sainaupa okautilugolo: Abram,
Gudib kotsingnerpāmētub killangmik nunamiglo
perkutiggub saimarlitit!

20 Gudelo kotsingnerpāmētok nakorijaule,
tapsoma omigijittit tunnilaungmagit aggangnut!
Abramiblo tamna perkutime illunatik unnurning-
ita tellimaujoennik tunnitsivigiva.

21 Sodomemiulle attanningeta Abram okau-
tiva: innukottimnik pekkarlanga, perkutinnigle
pekkalermīt.

22 Abramible Sodomemiut attanninget okau-
tiva: Aggakka pitipakka Nalekamut Gudemut
kotsingnerpāmētomut, killangmik nunamiglo
perkutelingmut,

23 Tigusijomanginama sumiglonēt, ungerutik-
samiglonēt aglæt, okariakarkonnæk Abramib ak-
luititauninganik illingnut.

24 Angutille innuosuktut nerkiksennik nungut-silaungmetta, angutillo Aner, Eskol, Mamrelo il-lagilauktakka tapkoa kissimik piksamingnik il-langiutititaujariakarpud.

KAPITEL XV.

Abramib okperninget idluarijauninganik. Tupsoma kingu-vangita illinganinnik.

TAMATTOMA kingorngane Nalegak tækkotitjutikut okausekarpok Abramemut, okarlune: Abram, si-voraniarnæk, sapputsauvigivarma akkillertauju-tigilungalo.

2 Abramele okarpok: Nalegak, Nalegak, su-mik tunnitsivigijomavinga? uvanga kittornga-karnanga innôgama; pimaklertokotigale iglumne Elieser Damaskusemiok ernekarpok attautsemik.

3 Abramelo ama okarivok: Kinguvâksakart-ingilarma; ahaglo, kivgama erninga kingormgu-tigilago!

4 Ahaglo, Nalekab okautiva: Tamna king-ormgugijuksaungilak illingnut, timingnille pijok, kissiet kingormgugijuksarilugo.

5 Iglomillo annikova, okautilugolo: Killak ar-lorvigiuk, uvloritsello kittilugit pît, kittitsung-narkigit? Imaglo okautiva: tapkotitunak kingu-vaksettit-îtsomärput.

6 Abramib Nalegak okperiva, tamanna pivlugo idluariva.

7 Okautivalo: Uvanga Nalegauvunga aular-titigijet Uremit Kaldæametomit, nuna tamedsa tunnijomagapko illingnut perkutaukovlugo.

8 Abramele okarpok: Nalegak, Nalegak, suna nellunaikuteksarivigo, tamedsa pigijomäräpko.

9 Nalekablo okautiva: Tuktuvak Jarekartok pingasunnik, tuktungajorlo Jarekartok pingasunnik, saugarlo Jarekartok pingasunnik, Taubeär-suglo Taubiaraglo, tapkoa tagvungartikit.

10 Tapkoa tamaita tagvungartipeit, kop-pilugillo aviksarpeit, aviksimmajullo attunit ak-kilerëktilugit illiveit, tingmiarärsugle koppingi-læk.

11 Tingmitset kelluit mivigiveit, Abramible aulartipeit.

12 Sekkinerle nippilermet Abram sinnisilerpok ittijomik; ahaglo, kvaksarnerub täksublo tikkivigi-væk.

13 Tagvale Abramut okarpok: Mattominga kaujittisomavagit, kinguvaksettit tækkorngartau-jomärmetta nuname perkutigingitamingne, taika-nelo kippalotitaujomärput kappiasuktitaujomär-lutiglo Jarit 400 dit nälugit.

14 Uvangle nunakattigët taipkoa nalegeksari-jangit erkartoromärpakka; mattoma kingorngane aularomärput perkutekarlutik unnuktovaksoar-nik.

15 Igvillo ullapirsautekarlutit angajokänut pi-jomärpotit, Jaritillo unnudlarpetta, illuvertaujo-märpotit.

16 Kinguvarëlle sittamait kingorlerek lutik in-nosingit nuname nälärpetta, taipkoa ama tagvung-aromarivut, Amoriterit idluitulliarningit nungung-imetta sulle.

17 Tamannale sekkinnek nippilermet tädlalar-melo, ahäk, iserluk kieksautemit pivok, ikkumak-sublo aviksimmajut ikkitipeit.

18. Uvlorme tamattomane Nalekab Abram an-gervigiva okarlune: nuna tamedsa tunnijomavara kinguväksarnut, Egiptenib köksoanganit Fratib köksoanga tikkilugo.

19 Keniterit, Kinisiterillo, Kadmoniterillo,

20 Hetiterillo, Feresiterillo, innukpaillo,

21 Amoriterillo, Kanaanemiullo, Gergesiterillo, Jebusiterillo.

KAPITEL XVI.

Hagarib ernertarninganik Ismaelemik.

SARAI Abramib nullianga kittorngisui-pok. Tam-nale kivgakarpok arnamik Egiptenmiomik Hagar attelingmik.

2 Saraiblo Abram okautiva: Ahäk, Nalekab kittorngisuitimanga singaijungnatsengitunga. Nägliklara, kivgara illingnut piuk, tapsomuna kittorngakartitaujomärpallukama. Abramib Saraib okausingit nälekpeit.

3 Tagva Saraib Abramib nullianget kivgane Hagar Abramemut uiminut tunniva, nulliarèkov-lugik; tapsomanele tikkitainarninginnit nunamut Kanaanemut Jarit tellimaujortut nälaukput.

4 Abramiblo Hagar nulliaringmago singailer-pok. Tapsomale singainine nellojungnèramiuk, angajokàne pingijainermut nachogiva.

5 Taimaitomik Sarai Abramemut okarpok: Pivlutit idluitomik tukkisijuksauvunga; kivgara arnak tunnilauktara illingnut, tapsomale singain-erminik kaujilerame nachogikölerpänga. Nalegak erkartuilerle akkunaptingne.

6 Abramele Saraimut okarpok: Ahäk kivgavit

nalegeksarivãtit, issumangnik pinniarvigilauruk. Saraible taimna pingijaitsungnêrtitsomangmago, kemmekpa.

7 Nalekable Engelinget taimna innukangitome immektarviub senniane, immektarvingmele apkome Suremut illingajome naipipa.

8 Tapsoma okautiva: Hagar, Saraimut kivgaujotit! nakit pivit, namungarniarpillo? Tamna kiovok: angajokãmnit Saraimit kemmãlaukpunga.

9 Nalekablo Engelinget okautiva: Uttilerit angajokãnut, nikkanarsarillo tapsoma agganginut.

10 Nalekablo Engelinget okautiva: Kinguvaksettit unnuksivalliatitsomavakka, unnumut kitiksaungitjomãrput aglæt.

11 Ama Nalekab Engelinget okautiva: Ahãk singailerêrpotit, ernermiglo ernijomãrpotit, taimnale Ismaëlemik atserareksarivet, Nalekab ajulerit tussalaungmago.

12 Taimna innungoromãrpok nujoartotunidlune, illunaita sorsuvigijomãrpeit, illunatiglo sorsuvigijomãrpæt, kattangutinnelo illunaita nunaakattigijomãrpeit.

13 Hagariblo okautjime, Nalekab attinga taiva: Igvit Gude tækkovarma! Okarama: Tamãne illa tækkunãrlauktiga tækkolaukpara.

14 Taimaitomik immektarvik tamna omanartub tækkunãrtima immektarvinga taiva; immektarvigle tamna Kadesib Barediblo akkorngængnepok.

15 Hagarelo ernermik ernivok Abramemut, Abramiblo ernek tamna Hagarib erniarijanga Ismaëlemik atserarpa.

16 Abramelo Jarekarpok 86 nik taipsonane, Hagarib Ismaële erniaringmago.

KAPITEL XVII.

Kippimmanerub pigiarninganik. Isaakib okautauninganik.

ABRAMELE Jarekarmet 99 nik, Nalekab sakker-vigiva okautilâlo: Uvanga Gudeovlunga ajugak-kangitotövunga, sakkamne arvertarit idluartolutillo.

2 Angerkattigijomavagillo pivlunnuk unnuksivalliatitsomalarpillo.

3 Tagva Abram pamangavok opigomut. Gudiblo sulle okarvigiva, okautilâlo:

4 Ahak uvangaujunga angerkattigivagillo pivlunnuk, igvillo nunakattigëksuit unnuktut atâtagijomärpätit.

5 Taimaitomik Abramemik attekarungnërkovagit mannमित, Abrahamemigle attekarkovagit, uvanga pingortilaurapkit atâtaukovlutit nunakattigëksoarnut unnuktunnut.

6 Uvangelo unnuksivalliatitsomavagit, illik-kullo nunakattigëksuit pingortitsomavakka, il-lingnillo attannersuit pijomärputtauk.

7 Angerneralo pivlunnuk kinguväksettilllo pivlugit sokkosijuititsomavara, tapkoa kinguväk-sanginnelo angernek tamna naksauingitomut il-lingakovlugo, imâgle: Gudigivarma kinguväksa-villo Gudigijomärpänga.

8 Nunalo tujormiovigijet, tamedsa Kanaanib nunanga illunât, perkutautsainarkovlugo tunnijomavara illingnut kinguväksarnullo; Gudigijomärpängalo.

9 Gudelo Abrahamut okarpok: Tagvale angnera, igvit kinguvåksavillo kingunerne nalet-sainarlitsuk, taipkoa kinguvåksangitalo akkornganetsainarle.

10 Angernerale nalegeksarijasse pivlunga pivluselo, kingunernelo kinguvaksettitt pivlugit imai-pok: Angutiärsuit tamaita akkunapsingne kippijeksavut.

11 Illipsele uvinipse aninget nuvua kippijeksarivasse. Tamedsa angernerub nellunaikutanga pivlunga pivluselo.

12 Angutiärsuit nelliet uvlokarpet sittamaujortunnik kippijeksarivasse kinguvaksapsingne tamaine. Tainaktauk kivgasse illumatik illipsingne innulertut, tækkorngartennillo sunatuinarnit pis-sarijaujut, kinguvaksapsingnit pingitut kippijaujariakarpot.

13 Tagva uvinipsingne angnera sakkertuksavok, angerek naksaungitomut illingakovlugo.

14 Angutiärsuit nelliellonët kippijaungipet uviningme aminget nuvuagut, innuk tanna pëjartauijomârpok innukattiminit, angnera tappagi-laungmago.

15 Gudelo Abrahamut ana okarivok: Nulliet Sarai mannamit Saraimik taijaujungnêrkovara illingnut, Saramigle attekarkovara.

16 Uvanga pitsartutitsomagapko, tapsomunalo ernermik tunnitsig^{ij}ijomavagit, tamna pitsartutitso-magapko, nunakattigèksuillo, nunakattigeksuit unnuktut attanningillo omanget pijomârput.

17 Tagva Abraham pamangavok, kungalerlunelo, illumigullo okarpok: Uvanga Jarekartunga 100 nik nutârârsungmik tunnitsiviojomârkik, Saralo Jarekardlune 90 nik ernekaromârpa?

18 Abrahalo Gudemut okarpok: Kannoktök Ismael innöle sängne.

19 Tagva Gude okarpok: Ahaila, Sara nulliet ernermik ernijomârpok illingnut, taimna Isaangmik atserareksarivet, angernera naksaungitok tap-somunga sokkosijuititsomagapko, kinguvaksanginnullo pijomârtome.

20 Ismael pivlugolo tussalaurivagittauk: Ahak, pitsartutilaukpara, unnuksivalliatitsomavaralo unnuktovaksôkovlugit kinguvaksangit. Attanner-nik 12 nik ernekaromârpok innugaseksoangortit-somavaralo.

21 Angerneralo sokkosijuititsomavara Isaangmut Sarab ernernijomârtanganut, achago nelliutome tamattomane.

22 Okarvigijungnêrpa manna, Gudelo Abrahamit kungmuarpok.

23 Tagva Abraham ernine Ismaël kivgannelo innulertut najortamine, pissiarijannelo, angutillo iglominêtut tamaita tigulugit uviningita aminget nuvuatigut kippimaveit uvlorme taipsomane, Gudib okausingit malliklugit.

24 Abrahalo Jarekarpok 99 nik uviningme aminget nuvua kippimagamiuk.

25 Ismaëlele oma erninga Jarekarpok 13 nik uvininget aminget nuvua kippijaungmet.

26 Uvlorme attautseinarme illunatik kippimajauvut, Abrahalo, erningalo Ismaël.

27 Angutillo illunatik iglunganêtut, tagvane innulertut pissiarijaujullo tækkorngartennit illunatik, taipkotitunak kippimajaugivut.

KAPITEL XVIII.

Abraham angerviupsarninganik Isaangmik, tapsoma okautsauninganiglo Sodomib asserortauniarninganik.

NALEKABLO sakkervigiva Mamreme napartolingme, iksivatillugo iglorme sillatâne uvlub kiækadlarningane.

2 Uitagamele, ahäk, angutit pingasut omunga kaijut tækkoveit. Tækkogamigille iglorme sillatänit akpangerdlune pachreartorpeit, okkungav-lunelo tapkoa sänginne.

3 Okarlunelo: Nalegak, ijikpit sängængne saimarteksauleruma, kivget kängerniarnago-tök!

4 Immermik kaitsijokarniarpok illipsingnut, ittikasselo ubvarlugit; napartublo oma attâne kikkalauritse-tök!

5 Kakkojamiglo kaitsijomavunga illipsingnut, nekoksijutiksapsingnik, nerrijarêrupse kissiane ingerarnialauritse. Tamanna pivlugo kivgapsingnut tikkilaurapse. Tapkoa okarput: Taimailiorit sorlo okaravit.

6 Abraha mannakut iglominut itterpok, Saramullo okarlune: Tuavitit, sennaukamik ôktutit pingasut tettætut immermut akkulugit, sennalugolo kakköjaliorit.

7 Tuktuvangnullo aisalerpok nochatsiamik aiklerlune, kivgaminullo tunniva, tapsomale tuavilune nerkiksangortipa.

8 Punnermiglo, immungmiglo, nochavinermiglo äkiksortaminik kaitsilune illijivok tapkoa sänginnut, napartublo attâne säpeit, taipkoalo nerrihut.

9 Taipkoale okautivæt: Nulliet Sara naneka? Kioveit: Iglomêpok.

10 (Illanget) okarpok tagva: Achago ama tik-kitsomârivunga illingnut, illa innögama, ahäk, nulliet Sara ernekaromârpok. Tamanna Sarab tunnuanêtub kammane iglub upkuanganêdlune tussarpa.

11 Tamariniglo Abraham Saralo innutokaulerpuk, imagle: Sara arnet illusingittitut illingajungnêrlaukpok.

12 Taimaitomik Sara ingminik ijojivok okarlunelo: Ningiungogama manna, uigalo itöngmet uvinekattigêmut illingajuksauvik?

13 Tagva Nalegak Abrahamut okarpok: Sög Sarab tamanna ijutigivauk? okarlunelo: Issumavit ernijuksaujorællunga sulle, nauk ningiungolertunga?

14 Nalekamulle sumiglonêt ajornartokarpa? Achago nelliutome tamattomane tikkitsomârivunga illingnut, Saralo ernekaromârpok tava.

15 Sara missiarpok okarlunelo: Ijölaungilanga, sivorägame. Nalegarle okarpok: Taimaingilak, ijölaukpotille.

16 Angutit nikkovilerput tava, Sodomemullo ingeralutik; Abrahablo illagiveit kannilaromavlugit.

17 Nalegarle okarpok: Kannok angigutsijungnarkik Abrahamut, pinniaromârtamnik.

18 Tapsomanget nunakattigeksuit pitsartudlartut pijomârmetta, nunakattigeksuillo nunamêttut illunamassiatik tapsomane saimautsaujomârmetta.

19 Kaujimagama, tapsoma kittorngænne iglo-miokattinnelo kingunermine perkojomârmagit, Na-

lekab apkotingane arvertarkovlugit, idluartulliarkovlugillo; Nalekab angernine Abrahamut namaksitikovlugo.

20 Nalegarlo okarpok: Sodomemiut Gomorramiullo pivlugit kachudlartokangmet angijomik ajortulliarningillo okumailuadlarmetta.

21 Taimaitomik akkaromavunga taipkonunga, tækkojomavlungalo, kachudlarnermut tussalauktamnik tamainik taimailiormangætta taimailiungimangættalonët kaujijomagapkit.

22 Angutiglo taipkoa tunnulerpuk, Sodommullo ailerlutik, Abrahale nokangalerpok Nalekab sãngane.

23 Abrahablo najutsiarlugo okautiva: idluartut idluitullo illagëktilugit asseroromävigit?

24 Iglugaseksoarne tamakkonane idluartokarajarpelle 50 nik, taipkoatauk asseroromavigit, iglugaseksuillo ivlerijomangilettit idluartut 50 git pivlugit, taimak unnuktigijunnik akkorngænetokaralloarpet?

25 Taimailiorungnatsengilatit, tokkolugit idluartut idluitullo illagëktilugit, idluartut idluitutit illingatidlugit. Taimailiorungnatsengilatit sillaksoarmiunnik erkartuijotögavit, taimak erkartorniængilatit.

26 Nalegak okarpok: Idluartut 50 git nachvalerupkit iglugaseksoarne Sodomeme, tava tapkoa pivlugit iglugaseksuit tamaita ivlerijomavakka.

27 Abrahab kiovlune okautiva: Ahâk illerasunanga okaleralloarpungale Nalekamut, nauk ivsotuinaujunga argsaularmalo.

28 Idluartulle taipkoa akkorngænnëtut tellimænnik ikkinersaugalloarpettalonët 50 nit, tap-

koa tellimæt pivlugit iglugaseksuit illunât assero-
romavigit? Okautiva: Tapkonane 45 git nach-
valerupkit asseroromangilakka.

29 Amalo okautiva: taipkoa akkorngænne
40 git nachvartaujungnangimangætta. Okar-
porle 40 git pivlugit taimailiorvigijomangilakka.

30 Abraham okarpok: Ningarniarnæktök Na-
legak ama okarmigama sulle: 30 git nachvartau-
jungnangimangætta taipkoa akkorngænne. Okar-
porle: Taipkonane 30 git nachvalerupkit taimai-
liorvigijomangilakka.

31 Okarporlo: Ahâk illerasunanga okaleral-
loarpungale Nalekamut. Taipkoa akkorngænne
20 git nachvartaujungnangimangætta. Kiovorle:
20 git pivlugit asseroromangilakka.

32 Okarporlo: Ningarniarnæktök Nalegak at-
tauseinarmik sulle okarniarama: Tellimaujortut
nachvartaujungnangimangætta taipkoa akkorngæ-
ænne. Okarporle: Tellimaujortut pivlugit as-
seroromangilakka.

33 Nalegarlo aularpok okautsinne Abraha-
mut sorëramigit; Abrahalo uttilerivok iglominut.

KAPITEL XIX.

Sodomib asserortauninganik. Lotib piulijauninganik.

ENGELIK magguk taipkoa Sodomemut tikkipuk
unnulertillugo, Lotele Sodomeme upkutsab silla-
tâne iksivavok. Tækkogamigigle nikovipok pa-
chreartorlugik, okkungavlunclo tapkoa sägingne.

2 Okarlunelo: Ahâk, Nalegakka ittilauritik
kivgaptik iglunganut, sinniktarlauritiglo tagvane,
ittikettiglo ubvartaulaulit, taimaiglo uvlarorlutik

ingeraleritik apkotiptingne. Tapkoa okarpuk: Aukak, iglut akkorngænnele kissiane unnuaksioromavoguk.

3 Katsungaitomigle kennuaringmagik kippilungilæk, iglunganullo itterpuk. Nerkiksamiglo âkiksoilune tapkungnunga, kakköjamiglo sernakangitoni sennavok; nerrivuglo tagvane.

4 Sinnigviginiartamingnut innangalerkârtinagik, Sodomemiut kailutik iglo illumavæt, innuosuktut innutokaujullo, innuit illunatik iglunnit tamainit kailutik;

5 Lotelo kaikovæt okautivællø: angutik taipkoa unnuame tamattomane illinguut pijuk, nanekæk? Uvaptingnut annitikik illitarijomagaptigik.

6 Lot annilerpok tapkonunga, upkuarlo tunnungmut parngnanêrlugo.

7 Okarlunelo: kattangutigêt okokse, taimailiornerlungniarase.

8 Okokse, pannekarpunga maggungnik, tapkoa angumut illitarijaulaungilæk sulle, tapkoa annitilugik tunnijomavakka illipsingnut, issumapsingniglo pinniarvigissigik; angutigle tapkoa aktorniarnagik, tamanna pivlugo ittilauramik iglunnut.

9 Tapkoale okarput, Maungalerit! Ama okarivut: Tujormijatölutit attanniojomavit? Attau, piluatomik taipkungnanget kappiasuktisomavaptigit. Angullo Lot pagvisarpæt angijomik. Tuavidlarmettalo upkuak pitsartunermit angmartitsomavlugo;

10 Angutik taipkoa sillatänut issaklutik, Lote amuarpæk ingmingnut iglomut, upkuarlo parngnanêrpæk.

11 Angutillo illunatik iglub upkuanget sil-latanētut takpētitaumarilerput, illunatik mikkijut angijullo, merngortudlarpulle, upkuak nachvar-lugo ajuleramitsuk.

12 Angutiglo Lotemut okarpuk: Tagvane ningauksakaruvit ernerijarniglo pannigijarniglo, kimiglo illingnut illingajomik, iglugaseksoarne-tokarpet, taipkoa tagvanget aulartikit.

13 Iglugaseksuit tapkoa asserorniaraptigik, ta-manna pitjutigilugo kachudlartut nippingit angid-larmetta. Nalekab sângane; tapsomale tillivâtiguk asserortaukolugit.

14 Tagvale Lot annilerpok ningauksænge, panningne uiksagik okautilugik: parngnailutik aularitik iglugaseksoarnit tapkonanget; Nalekab iglugaseksuit tapkoa asserorniaragit. Taip-koale mitteklutik ijoridlarpæk.

15 Kaulermelle Engelik Lot tuavikovæk okau-tilâlo: Parngnaisalerit, nulliello pannikiglo mag-guk tamanētuk neksarkik, igvittauk pijaukonnæk iglugaseksoarmiut idluitulliarninginnut.

16 Nokangalermelle angutik tapkoa Lot, nul-liangalo pannigiglo aggangittigut tiguveit, tes-siorlugillo aulartipeit; iglugaseksuille avatânetil-lugit kemmekpeit. Nalekab Lot nungutaukojo-mangimago.

17 Aulartimakkolo Nalegak okarpok: Innôtsit piuliuk, keviarnæglo, nokanganiarnæktauk ta-mattoma erkæt illunâne. Kemmålerit kakkamut, nungutaukonnæk.

18 Lotible okautiva: Tainainiarnanga-tôk Na-legak;

19 Ahak kivget nâpkigijauviksarsingmet ijik-pit sângængne, nâpkiningnit sakkertitet uvam-

nut, innôsera piuligangne, angijororletök; kakame piulijauviksarsijungnangilanga kannoëtomut tikkitaunguma tokkonajarpunga.

20 Ahàgle tagga iglugaseit kannitomëtut, kemunälunga aivigijeksarijakka, ikkitotuello, tagvane piulijauviksarsijomavunga, ikkitogalloet, tarniga innökovlugo.

21 Okautiva tagva: Ahak, mattomingatauk kippilungilagit, pivlutit iglugaseit okautigijettit mumigomangilakka.

22 Tuavitit piulijauviksarsilerillo tagvane, piniarungnanginama sumik tikkikärtinnæk taipkonunga. Taimaitomik iglugaseit tapkoa Zoaremik taijauvut.

23 Lotelo Zoaremut tikkisinmangmet sekinek nuisimmalerpok.

24 Tagva Nalegak sillalukojivok orksorumik ikkomamiglo Sodomemut Gomorramullo killangmit, Nalekamit tamedsa pivok.

25 Iglugaseksuillo tapkoa erkâlo illunât mumikpeit, innuillo iglugaseksoarnëtut tamaita, persijello nunamëtut nungulugit.

26 (Lotib) nulliangale keviarame tarriomut ablatsaulerpok nappajotun-ilerdlune.

27 Abrahale uvlarärsotillugo makkipok, sängavigilauktaminut Nalekamut ailune.

28 Sodomib Gomorrablo nunangæk tækku-sarpa, nunablo tamattoma erkâ tækkolugo, ahàglo, tagga iserluksoak nunamit kangattarpok, iserluktut kieksautemit pijotut.

29 Gudible iglugaseksuit nunab tamattoma erkâne asseroramigit Abraha erkaumava, Lotelo iglugaseksoarnit mumiktaminut aulartipa, Lot taipkonane nunakalaungmet.

30 Lotelo Zoaremit aularpok, kakkarlo nunagilerpa panningne illagilugik. *Mo*

31 Angajuglioarjo nukaminut okarpok: Atātavuk innutokaulerpok, angutekarungnērporlo nuname uiksaptingnik, sorlo pivangmet sillaksoarmiunne tamaine.

32 Atte atātavuk Weinemik immertilaulavuk tuttiklugolo, kinguvāksamik pekarkovlunnuk atātaptingnit.

33 Taimaitomik atātatik Weinemik immertipæk unnuame tamattomane. Angajugliublo atātane aivigiva tuttigêlugolo; tapsomalo tutiktine makkiningalonêt missigingilæk.

34 Uvlångolermet angajuglek nukaminut okarpok: Ahāk ikpeksak atātaga tuttilaupara, unnuame tamattomanetauk Weinemik immertilaulavuk, igvit aivigikovlugo tuttiklugolo kinguvāksamik pekarkovlunnuk atātaptingnit.

35 Taimaitomik unnuame tamattomanetauk atātatik Weinemik immertipæk, nukardliublo tutigiartoriva, tapsomalo tutiktine makkiningalo missigingilæk.

36 Tagva Lotib pannigik tamarmik singaititaulerpuk atātamingnut.

37 Angajuglerlo ernermik ernivok, tamna atserarpa Moabemik. Tamna atātauvok Moabiterinnut uvlok tamanna tikkilugo.

38 Nukardlerlo ernermiktauk ernivok, tamna atserarpa Ammimik. Tamna Ammonib kit-torngangita illunatik atātagivæt uvlok tamanna tikkilugo.

30 Zoaremit nuna kattigilugit si'vōragame, kairasuk innigiva, panningne illagilugik.

KAPITEL XX.

Abrahamib nunakarninganik illinganinganiglo Gerareme.

ABRAHALE tagvanget aularpok, sekkinerdlit nungenut ingeralune, Kadesiblo Suriblo akkorngængne tangmalerpok, tækkorngartaulerporlo Gerareme.

2 Nullianelo Sara okautigiva: Tamna najagivara. Tagva Abimelechib attanniub Gerareme tilliklerlune, tamna aijaukova.

3 Gudible unnuangølermet Abimeleche sinnektomatillugo sakkervigiva, okautilålo: Ahåk tokkojuksauvotit arnak tamna aijaukojet pivlugo; angutib nulliarimgago.

4 Abimelechible aktorlaungila, okarporlo: Nalegak, innuit idluartut tokkotsomavigit?

5 Nangminek okalaungilak uvamnūt: Tamna najagivara? Tamnalotauk okarpok: Tamna anigivara? Taimak pinniarlaukpunga omættimut issumalingasuærtomut, aggangnullo passijeksaungitunnut.

6 Gudiblo sinnektomanikut okautiva: Kaujinavungatauk omamut issumalingassuærtomut taimak pinniaravit. Taimaitomik sapputilaukpagit ajortulliarkonnæk uvamnūt, innertilaukpagillo aktuêrkonnæk tapsominga.

7 Mannale angutib nulliane pigiliuk, tamna nellautaijõngmet, tapsomalo tuksiarutigilitit in nõtsit kellujaukovlugo, pititsomangikungnele omunga, kaujilerit tava, igvit tokkojuksaugavit illatillo illunatik.

8 Abimelechib uvlarärsotillugo makkiname, kivganne tamaita kaikoveit ingminut, tamakkoalo tamaita okautigiveit tapkoa siutinginnut, angutillo taipkoa sivöralerput angijomik.

9 Abimelechible Abrahatauk kaikova okautilälo: Sög taimailiorvigivittigut? Sukuäiagullo idluitulliarlaukik illingnut, taimaitoälungmik ajortoksoarmik uvamnut innukottimnullo pititsijomagavit? Pinniareksaringitarnik pinniarvigilaukparma.

10 Abimelechiblo Abraha ama okautigiva: Suna pitjutigiviuk taimailioravit?

11 Abraha okarpok: Issumakalaurama, nuname tamattomane Gudemik nalektokarmangæt nellonadlarinet; nulliara pivlugo tokkotaunajarpallukkama.

12 Sæglonangatauk okarpunga tamna najagigapko, atätama pannigingmago, anänamale pannigingila, uvangalo nulliarivara.

13 Gudible aulartimanga atätama iglunganit, okautivara: Illanakarnermut uvamnik okautigilaungminga, annigigamga, namullonèt tikkikum-nuk.

14 Tagva Abimelechib sauket tuktuvaillo kivgello angutit arnello kaikolugit tunniveit Abrahamut, Saramiglo nullianganik sattorsitipa.

15 Okarlunelo: Ahäk nunaga issumangnut ilingavok, nunakalerit nanelonèt namagijarnik.

16 Saramullo okarpok: Ahäk annit kēnaujenik tausendinnik tunnitsivigilaukpara; ahak tamakkonunga täluteksakarpotit ijingnut, illunaita illingnētut illunanēmiullo pitjutigællugit; taimaglo issumagijaunerpok.

17 Abrahable Gude tuksiarvigingmago, tagva Gudib Abimeleche nulliangalo kivgangillo innuliveit kittorngakartilugillo.

18 Nalekab arnet Abimelechib iglunganêtut tamaita kittorngisuitilaungmagit Sara Abrahab nullianga pivlugo.

KAPITEL XXI.

*Isaakib innulerningani. Ismaelib aulartitauninganiglo.
Abrahamib angerningani. Abimelechemut.*

NALEKABLO Sara issumagiva okautsine malliklugit, pinniarpalo, sorlo okausekalaurame tapso-munga.

2 Saralo singailerpok, ernermiglo ernivok Abrahamut innutokauningane, nelliutome taipso-mane, sorlo Gudib okautigilaungmago.

3 Abrahablo ernine Sarab erniarijanga tapso-munga, atserarpa Isaangmik.

4 Uvlullo sittamaujoane kippiva, perkojaunine Gudemut malliklugo.

5 Abraha Jarekarpok 100 nik erninga Isaak innulermet.

6 Saralo okarpok: Gudib ijorosoalagitipānga; mattomingalo tussartut illunatik ijorosutiginiarivānga;

7 Ama okarivok: Kia Abraha okautigijungnarkauk, Sara amāmatitsijungnarmet nutakkamik, tamnalo ernermik ernilaungmet Abrahab innutokauningane?

8 Sorrusiarsuglo aglissilerpok, amāmagungnailarmelo. Abrahalo Isaakib amāmagungnaiti-

tauninget uvlungane nerrimareksaksoarnik äkiksoivok.

9 Sarablo Hagarib Egiptenmiub erninga, erniarilauktanga Abrahamut, tapsoma mittautekarninga tækkova;

10 Abrahamullo okarpok: Kivgak tamna, erningalo aulartikik uvaptingnit; kivgab tapsoma erninget ernera Isaak kingormgujukattigijek-saringimago.

11 Okautsille tamakkoa Abraham namagingileit angijomik, ernine pivlugo.

12 Gudible okautiva: annusingorniarnæk ernit kivgello pivlugik. Sarab okausinginnik illingnut nalegit; kinguväksarnik tajjak Isaangmit pijomärmet.

13 Kivgab erningatauk innugaseksoangortitso-magivara igvit kittorngarigangne.

14 Tagva Abraha uvlarörlune kakköjamik ^{4b}publaujamiglo immalingmik tigusivok, illijilunelo Hagarib tuinganut, nukapiarlo taimaililugo aulartiläniglo. Ingeralerlune tava Bersabanut innukajuitomut pivok.

15 Publaujane immekarungnaimet nukapiak napartub attänut innangatipa.

16 Aijunelo karkjub tupvingatut kanningitigijomik, oma nellänut ingilerpok, okarame: Nukapiab tokkolerninga tækkolugo sapperpunga. Oma nellänut ingilerpok nipliadlarlunelo keasivok.

17 Tagva Gudib nukapiab nippinga tussarpa. Gudiblo Engelinget killangmit Hagar nipliarvigiva, okautilälo: Hagar suvit! Sivöranianæk! Gudib nukapiab innangajub nippinga tussalaungmago.

18 Nikovilerit nukapiarlo illingnut pititsuk, aggangnullo tessioruk, tamna innugaseksoangor-titsomagapko.

19 Gudiblo ijigik uitimagik immektarviksamik tækkovok. Tapsomunga ailerpok, immermiglo kallusivlune publaujaminut, nukapiarlo immer-tipa.

20 Gudiblo nukapiak illagiva, tamna perorlune innukajuitok nunagiva, pittiktarnermik illissim-matsialerpok.

21 Innukajuatorlo Faran nunagiva, anãnangalo nullieksamik tapsomunga aiklerpok Egiptenib nunanganit.

22 Nelliutome taipsothane Abimelechib sor-suktukset angajokanget Fikol aiparællugo, Abraha okautijartorlugo okarvigiva: Gude aiparivet piniarnerne tamaine.

23 Taimaitomik manna Gudib sãngane anger-viginga, idluilioromatsenginavit uvannullonèt kit-torngamnullonèt, kattangutiârsumnullonèt, nãp-kigitsainarlutale, sorlo uvanga pinnialaurapkit, pinniarkovlutittauk uvannut, nunamullo, tagvane tækkorngartaugavit.

24 Tagva Abraha okarpok: Angeromavunga.

25 Abrahablo Abimelech suangava, immektar-vik pivlugo, tamedsa Abimelechib kivgangita pit-sartunermut aksarlaungmatsuk.

26 Abimelechible kiova: Kina taimailiortok nellovara; igvittauk tamattominga kaujitilaungi-larmalonèt; sivorngagut tamanna tufßsalaungi-tara, uvlome kissiane.

27 Tagva Abraha saukennik tuktuvanguiglo tigusivok tunnilaitalo Abimelechemut, tamarmiglo angerkattigèkpuk tava.

28 Abrahablo saugarsuit 7-it ingmigoliveit.

29 Tagva Abimelech okarpok Abrahamut: Suna pitjutigiviuk, saugarsuit 7-it tapkoa ingmigoligangne?

30 Kiovale: Saugarsuit 7-it aggamnit tigujeksarivettit, tapkoa nellunaikuteksaukovlugit uvamnut, immektarvik tamedsa poagrejarlaurapko.

31 Taimaitomik nuna tamedsa Bersabamik taijauvok, tamarmik angervivigingmakko ingmingnut.

32 Tainaglo angerkattigëmarikpuk Bersabame. Tamattomanele Abimelech Ficholelo sorsuktukset angajokänget aularpuk ingerarmilutiglo ama Filisterit nunangenut.

33 Abrahale napartunnik nappartitsivok Bersabame, tagvanelo Nalekab Gudib issokangitub attinga okautigiva.

34 Akkunillo tækkorngartaulaupok Filisterit nunangene.

KAPITEL XXII.

Isaakib tunnergutauninganik. Kristusib unertutigijauninganik.

MATTOMA kingorngagut Gudib Abraha öktorpa, okarvigilugolo: Abraham! Kiovalo: Manëpunga.

2 Okautivalo: Isaak ernetuet nægligijello neksarlugo ailerit Morijab nunanganut; taikanelo tunnergutautileruk ikkoalajeksaukovlugo, kakket illangeta kängane okautigijomärtamne illingnut.

3 Tagva Abraha uvlarörlune siutekoktojokot-tine iksivaviktarpa, kivgæglo magguk, erninelo Isaak illaukoveit, kejungmiglo ikkoalatiksamik koppisivok, aulalerlune ingeravok taikunga Gudib okautigijanganut tapsonunga.

4 Uvluk pingajuængne Abraham arlorlune tikiniartane kanningitomëtok tækkova.

5 Kivgængnelo okautivak: Manëleritik siutekoktojok mianerilugo, uvanga nukapiarlo takpaunga aijomavoguk, tuksiarkattigëlaukardlunuk tikkitsomärivoguk illiptingnut.

6 Abrahamlo kejukset tunnergutemut ikkoalajeksamut tiguveit, nangmartaukoveillo ernerninut Isaangmut, nangminerle ikkomamik savingmiglo aggangminut neksarpok, taimaidlutik pisukattigëlerpuk.

7 Tagvale Isaak atätaminut Abrahamut okarpok: Atatak! Abraham kiova: Ernik manëpunga. Ama okarivok: Ahäk ikkoma kejuillo manëput, saugarle tunnergutiksak ikkoalajeksak naneka?

8 Abraham kiova: Ernik, Gudib issumaminik saugak umertotigijomärpa tunnergutiksaukovlugo ikkoalajeksamut; tamarmiglo pissukattigëkpuk.

9 Takpaungalo Gudib okautigijanganut tap-somunga tikkinamik, Abraham Altare sennava tagvane, kējuillo illiveit mattoma kănganut, erninelo Isaak kelleksorlugo Altarib kănganut kejuillo kangenut illiva.

10 Aggannelo issakpeit, saviglo tiguva ernine tokkotsomavlugu.

11 Tagva Nalekab Engelinget killangmit nipliarvigiva okarlunelo: Abraham! Abraham! Kiovale: Manëpunga!

12 Okautiva: Nukapiak aggangnut aktorniar-nago pit âniatinagolo. Mannale kaujimmagama naletsiarnernik Gudemik, ernetuello ivlering-nangne pivlunga.

13 Abraham tava keviarame tuktungajok angusallok naksuminut năsimmajok orpit akkornng-

ænne tækkova, aivigilugolo, angusallok tiguva, tunnergutautipalo ikkoalajeksamut ernine siimerlugo.

14 Abrahablo nuna tamedsa atserarpa: Nalegak tautukpok. Tamaña pivlugo sulle uvlome okartokarpok: Kakkame Nalekab tækkoviane.

15 Nalekab Engelinget aipanganik Abraha nipliarvigiva killangmit.

16 Okarlunelo: Nalegak okarpok: Attera tailugo angerlaukpunga, taimailiouravit ernetuello ivleringinangne,

17 Kinguvaksettit saimautitsomavakka, unnuksivalliatitsomalugillo uvloritsettikut killangmētutitut, siorkettitullo immarpiksub kiglingane; kinguvaksavillo omigijimik upkuaksoangit perkutigijomärpeit.

18 Kinguvaksarnullo innukattigëksuit illunamassiatik nuname saimartaujomärput, igvit nippiga nälelaurangne.

19 Taimagle Abraha ama uttilerivok kivgængminut, aularkattigëklutiglo ingeralerput Bersabamut, nunakarlutiglo tagvane.

20 Taimailiorniub kingorngane Abraha okautsaulerpok: Ahak, Milkatauk nukangnut Nahoremut ernernik erninerivok.

21 Tamedsa attingit, Uz erniangokärtok, Buselo tuglia, Kemuello, Sirienmiut atätagijanget.

22 Kesedelo, Hasolo, Pildaselo, Jedlafelo, Betuello.

23 Betuelible Rebekka kittorngiariva; sittamaujortut tapkoa Milkab erniariveit Nahoremut Abraham nukanganut.

24 Pannervgangalo Rehumamik attelik, kittorngakarpoktauk Tebamik, Gahamik Taasemik Makamiglo.

KAPITEL XXIII.

Sarab innojungnêrningarik, illuvertauninganiglo.

SARA Jarekalaukpok 127 nik, taimak unnuktigijunnik Jarinnik Sara innôlaukpok.

2 Saralo tokkolerpok iglugaseksuit anginerpānginne Hebron attelingne, Kanaanib nunangane. Tagva Abraham kiksarutigijartorpa, keajutigilālo.

3 Mattoma kingorngane tokkungajokotime inninganit makkilerpok, okarijartorlunelo Hetib kittornganginnut, okarlune:

4 Tækkorngartauvlunga akkunapsingne nuna-kakattigigapsingalo, illuerviksamik illipsingnetomik uvannut kittorngamnullo tunnitsivigisinga; tokkungajokotiga samne innangajok illijartorungnarkovlugo.

5 Tagva Hetib kittorngangita Abraha kiovæt, okautilālo:

6 Tussarittigut Attannek; Attanniolutit pitsartunekartotit akkunaptingne, taimaitonik tokkungajokotit illijartorlauruk illuerviptingnut idluarnerpāngojuunnut nelliettalonêt akkunaptingnetub innēñiægilātīt illuviksanganut tokkungajokotit illijartoromagungnelonêt.

7 Tagva Abraham nikkovilerpok, okkungav-lunelo innuit tagvanêtut, Hetible kittorngangita sānginne.

8 Okarkattigilugillo okarpok: Perkogupsinga tokkungajokotiga, samne innangajok, illijartolerupko; tagva tussalaurissinga, Efronelo Zoarib erninga kinnuvigijartorsiuk pivlunga.

9 Tamna kairosukotiminik perorsëvingme kiglinganetomik maggolimmajomik Makpelametomik kaitserkovlugo uvamnut. Tapsoma kēnaujennut akkillertaulune uvamnut, akkinga namagilugo perkutautilinga mattominga, illuerviksarijomagapko akkunapsingne.

10 Efroniblo Hetib kittorngangit illagiveit. Efronib Hetiterib Abraha kiova, Hetib kittorngangit tussartillugit, illunatik iglugaseksuit upkoaksoangagut ittertut annijullo sānginne, okarlunelo:

11 Aukagle, Attannek, tussarlaungmingale. Uvanga perorsëvingmik kairosungmiglotauk mat-tomanëtomik pillipagit, unertuarivakka illingnut, innukattima kittorngangita sānginne tokungajokotit illuvertaukovlugo.

12 Tagva Abraha okkungavok nunakattigët tapkoa sānginne,

13 Efronemullo okarpok, nunakattigët tapkoa tussartillugit, okarlunelo: Mattominga tunnitsivigijomagunga kennuarivagit, perorsëvik akkilerlugo kēnaujet tunnilärtakka illingnut pilaukit, tava tokkungajokotiga illijartoromavara tagvunga.

14 Efronib Abraha kiova okarvigilugolo:

15 Attannera, tussarlaungmingatök. Perorsëvik tamedsa akkekarpok Silberimik kēnaujen-nik (Sekelinnik) 400 nik; tamedsa pijariakortog-ingitavuk. Tokkungajokotit illijartolauruk tagvunga.

16 Abrahah Efrone nalekpa, kēnaujenniglo tunnitsivigiva, sorlo okalaungmet Hetib kittorngangit tussartillugit, imägle: Silberemik Sekelinnik 400 nik, sorlo taipkonane akkiksakajōng-
◦metta.

17 Tava Efronib perorsëvinga Makpelamëtok kairosuk maggolimmajok Mamrib nellâne perku-tautitauvok Abrahamenut, kairosuk pingmilugo, napartullo perorsëvingmëtut illaliudlugit.

18 Hetib kittorngangit iglugaseksuillo up-kuaksoangagut annijut ittertullo tækkunärtillugit.

19 Mattoma kingorngane Abrahah Sara nul-lirilauktane illijartorpa perorsëviub kairosunga-nut maggolimmajomut Makpelamëtomut Mamrib nellanëtomut, tamedsa Hebron taijak Kanaanib nunangane.

20 Perorsëviglo kairosuglo tamattomanëtok, Hetib kittornganginnit pititaumarikpuk, Abrah-amut illuerviksakotinganut

KAPITEL XXIV.

Isaakib nullianingninganik Rebekkamik.

ABRAHAB innutokaulerlune Jaringit unnuktoksò-lerput, Nalekablo pitsartutilaukpa illinganingine tamaine.

2 Abrahablo kivgame innutokaunerpânget ig-lomine, pinaklertokotine perkutiminut tamainut, okautiva: Aggangnut sibviara tapsilauruk,

3 Nalekablo killangnut nunamullo Gudiojub sângane angerviginga; nullieksarsikonnæk ernimnut Kanaanib panninginnit nunakattigijamnit.

4 Innulervivinimnulle illamnullo ingeralerit, taikanget nullieksamik ernimnut Isaangmut aik-lerit.

5 Kivgab okautiva: Arnable malligomangip-panga nunamut mattomunga, kannok tagva? Ernit neksareksarivigo uttertilugo nunamut au-larvigilauktarnut ipsomunga!

6 Abrahah okautiva: Taimailiorniarnæk illa, ernera uttertiteksaritsengilet taikunga.

7 Nalekab, killaub Gudinget atâtama iglunganit, innulervivinimnillo aulartinaminga, tapsoma okarvigigaminga, angervigilungatauk, okarlune: Nuna tamedsa tunnijomavara kinguvaksarnut, tapsoma Engeline sivunikkut tillilarpa, taikane nullieksarsijungnarkovlutit ernimnut.

8 Arnable malligomangippattit, pitlartautiksarsingilatit angernit pivlugo. Kissianele ernera uttertiteksaringilet taikunga.

9 Kivgab tava agganne illiveit Abrahah angajokäme sibvianganut, angervigilugolo tamattominga.

10 Kivgablo Kamelit tellimaujortut angajokäme Kamelekottinginnit tiguveit ingeralunelo, sunatuinaillo angajokäme perkutinginnit neksarlugit aularpok ingeralunelo Mesopotamiamut Nahorib iglugaseksoanginnut.

11 Iglugaseksuit kannitangenut tikkisimma-game, Kamelit kikkarkoveit immektarviub senniane, unnulertillugo, nelliutome tamattomane arnet tikkipangmetta, immektarlutik tagvanget;

12 Okarlunelo: Nalegak, Gudiojotit angajokamnut Abrahamut, nellipsarlaungminga uvlome, näpkigosungnillo sakkijartilauruk angajokamnut Abrahamut.

13 Ahäk mane immektarviub senniaⁿæ nængerpunga, iglugaseksuillo innungita pannigⁿit anilärput immermik kallujartorlutik.

14 Uigasuillo illangenik kaijokalerpet, tapso-munga okaleruma: Immektautit mannileruk immertilaungmingalo, tamnalo okarpet: Immilaurit, Kamelekottitittauk immertitsomagivakka; tam-

na annerigangne, nullieksaukovlugo kivgarnut Isaangmut, kaujititaukovlungalo tamattomunga, năpkigosungnernik angajokămnut.

15 Okălajarêrkărtinnago sulle, ahak, Rebekka Milkab erninget Betuelib panninga kailerpok tava, immektautine tuimiklugo; Milkale Nahorib Abrahăb nukanget nulliarilaukpa.

16 Innuosuktorlo tamna kênatsiarikpok, uigasôvlune sulle, angumullo illitarijaulaungilak. Tamna attersarpok immektarvingmut, immektautine ullipkinamiuk majoralerivok.

17 Kivgab tava tuavilune nellipsarpa, okarlunelo: Immektautingnit immiluărsungmik immilangatok.

18 Tapsomalo okautiva: Immilaurit, Attanera; immektautinelo mannakut aggangminut tiguva, immertilălo.

19 Immertijarêramiugle okautiva: Kallujomavungatauk Kamelekottitit pivlugit, illunaita immerugungnêrkovlugit.

20 Tuavilunelo immektautiminit immermik kovisivok immekattarvinginnut, amalok akpangermilune kallusivok, kallusikattarlunelo Kamelekottinginnut tamainut.

21 Angutible tattamminiariva nippekaranelo kaujitiŭajomamut, ingeranine idluarijaungmangăet, idluarijaungimangăellonêt Nalekamut.

22 Kamelit illumatik immerêrmettale, angutib pinnarnarsaut Golde, Sekelib koppangatut okumaitigijok, tajăglo magguk Sekŭelit Goldit tellimaujortutitut okumaitigijuk tigulugit, tunniveit tapsoma agganginnut.

23 Okarlunelo: Kia pannigivătit? Tamattomina kaujitiŭaungmina. Atătavit iglungane sinniktarvekarungnaralloarkita?

24 Tapsoma okautiva: Milkab Nahoriblo ernikita Betuelib pannigivānga.

25 Ama okautigivālo: Ivikkarpok nerkiksakalarmelo unnuktunnik uvaptingne, sinniktarviksakarporlo namaktomik.

26 Angutib tava okkungalerylune Nalegak opigidlarpa.

27 Okarlunelo: Nalegak, angajokama Abrahamib Gudinga nakorijaule, tapsoma nāpkiningsine miksekarninelo allarlaungimagik angajokāmnet; Nalekab nangminek tessiorlaungmanga apkome angajokāma nukanget iglunganut.

28 Uigasugle akpangerlune angeralerpok, tamakkoalo tamaita okautigilugit anāname iglungane.

29 Rebekkalō annekarppok Laban attelingmik; Labaniblo akpangerlune angut tamna immektarvingmētok nellipsarpa.

30 Tapsoma pinnarnarsaut tajæglo najarme agganinne tækkogamigit, Rebekkalō najarme okausingit tussaramigit, unipkarmet: Taimak angutib okautilaukpānga; tagva angut tamna nellipsarpa, ahæglo, Kamelit scñiænne nængerpok immektarvingmēdlune.

31 Okautivalo: Kaisālaurit itterlutillo saimartaujotit Nalekamut, sōg sillame kikkarkit? Iglo idluarsitilaukpara, inniksarsiorlaukpungalo Kamelēkottingnut.

32 Tagva angut tamna iglomut ittertipa, Kamelillo annungit perpeit, ivingnik nerkiksenniglo tunnitsivigiveit, immermiglo kaitsilune, tapsoma ingeratkattingitalo angutit ittigangit ubvartaukovlugit.

33 Nerkiksamiglo kaitsivok tapsomunga. Tam-

nale okarpok: Nerrijomangilanga, perkojaunimnik okarkârnga. Okarporle: Atte okalerit.

34 Okarpok: Abrahâb kivgarivânga.

35 Nalekablo angajokâga saimauserlaukpa angijomik, pikkariksitilâlo, saukenniglo, tuktuvangniglo, Silberemiglo, Goldemiglo, kivgenniglo angutinnik, kivgenniglo arnennik, Kamelinniglo, siutekôktojunmiglo tunnitsivigilaukpa.

36 Taimaktauk Sara angajokama nullianga ernermik ernilaukpok angajokâmmut innutokauningane; taimmale perkutiminik tamainik tunnitsivigilaukpa.

37 Angajokâmalo angerkolaukpânga ingminut, okarvigilungalo: Nullieksarsikongilagit ernimnut Kanaanib panninginnit nunakakattigijamnit;

38 Atâtamale iglunganut illamnullo ingeralerit, taikanget nullieksamik erminnut aiklerit.

39 Okaramale angajokâmmut: Arnable maligomangippaunga, kannok tagva?

40 Tagva okautivânga: Nalekab tessiortima arvertarninne, Engeline sivunikkut tillilârpa, ingeranillo idluarsitilârpa, taikane nullieksarsijungnarkovlutit ernimnut illamnit atâtamalo iglunganit.

41 Illamnullo tikkikuvit pitlartautiksarsingilatit angernit pivlugo, taimna angerutinago kipilukpattit, pitlartautiksarsingilatit angernit pivlugo.

42 Tagva uvlome immektarvingmut tikkinama, okarpungalo: Nalegak Gudiojotit angajokammut Abrahamut, tamaunga ingeragama, ingeranera idluarijautitsomagungne,

43 Akâk, tamâne immektarviub senniane nangerpunga. Uigasuillo illangenik kajjokarpet,

kallujartortomik, tapsomungalo okaleruma: Immiluärsungmik immertilaunga immektautingnit;

44 Taimnalo okarpet: immilaurit, Kamelekottitittauk immertitsomagivakka; arnak taimna annerijaungmet Nalekanut, nullicksaukovlugo angajokama erninganut;

45 Okautsinnik taimaitunnik okälajarërkärtinanga sulle omættipkut, ahäk, Rebekka kaivok tava, immektautine tuimiklugo, attersalerporlo immektarvingmut kallusilunelo. Tagva okautivara: immertilaunga.

46 Tapsomalo immektautine tagvainak tiguva tuiminit, okarlunelo: Immilaurit, Kamelekottitittauk immertitsomagivakka. Tagva immilauk-punga, tapsomalo Kamelittauk immertiniveit.

47 Apperigapko okarlunga: Kia pannigivätit? Kiovänga: Nahorib Milkablo ernikita Betuelib pannigivänga. Tagva pinnarnarsaumik kaunganut tajængniglo agganginnut pititsivunga.

48 Okkungavlungalo Nalegak opigivara, Nalegarlo nakorilugo angajokama Abrahamib Gudinga, tapsoma apkome idluartome tessiorlaungmanga, angajokama nukkanget panninganik aiklerkovlunga taipsoma erninganut.

49 Illipsele illanakarnermik nertornarnermiglo sakkertitsijomagupse angajokämnut, kaujitis-singa; taimaingipelle kaujitalaungatauk pititse, pinniareksama illinganinganik nellojungnërkovlunga.

50 Labanib Betueliblo kiovæk, okarlutiglo: Tamedsa Nalekamit pivok, taimaitomik sumik okarungnangitoguk illingnut ajortomiglonët ajungitomiglonët.

51 Rebekka tagga sängnëpok, neksaruk, inge-

raſkattigilugolo, angajokavit erninganut nulliek-saukovlugo, Nalekab okausingit malliklugit.

52 Okautsit tapkoa Abrahamib kivganget tus-saramigit, okkungalerpok Nalekab sângane.

53 Pivianartoksuillo Goldit Silberillo annor-âllo tigulugit tunniveit Rebekkamut, anningale anânangalo tauvlukutiksennik tunnitsivigivak.

54 Tagvale tamna ingerakattigillo angutit nerrivut immerlutiglo, sinniktarlutiglo tagvane. Kaulermingmelle makkilerput, tamnalo okarpok: aularkolersingatøk angajokâmnut.

55 Taipsomale anninga anânangalo okarpuk: Uigasuk uvloksiorle sulle attautsemik tellimau-jortunniglonêt uvaptingne, kingorngane aular-kojomagalloarpaptigit.

56 Tagvale okautiveit: Nokangatiniarassinga, Nalekab ingeranera idluarsitilaungmago. An-gerarkolersingatøk angajokâmnut.

57 Tagva okarput: Uigasuk kaikolavut ap-perilugolo, kannok issumakarmangæt.

58 Rebekkalø kaikovæt apperilugolo: Angut tamna ingerakattigijomaviuk? Tamna kiovok: Ahaila ingerakattigijomavara.

59 Taimaitomik Rebekka kattangutikita pairi-jigilauktanga illautilugo ingerakovæt, Abraham kivganga, tapsoma ingerakattigillo illagilugit.

60 Rebekkalø saimarlugo innôtsiarkovæt okau-tilugolo: Kattangutigigaptigit, illingnit pijomâr-tokarle tausendeokattartunnik, kinguvåksavillo omigijimik upkuaksoangit perkutigiligit.

61 Tagva manna Rebekkab kivganne illagi-lugit parngnailerpok, tapkoalo iksivalutik Kame-lit kânginnut kivgak tamna mallikpæt. Kivgablo Rebekka neksarlugo ingerakattigiva.

62 Isaagle pissuklune kaivok immehtarvingmit, omanartomik tækkosartomiglo atserartaujomit, (sekkinerdlit nunanginne nunakaramele).

63 Unnulermello näternamut pissulaukpok tuksiaromavlune, uileramelo Kamelit tikkilertut tækkoveit.

64 Rebekkablo uidlune Isaak tækkogamiuk, mannakut Kamelemit akkarpok.

65 Kivgamullo okarpok: Angut tamna pachreartivut nätername kinauva? Kivgak okarpok: Tagga angajokâra. Tagva tälutane tiguva, mat-tugilâlo.

66 Kivgablo Isaak pijokalauktuñik pinniar-lauktaminik tamainik unipkarvigiva.

67 Isaakible Rebekka ittertipa anânagilauktame Sarab iglunganut, illelliorlugolo nulliariva, nægligilâlo. Tagva Isaak mannigortaulerpok anâname tokkoninget kingorngane.

KAPITEL XXV.

Abraham nullianipsarninganik Keturamik. Ismaelib Isaakiblo ernigingnik.

ABRAHA ama nullianikivok Ketura attelingmik.

2 Tapsomale Simron, Jaksanelo, Medan Midianelo, Jisbak Suablo tapsomanget erniariveit.

3 Jaksaniblo Seba Dedanelo erniarivak. Dedanible Assurim Latusim Leumimelo kittorngariveit.

4 Midianible Ephra, Ephher, Hanocho, Abida, Eldaalo kittorngariveit. Tapkoale tamaita Keturab kittorngariveit.

5 Abrahamlo perkutiñe tamaita tunniveit Isaangmut.

6 Kittorngannele pannervgaminit pigilauktanne pilliutinnik tunnitsivigiveit, aulartilaitalo ernerminit Isaangmit, innövlune sulle, nunamut taunanëtomut ingerakoveit.

7 Abrahable innosinget Jaringita unnurningit 175 övut.

8 Annernengerlunelo tokkovok innutokaunerme ullapirsarnartome, itogame Jarinnelo unnudlartillugit, innukattiminullo illelliudsauvok.

9 Ernikitalo, Isaakib Ismaeliblo, illijartorpæk kairosungmut maggolimmajomut, Makpelamëtomut, Efronib, Zoarib Hetiterib erninget, perorsëvinganut, Mamrib nellanëtomut.

10 Perorsëvingmut, Abraham pissiarilauktanganut Hetib kittornganginnit. Tagvunga Abraha, nulliangalo Sara tamarmik illijartortauvuk.

11 Abraham tokkoninget kingorngane Gudib Isaak, tapsoma erninga saimarpa. Isaaglo nuna-karpok immehtarvingme omanartomik tækkosartomiglo atserartaujome.

12 Ismaëlible Abraham erninget, Sarab kivgandet Egiptenmiub Hagarib, tapsomunga erniarilauktanget kinguvängit imaiput;

13 Ismaëliblo kittorngangita attingit imaiput; tapkonangelo kinguvängit atserartauvut: Ismaelib ernerikärtanga Nabajot, Kedar, Abdeel, Mibsamelo,

14 Misma, Duma, Masalo,

15 Hadar, Tema, Jetur, Nafis, Kedmalo.

16 Tapkoale Ismaëlib kittorngariveit attingillo iglorosinginne iglugaseksoanginnelo illautilugit 12 öjut, attanniovlutik innukattimingnut.

17 Ismaëliblo Jaringit 137 ölaukput, anner-

nengerdlunelo tokkovok, innukattiminullo illeliudsauvok.

18 Taipkoalo nunakalaukput Hefilamit Sur tikkilugo Egiptenib erkâne, apkome Assirienmut torartome. Taimnale sivorliovlune kattangutiminit tamainit tokkovok.

19 Isaakible Abrahah erninget kinguvângit imaiput: Abrahah Isaak erneriva.

20 Isaagle Jarekalaukpok 40 nik Rebekka Betuelib Sirienmiub Mesopotamiamètublo panninga, Labaniblo Sirienmiub najanga nulliarigamiuk.

21 Isaakible Nalegak kennuvigiva nulliane pivlugo, tamna kittorngisuimet. Nalekablo tus-sarpa, Rebekkallo nullianga singailerpok.

22 Maggoliaksæk nânganêtuk ingmingnut apôlermennik, okarpok: Taimaipet, sôg singailerkik? Nalegarlo apperijartorpa.

23 Nalekablo okautiva: Innukattigêksuit maggoit nângnêput, innûklo adsigêngituk nângnit annijomârpu, innukattigêksuillo attautsît salakaromârput aipaimingnik, anginersablo mikkinersak kîvgartoromârpa.

24 Erniviksangale nulliutingmet, ahâk, maggoliaksakalaukpok nângane.

25 Pêrkârtorle aupallângajövlune merkokarpok kissiktut, tamna Esau atserarpæk.

26 Mannakut nukkanga pèrpok angajume Esaub kingminganik tigumiarlune, tamna Jako atserarpæk. Tapkoa erniangöngmennik Isaak Jarekarpok 60 nik.

27 Nukapitsægle tapkoa innuosuleramik, Esau omajoksiortiolilarmelo perorsêvilliortiolerpok. Jakole idluartovlune nûtsengilak iglomit.

28 Isaakiblo Esau nægligiva nerkiksarsikat-tarame tapsoma pilauktanginnit; Rebekkable Jako nægligiva.

29 Jakolo nerkiksamik ikkoalangmet; Esau nãternamit tikkiname merngortorpok.

30 Jakomut okarpok: Nerkiksak aupalluktak nerrilaulago merngortudlarama. Taimaitomik Edomemik taijaugivok.

31 Jakoble okautiva: Erniangokãrnit pissiar-ilago uvlome.

32 Esaub kiova: Ahãk, tokkojuksatuinau-vunga, erniangokãrnera suksarivigo?

33 Jakob okautiva: Tagva uvlome angervi-ginga. Tapsomalo angervigiva, taimak erniang-okãrninelo niorgvutigiva Jakomut.

34 Tagva Jakob kakkôjamik nerkiksamiglo perorsijennik tunnitsivigiva, tamnale nerrivok immilarmelo, nikovilerporlo annilunelo. Tai-magle Esaub erniangokãrnine nachogiva.

KAPITEL XXVI.

Isaakib ingeraninganik, nunakarninganiglo, idluigijauninganiglo.

KÅNGNARTOKSUBLE nunakattigët tikkipeit, Abrahamib nelliuninganit piluartomik. Isaaglo inger-alerpok Abimelechmut Filisterit attanningenut Gerareme.

2 Tagvane Nalekab sakkervigiva, okautilãlo: Ingeraniarnæk Egiptenmut, nunamele okautigi-janne illingnut erkovagit.

3 Nuname tamattomanetækkorngartatun-ilerit; uvanga illagijomavagit saimarlutillo, illingnut kinguvaksarnullo nunet tamakkoa tamaita tun-

nijomagapkit, angernerilauktaralo atätangnut Abrahamut sokkosijuititsomavara.

4 Kinguväksettillo unnuksivalliatitsomavakka uvloritsettut, kinguväksarnullo nunet tamakkoa tamaita tunnijomavakka. Kinguväksarnullo innukattigëksuit nunamëtut illunamassiatik saimautsaujomärput.

5 Abrahah nippiga nalengmago, idluarnerijakalo perkojakkalo, illiornikkalo innatsinikkalo mallitsainarmagit.

6 Taimaitomik Isaak Gerareme nunakalerpok.

7 Innuillo taikanëtut nullianganik appersoirangetta okarpakpok: Tamna najagivara. Sivoragigamiuk okarne: Tamna nulliarivara, issunakarame: Rebekka pi-vlugo tokkonajarpänga kënatsiaridlarmet.

8 Uvlunnik unnuktokasangnik nunakalaungmet tamattomane, Abimelech Filisterit attanninget igalakut tækkolerpok tukkisilunelo Isaakib illannakarninganik nulliaminut Rebekkamut.

9 Tagva Abimelechib Isaak kaikova okautilâlo: Ahâk tamna nulliarivet illa. Sögle okalaukit tamna najagivlugo? Isaakib kiova: Issumakalaurama tokkotauniarasugællunga tamna pitjutigællugo.

10 Abimelechib okautiva: Sög taimailiorvigivittigut? Innuit illangeta nulliet tuttigijartorpage patsitiksarsinajalaukpotit okumaitoälungmik uvaptingnut.

11 Abimelechible innukottinne tamaita innerterpeit okautilaitalo: Nelliellonët angumik ominga nullianganiglo aktoijok, tamna tokkoteksaupok.

12 Isaaglo nuname mattomane karnгатitsivok,

Jaremelo tapsomane perorsijennik hunderteokat-tartunnik kattersivok, Nalekab saimarmago.

13 Tamnalo akluititaulaupok, pivallitsainalarmelo, pingijaininga angidlalaukpok.

14 Perkutekadlaram nergjutinnik unnuktunnik mikkijunnik angijunniglo, kivgakalarmelo unnuktunnik; tamanna pivlugo Filisterit omigid-larpæt.

15 Immektarvillo oma atätanget kivgangita poagrejavingit tamaita Abraha Isaakib atätanga innotillugo sulle, tapkoa asserorpeit sauvlugillo ivsunnut.

16 Abimelechib aglæt okautiva: Aularit uvaptingnit, söngoluadlaravit uvaptingnut.

17 Taimaimet Isaak tagvanget aularpok, tangmarlunelo Gerarib naksangane.

18 Immektarvillo atätanget^{ne} Abrahah nelluutiningane poagrejartaulauktut, Filisterillo asserortangit Abrahah tokkoninget kingorngane, taipkoa ama poagrejartaukogiveit, atserarlugillo atinnut taipkonunga sorlo atätanget^{ne} atserarlaungmagit.

19 Isaakib kivgangita naksarmëtauk poagrejartutik puailavik immilik issungitomik nachvarpæt.

20 Mianersijulle Geraremëtut akkerartutigivæt Isaakib kivganginnut, okarlutiglo: Immek tamna perkutigivavut. Tamanna pivlugo immektarvik tamna Esekemik taiva, akkerartorkattigëngmetta tamna pitjutigællugo.

21 Tagva immektarviub assia poagrejarpæt, tamna akkerartutigigivæt; tamanna pivlugo Sitnamik atserarpa.

22 Tagvanget aularivok, immektarviub assia

poagrejarpa, tamnale akkerartutigingilæt; tamanna pivlugo tamna Rehobotemik atserarpa, okarlunelo: Manna Nalekab igvikliojungnërtipätigtut aglissitilutalo naname tamattomane.

23 Mattoma kingorngane tagvanget aularpok, Bersaba tikkilugo.

24 Nalekablo unnuame taipsomane sakkervigiva, okautilälo: Atätavit Abraham Gudigivänga. Sivoraniarnæk illagigapkit, saimaromagapkillo, kinguväksettillu unnuksivalliatitsomagapkit, kivgara Abraha pivlugo.

25 Tagvanele Altaremik sennavok, Nalekablo attinga okautigiva, tangmarlunelo tagvane, kivingitalo immehtarviksak poagrejarasuarpæt.

26 Abimelechiblo aivigiva Geraremit, Ahusatiblo taipsoma illanarijngët, Ficholiblo sorsuktukset angajokänget.

27 Isaakible okautiveit: Sög tikkipise uvamnut? nauk omigilunga aulartilaupapsinga illipsingnit.

28 Tapkoa okarput: Ijptingnut uitajunnut tækkovogut Nalekab illagingmattit. Tamanna pivlugo okalaukpogut: Sokkosijuitolingmik pivlunga pivlutillo kajusijomavogut, angerkattigijomavaptigillo tamattominga.

29 Imägle: idluilorkonnæk uvaptingnut, sorlo uvagut aktorlaunginaptigit, assianiglo pinniarlaunginapta illingnut, ajungitomik kissiane, ullapirsäumulle aularkogaptigit. Igville manna Nalekab saimartanga-ïpotit.

30 Tagva nerrimareksennik äkiksoivok, tapkoalo nerrilerput immilarmiglo.

31 Uvlararsötillugole makkilerput, angerkattigëkpullo ingmingnut; Isaakiblo aularkoveit, ullapirsartaulutiglo aularput tapsomanget.

32 Uvlorme tapsomane Isaakib kivgangita tikkipæt okautilugolo immektarvingmik poagregalauktamingnik, imäglo okautivæt: immermik nachvalaukpogut.

33 Tamna Sabamik taiva, taimaitomik iglug-gaseksuit Bersabamik tajjauvut, uvlomemut tikki-lugo.

34 Esau Jarekarama 40 nik Judith Berib Hetiterib panninga, Basmatelo Elonib Hetiterib panninga nulliaritainarpak.

35 Tapkoale Isaak Rebekkalo kiksartitsainarpakit.

KAPITEL XXVII.

Jakob saimartauninganik atätaminut, omigijauninganiglo Esau-mut.

TAIPSOMANELO Isaakib innutokaulerame, ijingnelo takpêlermennik, ernine Esau angajuklek kaikova okautilugolo: Ernik! Kiovale: Mänepunga.

2 Okautivalo: Ahâk itolerpunga, tokkoviksaralo nellovara.

3 Taimaitomik sakkutit; pittiksît karkjutillo tigulugit näternamut ailerit, omajoksiorlutillo piksamnik.

4 Nerkiksalliorlutillo namagijeksarijamnik, kaitsilutillo uvamnut nerrikovlunga, tarnimnut saimartaukovlutit tokkokärtinnanga.

5 Rebekkable okautsit tapkoa, Isaakib okausingit ernerninut Esaumut tamaita tussarpeit. Esaulo näternamut aivok omajoksioromamut kaitsijomamullo.

6 Tagva Rebekka okarpok Jakomut ernerni-

nut: Ahâk atâtavit okausingit angajugnut Esau-
mut tussalaukpakka, okalaungmet:

7 Omajoksiolerit piksamnik nerkiksalliorlutilo
uamnut, nerrikovlunga, saimartaukovlutillo
uamnut Nalekab sângane tokkokârtinnanga.

8 Taimaimet ernik nippiga tussaruk, perkojak-
kalo illingnut nalekit.

9 Nergjutekottinnut kattimmajunnut ailerit,
angusallungniglo maggungnik aiklerit, atâtavit
nerkiksanganik, namagijanganik taipkungnangit
âkiksoikovlunga.

10 Nerkiksamiglo mattominga kaitsijuksau-
votit atâtangnut, nerrikovlugo, saimartaukovlutit
tapsomunga tokkokârtinnago.

11 Jakoble anânane Rebekka okautiva: Ahâk,
angajuga Esau merkokarpok, uvangale merko-
kangilanga.

12 Taimaitomik atâtama tapsiktorpallukpânga,
uivêrijaunasugilunelo uamnut nautsertolarpânga;
ominautiksalliolarpunga tagva, saimanartorlo pit-
sennago.

13 Tagva anânanget okautiva: ernik ominar^fok
tamanna uamnut illinganiarpok, nippiga nalet-
sialeruk, aiklerijartolerit tapkungninga uamnut.

14 Tagva aiklerijartorpok tapkungninga anâ-
naminut kaitsilune. Tagva anânanga nerkiksallior-
pok atâtangit namagijanganik.

15 Ernermelo angajukliub Esaub annorangit
ânanaunerpæt, najortigijanne iglome tiguveit, tap-
koningalo ernine nukardlek Jako attitipa.

16 Angusallugle kissigingnut aggangit immu-
serpeit, kongesingalo merkokangitok kongese-
ruserdlugo.

17 Nerkiksamiglo kakköjamik illakarlune pija-
erlauktaminik ernerme Jakob agganginnut tun-
nijivok.

18 Atätanelo ittervigiva okarlunelo: Atätaga!
Tapsoma kiova: Mänepunga; ernik kinauvit?

19 Jakob atätane okautiva: Esauovunga er-
nerikärtet; pinniarlaukpunga okautsitit mallik-
lugit; makkilaurit, iksivalutillo nerrilaurit ner-
kiksamnik, saimartaukovlunga tarningnut.

20 Isaakible ernine okautiva: Ernik, kannok
illingava taimak annikitomik pilaurangne? Kio-
va: Nalekab Gudivit mattominga pillingmanga.

21 Tagva Isaakib Jako okautiva: Maungalerit
ernik tapsigomagapkit kaujijomavlunga, erner-
jagit Esauongmangarpit, tamnaungimangarpillo-
nēt.

22 Taimaitomik Jako Isaangmut atätaminut
pivok; tapsilauramiuglo okarpok: Nippit Jakob
nippingatun-ipok, aggaktille Esaub aggangittitun-
iput.

23 Illitaringilälo, aggangit Esaub angajoet
aggangittitut merkokarmetta, saimarpalo.

24 Okautivalo: Ernerivigit, Esauovit? Kiova:
Ahaila, tamnauvunga.

25 Tagva okautiva: Atte ernik nerkiksamik
pilauktarnit kaitsilerit uvamnut tarnimnut sai-
martaukovlutit. Tagva ätsivigiva tamattominga,
tamnalo nerrivok, Weinemiglo ätsivigiva, tamna-
lo immerpok.

26 Isaakiblo atätanget okautiva: Ernik kai-
lerit, kunniklungalo.

27 Savigilugolo kunnikpa. Tagva annorang-
ita tippinget naigamiuk saimarpa, okarlunelo:

Ahâk, ernerma tippinga nâternaub tippingatun-
ipok, Nalekab âkiktangatun-ïdlune.

28 Gudib killaub missuksoanginnik, nunablo
orksuanik kakkôjeksenniglo Weininniglo unnuk-
tovaksoarnik tunnitsivigilitit.

29 Innukattigeksuit kivgartoreksarivâtit, in-
nuillo ittigangnut pamaktuksauvut. Attannio-
lerit kattangutingnut, anânavillo kittorngangita
pamavigijeksarivâtit. Illingnik okautekaluktut
okauserlugviojomârput, illingniglo saimarsaijut
saimarviojomârput.

30 Isaakible okautsinne saimanartut Jakomut
nângmagit, Jakolo atâtaminut Isaangmit anni-
kamertillugo, tava angajoa Esau omajoksiorving-
minut tikkipok.

31 Tamnatauk nerkiksamik âkiksoivok, ât-
silarmelo tamattominga atâtaminut, okautivalo:
Atâtaga, makkilaurit nerrilutillo ernerpit pilauk-
tanganit, tarningnut saimartaukovlunga.

32 Tagva atâtanget Isaakib kiova: Kinauvit!
Okarpok: Esauovunga ernerikârtet.

33 Tagva Isaak angijoksoarmik kvaksarpok,
okarlunelo: Kina? Omajoksiorte kaitsilauktok
uvamnut naneka? Taipsoma kaitanginnit tamai-
nit nerrilaukpunga tikkerkârtinnæk, sailalauk-
paralo. Taipsomalo saimartauninga sokkosijui-
pok.

34 Esauble atâtame okausingit tamakkoa
tussaramigit, nipliavok angijomik, angijoksoar-
miglo kiksartitauvlune; atâtaminullo okarpok:
Atâtâk, uvangatauk saimartaulangatôk illingnut.

35 Okarporle: Nukket pingitsertorlune kai-
laukpok, saimanartorlo pêjarpa illingnit.

36 Tagva okarpok: Tukkellingmik attekarpok Jakomik, maggoertorlune manna uiverilaungmanga. Erniangokärnera pëjarlaukpa uvamnit; ahâglo, manna saimanartomiktauk.uvamnit pëjajvok. Okarlunelo: Kikkitakangilatit saimanartomik pijeksamnik?

37 Isaakib kiova okautilâlo: Attanningortilaukpara illingnut, kattangutingillo tamaita kivgangortilaukpakka tapsomunga, kakkôjekseenniglo Weinemiglo piksakartilaukpara: Kannok tagvajernik pinniartuksauvik illingnut?

38 Esau atâtaminut okarpok: Atâtäk, saimanartomik attauseinarmik pekarkit! Atâtäk, uvangatauk saimartaulangatök illingnut; nipliadlalerporlo keasivlunelo.

39 Tagva atâtanget Isaakib kiova, okarlune Ahâk iglokaromärpotit ajoksarnangitomik nuname, killaublo missuksoanginnik pânget pijunnik ajoksaromängilatit.

40 Sakkutit attorlugit nerkiksarsioromärpotit, nukkello kivgartoreksarivet. Pijomärtomelo igvitauk attanniojomärpotit, tamna nalegungnërlugo.

41 Esaublo Jako omigilerpa, saimanartok atâtanganit pigijanga pitjutigællugo; omættimikullo okarpok: Killamik nelliutsomärpok atâtama kiksarutiksanganik, nukkara Jako tokkotsomagapko.

42 Rebebkale ernerme angajukliub Esaub okausinginnik makkoninga okautsaugame; tilliklerlune ernine nukkardlek Jako kaikova, okautilâlo: Ahâk, angajuvit Esaub sillugvigivâtit tokkotsomavlutit.

43 Mannalo nippiga tussaruk ernik: Opalungëlerit kemmälutillo ovanget annimnut Labanemut Haranemëtomut.

44 Taipsomanelo erkovagit angajuvit ningar-
osungninga illingnut sorêrkârtinnago.

45 Ningaumaviojungnêrkârtinnæk tapsomunga,
puigorkârtinnagolo pinniarvionerminik illingnut;
taimaipet tillikleromârpunga, taikanget aijaukov-
lutit. Sõg tamaptingnik attautsekut aksartau-
jariakarkik?

46 Rebekablo Isaak okautiva: Hetib pan-
ningita najortanginne innõsera arriulerpara. Ja-
kablo Hetib panningita illanget, nunakattigêt ta-
manêtut panningittitun-îtut, nullianikpago; in-
nõsera suksarivigo?

KAPITEL XXVIII.

*Jakob tækkotitauninganik killaub majorarvinganik ingeraner-
mine.*

TAIMAITOMIK Isaakib ernine Jako kaikolugolo
saimarpa, perkolugolo okautiva: Nullianingniar-
næk Kanaanib panninginnit.

2 Opallungailerille ingeralerit Mesopotami-
amut Betuelib, anānavit atātanget iglunganut,
taikanelo nullianilerit Labanib anānavit anninget
panninginnit.

3 Gudible ajugakangitotõjub saimarlitit, king-
uvâksaliortilutillo unnuksivalliatilutillo illingnit
nunakattigêksuit unnuktovalsuit pikovlugit.

4 Abrahablo saimarvioninganik igvit kinguvak-
settillo illagilugit tunnitsivigilitit, nuna tækkorng-
artauvigijet, Gudiblo tunnijanga Abrahamut per-
kutautiliuk illingnut.

5 Taimak Isaakib Jako aulartilugo ingerakova
Mesepotamiamut, Labanemuṯ Betuelib erning-

anut Siriname, tapsomalo Esaublo anānakita Rebekkab anninganut.

6 Esaule manna tukkisilerame Isaakib Jako saimalaungmago aulartilugolo Mesepotomiamut taikane nullianikovlugo, saimaramiuglo innerterlugo okautingmago: Nullianingniarnæk Kanaanib panninginnit;

7 Jakoblo atātane anānanelo nalengmagik, aularamelo Mesopotamiamut.

8 Tukkisileramelo atātame Isaakib Kanaanib panningit idluaringimagit.

9 Ismaëlemut aivok nullianiklunelo Mahalatemik Ismaëlib Abrahamb erninget panninganik, Nabajotib najanganik nauk pannervgakarlune.

10 Jakole aularpok Bersabamit, ingeralunelo Haranemut.

11 Inniksamullo tikkiname sinniktarpok tagvane, sekkinek nippimmaletmet. Ujaramiglo tagvanêtomik tigusiavok, illijilunelo akkitigilugo, tagvanelo innangalerpok sinnigomamut.

12 Sinnektomavorlo, ahäk, majorarvik nappartitaujok nuname, issualo aktoajok killangmut tækkova, ahäglo, Gudib Engelingita tamedsa majorarvigivæt, akkarvigilälo.

13 Nalegarlo tamedsa kängane nængerpok okarlunelo: Uvanga Nalegauvlunga, atätavit Abrahamb Isaakiblo Gudigivänga; nuna innangavigijet tamedsa tunnijomavara illingnut kinguväksarnullo.

14 Kinguväkssettillo nunab sanningittitut unuktigijomärput, siamartitaujomärpullo paunga, taunungalo, avungalo, aungalo; illikkullo kinguväksarnullo kinguvarêt nunamêtut illunamassiatik saimartaujomärput.

15 Ahäglo, uvanga illagivagit sapputijomavag-
gillo namut ingeramangarpillonët, ama uttertitso-
mavagillo nunamut mattomunga. Allarniatseng-
inapkit pinniarkärtinnanga okautigijamnik tamai-
nik.

16 Jakole sinningminit tuppalerame okarpok:
Nalegak tamanëpok illa; uvangalo tamanna kau-
jilaungitara.

17 Koksesuklunelo okarpok: Kannok ivsor-
naitoksövok nuna tamedsa! Gudib iglunga ovane-
pok illa, tämanelo killaub upkuanga-ipok.

18 Jakoblo uvlararsötillugo makkilune ujarak
akkitigilauktane tiguva nellunaikutangortilugolo
illiva, orksuimglo koveriva.

19 Nunalo tamedsa Bethelemik taiva, matto-
ma sivornganele iglugaseit taipkoa Lusemik at-
tekalaukput.

20 Jakolo omamut illungertortomut angerpok,
okarlunelo: Gudib illagikpanga, apkomelo inge-
ranimne sapputikpanga, nerkiksamiglo annoräniglo
tunnitsivigikpanga,

21 Kannoë nangalo atätamnut uttertippanga,
tagva Nalegak Gudigijomavara.

22 Ujaraglo tamedsa äkilauktara nellunaikutek-
saukovlugo, Gudib iglunganut illingatitsomavara
tamattomane, tunnijarnillo tamainit uvamnut tel-
limaujunginnik tunnitsivigijomavagit.

KAPITEL XXIX.

Jakob nullianingninganik kievartorninganiglo.

JAKO tava pissulerdlune nunamut taunanëtomut
ingeravok.

2 Taikungalo tikkilune nuna kemmergolera-miuk, ahäk immektarvik näternamētok tækkova, ahåglo, sauket kattimmajut pingasuit illumavæt, immektarvingme tapsomane sauket kattimmajut immertitauvangmetta, ujaralublo immektarviub pānga mattomava.

3 Saukello kattimmajut immertipakpæt tagvane, ujarålugo immektarviub pānganit aksakardlugo sauket immertipeit, kingornganelo ujaråluk immektarviub pānganut, innigilauktanganut illivæt.

4 Jakoblo okautiveit: Nægliktakka kattangutikka, nane nunakarkise? Kiovæt: Haraneme nunakarpogut.

5 Okautiveit: Labane Nahorib erninga illitarivissiuk? Kiovæt: Illitarigalloarpavut.

6 Okarpok: Innötsiaralloarka? Kiovæt: Innotsiarpok, ahaglo, tagga Rahel taipsoma panninga aggerpok sauket illagivlugit.

7 Okarivok: Uvloklingimet sulle, nergjutekot-tisse angerartilugit nelliutingilak manna, sauket immertissigik, aularkattigilugillo nerritissigik.

8 Kiovæt: Sapperpogut nergjutit kattimma-jut illunamassiatik kattititaukärtinnagit, ujarålugo aksariakaraptigo immektarviub pānganit, saukello taimak immertilugit.

9 Sulle okarkattigēktillugit, Rahel atātame saugangit tagvungartilugit tikkilerpok, sauket mi-nerivakkamigit.

10 Jakoble Rahel anāname anninget Labanib panninga, anānamelo anninget Labanib saugangit tækkogamigit, ujaraluk immektarviub pānganit aksarijartorpa, anānamelo anninget Labanib saugangit immertipeit.

11 Rahelelo kunnikpa keadlarlunelo.

12 Okautivalo, atâtanget kattangutigingmago; Rebekkablo erneringmago. Tagva akpangerlune angerarpok atâtane kaujitolugo tamattominga.

13 Labanible najarme erninganik Jakomik tussarame, akpangerlune pachrearsärpa erkilug-golo kunnikpa, ittertipalo iglominut. Tagva tamakkoninga tamainik unipkarpok Labanemut.

14 Labanible okautiva: Taimaimet sauneri-varma uvinigilarmalo. Takkerlo attausek nälugo tapsomanêlaungmet,

15 Labanib Jako okautiva: Nauk kattanguti-ärsôgavit uvamnut, akkekangitomik kiŋgartor-tuksauvit uvamnut? Okalaurit, sumik akkiller-taujomavit uvamnut?

16 Labanele pannikarpok maggungnik, ang-ajuklek Leamik attekarpok, nukkardlerlo Rahelemik attekarlune.

17 Leale kênatsiarilaungilak, Rahelele kênatsiariklune pinnarnarlaukpok.

18 Jakoble Rahel erdligilualerpa, okarporlo: Rahel pannit nukkardlek pivlugo Jarinnik 7 nik kivgartoromavagit.

19 Labanib kiova: Idluarnersauvok tamna tunnigupko illingnut assingnit, uvamne erkovagit.

20 Taimaimet Jako kivgartorpok Jarrinnik 7 nik Rahel pivlugo. Jarille tapkoa sivituningit uvloktitut sivikitigilaukput tapsomunga, taimak angitigijomik nægligigamiuk.

21 Kingorngane Jakob Laban okautiva: Nul-liersara tunniuk uvamnut nelliutingmet manna.

22 Labanib tagva innukattinne tamaita kai-koveit ingminut, nerrimareksennik âkiksoilune nulliarêlitainartuk pivlugik.

23 Unnungmelle pannine Lea kaikolugo, tapsomunga ittertipa, tapsomalo innangakattigiva.

24 Labaniblo panniminut Leamut kivgane Silpa tunniva kivgarikovlugo.

25 Uvlangolermelle, ahäk Lea täkkova, taimaitomik Labanemut okarpok: Sög taimailiorvigivinga? Kivgartorlaungilagit Rahel pivlugo? Sög uivëridlarkinga?

26 Labanib okautiva: Illusekangilagut nupaptingne nuk kardlek tunnikärlugo angajuklermit.

27 Wocheme tamattomane, tamna aiparigungne, aipangatauk tunnijomavara illingnut, sullelo Jarinnik 7 nik kivgartorkovagit uvamnut taimna pivlugo.

28 Jakob taimailiorlunelo Wocheme tamattomane aipariva. Tagva Labanib pannine Rahel tunniva tapsomunga nulliangokovlugo.

29 Kivganelo Bilha tunniva panniminut Rahelemut kivgarikovlugo.

30 Jakob Rahel innangakattigivatauk, Rahele næglinersariva Leamit, Labanelo kivgartorpa sulle Jarit 7 it nävlugit.

31 Nalekable Leab kammagijaungininga täkkogamiuk, tamna kittorngakartipa, Rahelelo kittorngisuitilugo.

32 Lealo singailerame, ernermik ernivok, tamna Rubenemik atserarpa, okarlunelo: Nalekab ajulernera täkkunârlaungmago, uingma nægligilarpânga.

33 Ama singailerivok, ernermiglo ernivok, okarlunelo: Nalekab kammagijaunginera tussalauramiuk, tapsomingatauk tunnitsivigilaukpânga, Simeonelo atserarpa.

34 Ama singailerivok, ernermiglo ernivok, okarlunelo: uingma ama erdligijomärivānga manna, ernernik pingassunik ernilaurama tapsomunga. Taimaitomik Levimik atserarpa.

35 Sittamangenik singailerivok, ernermiglo ernivok, okarlunelo: Manna Nalegak kujagijomavara. Taimaitomik Judamik atserarpa. Man-nale ernijungnērpok tava.

KAPITEL XXX.

Jakob kittornganginnik akluininganiglo.

RAHEL tukkissigame attautsemiglonet kittorngakanginame Jakomut, angajune sinnaungajutigiva, Jakomullo okarpok: Kittorngakartilaunga, taimailiungikuvit tokkolarpunga.

2 Jakoble Rahel ningarvigiva, okarlunelo: Uvanga Gudeutsengilangale, timingnik singaikojjomangitok.

3 Tapsomale okautiva: Ahāk tagga Bilha kivgara, tamna innangakattigileruk, sāmne ernikovlugo, uvangalo tapsomuna kittorngakartifaukovlunga.

4 Tagvalo kivgaminik Bilhamik tunnitsivigiva nulliarikovlugo. Jakoblo innangakattigiva.

5 Bilhale singailerpok, ernermiglo ernivok Jakomut.

6 Rahel okarpok: Gudib illinganera ākik-sorpa, nippigalo tussarpa, ernermiglo tunnitsivigivānga. Taimaitomik Danemik atserarpa.

7 Bilhale Rahelib kivganga ama singailerivok, ernerublo aipanganik ernivok Jakomut.

8 Rahel okarporle: Gubib illinganera ablat-

sautipa manna angajuga pivlugo, anginersamiglo omanget pijomârpunga; taimnale Naftalimik atserarpa.

9 Leable tukkisigame ernijungnainerminik, kivgane Silpa perkolugo tunniva Jakomut, nul-liarikovlugo.

10 Silpale Leab kivganga ernermik ernivok Jakomut.

11 Lealo okarpok: Unnuksivalliavut, Gademiglo atserarpa.

12 Kingorngagut Silpa Leab kivganga ernerub aipanganik ernivok Jakomut.

13 Leale okarpok: Pillorikpunga, pilloriktitaujomik okautaujomârama panninnut. Tamnalo Assermik atserarpa.

14 Kakkojekset kattitauviet nelliuningane Ruben perorsêvingmut ailerpok, Dudaimit naipipeit tagvane, neksarlugillo angerautiveit anânaminut Leamut. Rahel okarporle Leamut: Ernerpit Dudaimekottingita illanginnik pekarlangatøk.

15 Tapsoma kiova: Namaksitsengilatit, nauk uiga pëjarangne uvamnit, ernerma Dudaimekottinginnik tigusijomavittauk? Rahelib kiova: Atte unnuame tamattomane aipariuk, ernerpit Dudaimekottingit pivlugit.

16 Jako unnulertillugo näternamit angeralermet, Leab pachreartorpa, okarlune: Unnuame tamattomane sinnikattigilarparma pissiarilaurapkit ernerma Dudaimekottinginnut. Unnuame tamattomane sinnikattigiva tava.

17 Gudible Lea tussarpa, tamnalo singailerpok, Jakomullo ernorme tellimanget erniariva.

18 Okarlunelo: Gudib namaksitipânga, kiv-

gara tunnìaurapko uimnut, Isascharemiglo atserarpa.

19 Lea ama singailerivok Jakomullo ernerme pingasujoet erniariva.

20 Okarlunelo: Gudib namaktomik issumagivānga, uingma manna ama aiparijo māgivānga, ernikka pingasōjortut ernerigapkit tapsomunga. Sebulonemiglo tamna atserarpa.

21 Mattoma kingorngagut panningmik ernivok, tamna Dinamik atserarpa.

22 Nalekable Rahel tussarpa, issumagilālo, kittorngakartipalo.

23 Tagva singailerpok, ernermiglo ernivok, okarlunelo: Gudib kangusungnera pējarpa uvamnit.

24 Josefemiglo atserarpa, okarlunelo: Nalekab tunnitsivigilingatōk sulle ernerub aipanganik.

25 Rahelib Josefe erniaringmago, Jakob Laban okautiva: Aularlangatōk ingeralungalo inulervivinimnut nunamnullo.

26 Nulliakka kittorngakkalo neksarlauslakka tapkoa pivlugit kivgartorlapkit, ingerakovlunga; kivgartōnera pinnialauktara illingnut kaujimagangne.

27 Labanib okautiva: Ijikipit sângængne saimarnekalerlangatōk; tukkisigama Nalekab saimarsaininganik pivlutit.

28 Nangminek okautilaungminga, sumik akikksamik tunnijjuksaumangarma illingnut.

29 Okautivale: Kaujimavotit kivgartorlaungnimnik illingnut, nergjutekottivillo unnurninginik pairsinimnetunnik.

30 Tikkerkârtinnanga ikkitunnik perkutteka-

lauktotit, mannale unnuksivallidlarput, Nalekablo ajungitullivigilaukpätit pinniarnimnut. Mannale igluga nangminera kakkugo issumagijeksa-rigivigo?

31 Okautivale: Sumigle tunnijijuksauvik illingnut? Jakob okautiva: Sumiglonēt aglæt tunnijijuksaungilatit uvamnut, okautsikkale illingnut malliklugit pinniarvigijomagumga kissiane, saugakottitit ama mianerilugit pairijomavakka.

32 Uvlome saugakottikut illunaitigut pissugomavunga, saukello illunaita millaktet, merkoggillo sunatuinarnik, saugarsuillo kernertet illunaita, tuktungajullo merkoggit sunatuinarnik millaktello ingmigolititsomavakka. Piarakaromärpelle millaktennik merkolingniglo sunatuinarnik, tapkoa akkillertaujutigijomavakka.

33 Tagvale idluarnera pijomärtome nellonarungnëromärpok, akkillertauviksara illingnut nel-liutikpet; imaitsomärporle millaktaungitut, merkokangitullo sunatuinarnik, kernertaungitullo saugärsuit tuktungajullo akkorngænne naipitaukpetta, taimaitut figliktaujuuttitun-iput uvamne.

34 Labanib okautiva: Atte taimailerle, sorlo okaravit.

35 Uvlormelo taipsomane tuktungajut angusalluit millaktet, merkoggillo sunatuinarnik, arnangillo millaktet merkoggillo sunatuinarnik, merkunginnelo këtamiglonēt kachortakartut, kernertello tamaita saugärsuit akkorngænne ingmigolifeit, pairijaukolaitalo kittorngaminut.

36 Uvlunniglo pingasunnik ingeratilugit unga-siktipeat Jakomit. Taimagle Jakob Labanib

nergjutekottingit kattimmajut aulalaungitullo pairiveit.

37 Jakoble napartut Pappelit, Hasselillo, Kastanienlo akkerungita nachojut illangit tiguveit, amerangita illanga pèrlugo, illangalo pèrnago, topkonane kachortak tittartut tækkuksaukovlugo.

38 Akkerkut sennajanne tapkoa nergjutit immekattarvinginnut illiveit, tapkonunga aijariakarmetta immerkovlugit, singaititaukovlugillo, tapkoa immiksamètut tækkolugit.

39 Taimak akkerkut sennammajut tapkoa sänginne singaititaulermetta kittorngakalaukput millaktennik, sunatuinarniglo merkolingnik.

40 Jakob saugärsuit avitipeit tagva, avisimmajullo millaktennut merkokartunullo sunatui-narnik Labanib nergjutekottinginnut kattimmajunnut pitipeit; nangminiksaminiglo kattititsivlune, tapkoa katterkasiutingileit Labanib kattimmajokottinginnut.

41 Sanginerselle nulliarëgarangetta akkerkut sennammajut taipkoa immekattarvinginnut illiveit, nergjutit kattimmajut sänginne, tagvane singaititaulerkovlugit.

42 Sangënerset nulliarëgarangetta illingileit. Taimaimet sangënerset Labanib perkutigiveit, sanginerselle Jakomut piksaualaukput.

43 Tamanna pitjutigællugo angut tamna perkutekalerpok angijoksoarmik; kivget angutit, arnello, saukello, Kamelillo, suitekôktojullo unuktoksuit perkutigilugit.

KAPITEL XXXI.

Jakob kittorngangitalo kemmänniginnik Labanemit.

LABANIBLO kittorngangita okausingit tussauma-maveit, okarlutik: Jakob atätapta perkutingit tamaita ingminut pitilaukpeit, atätaptalo perkutinginnut taimak akluititauvok.

2 Jakoblo Labanib kënanga tækkova; ahäglo, sorlo ikpeksatut ikpeksänetullo taimaitsungnër-laukpok.

3 Nälekablo Jako okautiva: Atätavit nunanganut ingeralerit, illangnullo; illagijomavagit.

4 Tagvale Jakob tilliklerlune, Rahel Lealo näternamut, nergjutekottiminut kattimmajunnut, kaikovak.

5 Okautivaglo: Atätaptik kënanga tækkolugo mallugosukpunga uvammut illingangimet sorlo ikpeksatut ikpeksänetullo; atätamale Gudinget illagilaukpänga.

6 Kaujimmavotiglo pitsartunimmut tamainut atätatik kivgartorlaurapko manna tikkidlugo.

7 Uivërilaukpängalo, tellimaujortolivlugolo ak-killertaujariara ablatsautipa; Gudible innertilaukpa asserortauniksamnik.

8 Okaleranget sunatuinarnik merkoggit akkillertaujutigijomärpettit, tava nergjutit illunatik taimaitunnik kittorngakalaukput. Okalerangelle millaktet akkillertaujutigijomärpettit, tava nergjutit illunatik taimaitunnik kittorngakalaukput.

9 Taimak Gudib atätaptik perkutingit ikkiglijautipeit, tunnilugillo uvammut.

10 Nergjutillo nullianigvinget nelliutilaungmet arlorpunga, sinnektomalaukpungalo, ahäk,

angusalluit okileritjet millaktello, sunatuinarniglo merkoggit nulliariveit.

11 Gudiblo Engelinget okautivânga sinnek-tomatillunga: Jako? Uvangelo kiovara: Mâne-punga.

12 Okautivângalo: Uitalerit tækkolutello, angusalluit okileritjet, millaktello, sunatuinarniglo merkoggit nulliariveit; Labanible illiorningit illingnut tamaita tækkolaukpakka.

13 Gude taimna Betheme, ujarak illimmajet mingoarlorangne, tagvanelo angervigilauktet taimnauvunga. Manna parngnailerit aularlutillo nunamit omanget, ingeralerillo illavit nungenut.

14 Tagva Rachelib Leablo kiovlugo okautivæk: Atâtamnuk iglungane, piksakarungnêrlunnuk kingormgujjuksaujungnêrpoguk.

15 Tækkorngartatut illiorvigivätiguk, niorvgutigigamittiguk, akkillertauniksavullo nungulaukpeit.

16 Taimaitomik Gudib atâtavuk akluititsungnêrpa, pingit tunningmagit uvaptingnut kittorngaptingnullo. Tamanna pivlugo Gudib okausingit tamaita illingnut nâletsiarlugit illiorit.

17 Tava Jako parngnailerpok, kittorngænne nulliængnelo Kamelinnut ingitipeit.

18 Nergjutekottinelo perkutinello tamaita, Mesopotamiam piksarsiogarilauktanne neksarpeit, utteromavlune Isaangmut atâtaminut Kanaanib nunanganut.

19 Labanible taipsomane assinelaukpok saugakottime merkungit sallijomavlugit. Raheliblo atâtame arngoangit tiglikpeit.

20 Taimak Jakob Laban Sirienmiok terliarpa, kemmānerminik okautinginamiuk.

21 Taimak kemmāvlune perkutinne tamaita neksarlugit aularpok, kōksoarlo ikkarpa, kakka-mut Gileademut torarlune.

22 Uvluhle pingajuængne Labanib Jakob kemmāninganik okautsaulerpok.

23 Kattangutinnelo ingminut kaikoveit, il-lagivlugillo malligasuarpa, uvlunnik 7 nik ingera-lauramele, kakkame Gileademe kannitanganut tikkipok.

24 Gudible Laban Sirienmiok sinnektomatil-lugo unnuame tikkipa, okautivlugolo: Udsertolerit, Jakomut okausiksakarkonnæk assinginnik, illannakarnartunnik kissēnik.

25 Taimaidlune Labanib Jako anguva. Jakole tangmartillugo kakkame, Labanelo kattangutingillo tangmarivut kakkame Gileademe.

26 Tagva Labanib Jako okautiva: Sōg taimailiorvigivinga, taimak terliarlunga, pannikka aularutilugik, aksarnigaujutit/saviksoarmut il-lingatidlugik?

27 Sōgle taimak angigutsivlutit kemmālaukit, tigliktotun-īdlutit, okarviginangalo sumik, uvam-nut kiksarnanga kannilartaukovlutit, imgerutsin-niglo immiajoksoarniglo, Harfinniglo attorluta?

28 Kittorngakka pannikkalo kunniklugit per-kungilarma? Ahāk, sillainermut taimailiorpotit.

29 Gudiblo ikkajorppanga pitsartunekaralloar-punga; ^{iduliciorvigiluse} atātapsele Gudingeta ikpeksak okauti-vānga: Udsertolerit, Jakomut okausiksakarkon-næk assinginnik illannakarnartunnik kissēnik.

30 Aularomadlaravillo tussunermut atātavit iglunganut; sōg arngoakottikka tiglilaukigit!

31 Jakob kiovlune Labane okautiva: Sivoravlunga issumakalaurama, panningnik aksartauniarasugællunga.

32 Nellielle arngoakottingnik tiglingniktok, tamna tokkojuksauvok mæne kattangutipta tækkoænne. Perkutitit kennerasuarkit uvamne pigillo. Jakole nellomarikpok taipkoa Rahele-mut tigliktaungmetta.

33 Tagva Laban Jakob tuppunga, Leablo tuppunga, kivgælo arnæk magguk tuppungæk ittervigiveit, nachvaranelo sumiglonêt. Leablo tuppunganit annilune Rahelib tuppunganut itterpok.

34 Rahelible arngoet tigulugit illiveit Kamelit alliangita attânut iksivautarivlugillo. Labanible tuppek illunât tapsikârpa nachvaranelo sumiglonêt.

35 Tamnale atâtaminut okarpok: Angajokaga, ningarnæk, makkitsungnanginama sangne, arnet illusingittitut illingagama. Taimaitomik arngoet nachvatsengileit, nauk katsungaitomik kennerasuaralloarlune.

36 Jakob tava ningarlune Laban suangava, okautilålo: Sumigle idluiluktomik ajortomiglonêt pinnialaukik, taimak angitigijomik ningaunavigigamga?

37 Perkutikka tamaita tapsikârlaurangne, perkutigijarnik sumik nachvarlaukit? Mattominga sakkijartitsilerit kattangutima kattangutivillo sænginne, erkartortaukovlunnuk tapkonunga.

38 Jarinne 20 ginne tapkonane illingnelaupunga, saugakottitit tuktungajokottitillo, kit-torngisuilaungilet; nergjutekottivillo kattimmajut angusallungit nerrilaungilakka.

39 Omajoålungnulle tokkotaumajut kilaung-

itakka illingnut, akkillertaujariakalaungmetta uvamnut, igvit aggamnut akkillertaukogangne; issumaginagit uvlotillugo unnuangotillugolonët tigliktaungmangætta.

40 Uvlotillugo kiængmut këlilaukpunga, unnuangotillugolo keujarnermut sinnikattarlaungilanga.

41 Taimaidlunga Jarrinne 20 ginne tapkone kivgartorlaukpunga iglungne, Jarinne 14 inne pannikik pivlugik, pingasòjortunnelo nergjutekottitit pivlugit, akkillertauneralo tellimaujortolivlugo ablatsautilaukpet.

42 Atâtama Gudinget, Abraham Gudinget, Isaakiblo Gudinget illagingippanga; tava sumiglonët neksarnanga aularkonajarparma. Gudible ajulernera pinniarneralo tækkunarmagik pitlarlaukpâtit ikpeksak.

43 Labanib Jako kiova, okarlune: Pannik ukkoa pannigivakka, kittorngello ukkoa kittorngayrivakka, nergjutekottillo kattimmajut ukkoa nergjutekottigivakka, tækkojettillo tamaita perkutigivakka. Kannorle pannikka kittorngangillonët tapkoa ernerijangit uvlome pinniarvigijeksarivigit?

44 Atte angerkattigêlauluk, uvanga igvillo, tamattomunga nellunaikutakarkovlunnuk pivlunga pivlutillo.

45 Tagva Jakob ujarak tigulugo nappartipa nellunaikutaukovlugo.

46 Kattangutinnelo okautiveit: Ujarkennik kattersititse. Ujarkenniglo tigusikattarlutik kattersivut attautsemut, kattisimmajullo tapkoa känginne nerrikattigêlerput.

47 Tamedsalo Labanib Jegasahadutamik atserarpa; Jakoble Gileademik atserarpa.

48 Laban okarpok: Kattisimmajut tapkoa nellunaikutauvut uvlome pivlunga pivlutillo, taimaitomik Gileademik atserartauvut;

49 Kammatsiarviksaularmiglo, okarame: Nalekab tamamnuk tækkunärlittiguk apsimmanialeramnuk.

50 Pannikka idluiluktomik pinniarvigigungne, ubvalo panningma assigningnik nullianikuvit. Innuk attauserlonët illagingilavuk mäne; ahägle, Gude kaujimmajotövok uvaptingnik.

51 Labaniblo Jako ama okautigiva: Ahak, tagga kattisimmajut, taggalo nellunaikutak napartilauktara pivlunga pivlutillo.

52 Kattisimmajut tapkoa nellunaikutangortiteksarivavut, nellunaikutarlo tamedsa nellunaikutangortiteksarivavut, kattisimmajut tapkoa nellunaikutarlo kängertaukonnagit, uvamnüt idluitullijomaguvit, illingnullo idluitulliviojomaguma.

53 Abrahah Gudinga, Nahoriblo Gudinga, atätakitalo Gudingæk erkartuijotövok pivlunnuk.

54 Jakoblo angervigiva atätame Isaakib Gudinget sängane. Jakolo tunnergutiksennik ikkoalavok kakkame tamattomane, kattangutinnele nerrikoveit. Nerrijarëramiglo sinniktarput kakkame tamattomane.

55 Kaulermelle Labanib uvlarärsötillugo makkiname, kittornganelo panningnelo kunnikpeit saimautilugillo; ingeralerdlunelo, nunaminut ama tikkinivok.

KAPITEL XXXII.

Jakob sieoraninganik tuksiarninganiglo.

JAKOLE aulalerivok; Gudiblo Engelingita pach-rearpæt.

2 Tapkoalo tækkogamigit okarpok: Tapkoa Gudib kattimmajoksoakottigiveit, nunalo tamedsa Mahanaimik taiva.

3 Jakoble kivgame illangit sivunerminut tiliveit, angajuminut Esaumut, Seirib nunanganut Edomib erkânêtomut.

4 Perkoveillo okarlune: Imägles okausekaritse angajokämnut Esaumut: Kivgavit Jakob okautsaukovätit: Akkunit manna tikkilugo assinêdlunga Labanemêlaukpunga,

5 Perkutekarpungalo tuktuvangnik, siutekøktojuniglo, saukenniglo, kivgakalarmalo angutinnik arnenniglo; tilliklerpungalo, igvit angajokâga tamattominga okautsaukovlutit ullapirsau-tekaromagama sângne.

6 Tillijaujut Jakomut ama utteramik okautivæt: Angajungnut Esaumut tikkilauralloarpogut; tapsomalo tikkitsomavätittauk, angutit 400 dit illagilugit.

7 Taimaimet Jako erksidlarlune sivöralualerpok, ingerakattinnelo innuit avitipeit, saukello tuktuvaillo, Kamelillo maggoililugit kattimmati-peit.

8 Okarlunelo: Esaub kattimmajut attautsit tikkippagit siamartilugillo, aipaingit tava kemmâjungnarniarput.

9 Jako ama okarivok: Atâtama Abraham Gudinga, atâtamalo Isaakib Gudinga, Nalegara, okalauktotit uvamnut: Nunagijarnut illangnullo ingeralerit ajungitullivigijomavagit.

10 Uvanga pijuksaungiluarpunga nâpkiningnernik nertornarnerniglo tamainik, kivget taimak pinniarvigigangne; taipsomane kôk Jordan tamedsa ikkârapko, ajaupiak una kissiet perkutigilaukpara, mannale kattinmajungnik maggoinnik pekarpunga.

11 Piulilaungminga angajuma agganginnit, Esaub agganginnit, sivôragigapko, tikkerkonnago uvanga tokkolunga, arnello, kittorngello illelliudlugit.

12 Okalauravit: Ajungitullivigijomavagit, kinguvâksettillo unnuksivalliatitsomavakka sior-kettitut immarbiub siksangane, unnumut kittiksaujomângilet illa.

13 Unnuamelo tamattomane tagvanêpok, pil-liutiksenniglo angajuminut Esaunut aijuksennik âkiksoivok, najortaminit tigusalune.

14 Tuktungajunnik 200 nik angusallungillo 20 nik, saukennik 200 nik, angusallungillo 20 nik.

15 Kammelinniglo sarliennik 30 nik nochangit illelliudlugit, tuktuvangniglo 40 nik angusalungillo 10 nik, siutekôktojuniglo 20 nik nochangillo 10 nik.

16 Tapkoalo taimaita kivgame agganginnut pitipeit, kattimmajullo nellit ingmigolitedlugit, okautiveillo: Sivunipkut ingeranialeritse, kattimmajullo ingmigolingajut malliktigêktuksaungilet attautsekut, kannitigêgungnerlutigle kissiane.

17 Sivorlerpâgle perkova, okautilâlo: Anga-

juma Esaub pachrearvigikpattit, appersorpattillo: Kimut illingavit? Namungarniaromavillo? Aulatattillo tapkoa kia perkutigivagit?

18 Okartuksauvotit: Kivgavit Jakob ukkoa perkutigiveit, pilliutigilaitalo angajokâminut Esaumut, mallikpâtigullo.

19 Taimaktauk aipânga pingajuæglo, illunaitalo kattimmajunnik aulatsijut perkoveit, okautilaitalo: Sorlo okautilaurapse, taimak Esau okarvigissiuk naipilerupsiuk.

20 Okatsialeritsetauk: Ahâk kivgavit Jakob mallikpâtigut. Issumakaramé, pilliutiksennut sivunamnêtunnut saimartitsomavara, kingorngagullo tækkojomavara, tagva illellioromârpallukpânga.

21 Taimaitomik pilliutikset sivorleriveit unnamele tamattomane kattimmajokottinne illagiveit.

22 Unnuangotillugolo sulle makkilerpok, nuliængnelo, kivgæglo arnæk magguk kittornganelo 11 ôjut illagiveit aikattigilaitalo Jabokib ikkartorvianut.

23 Tessiorlugillo kõb akkianut, najortinne tamaita ikkârtipeit.

24 Nangminerle innotõlerpok. Tagvane angutib pava uvlogatâlerlugo.

25 Tapsomalo tækkogame salagilugo ajornarmet, sibvianga aktorpa, pânermut ominga sibvianga uniortitauvok aglæt inniminit.

26 Tapsomalo okautiva: Aularlanga uvlogatâlermet. Kiovale: Allarniængilagit saimartaukârnanga illingnut.

27 Okautiva: Kinauvit? Kiova: Jakõvunga.

28 Okautiva: Mannamit Jakomik attekar-

ungnêrlutit Israelemik attekarkovagit. Gudemullo innungmullo pânïlauravit sâlakarlutillo.

29 Jakoblo apperiva, okarlunelo: Okautilaungminga kinaumangarpit? Okautivale: Sög apperivinga kannok attekarmangarma? Tagvanelo saimauserpa.

30 Jakoblo nuna tamedsa atserarpa Pnielemik, okarlune: Gudib kênanga tækkolaurapko, tarniganekoksijaumarikpok tava.

31 Pnielemillo aularame, sekkinek nuilertok tækkova, sibvêtolerlunelo pissukpok.

32 Taimaitomik Israëlib kittorngangita, uvlok tamanna tikkilugo, sibviab nukkingit nerrivangleit, Jakob sibvianga taimak aktortaulaungmet.

KAPITEL XXXIII.

Jakob Esaublo saimartigêngnigingnik ingmingnut.

JAKOB uidlune angajune Esau tikkitok angutit 400 dit illagilugit tækkova; kittorngannelo Leamut Rahelemullo kivgængnullo tamangnut ingmigolitulugit pitipeit.

2 Kivgæglo arnæk kittorngængne illagilugit sivorliokoveit, Lealo kittornganne illagilugit mallikoveit. Rahelelo kingorliotilugo mallikova Josefe aiparællugo.

3 Tapkoa tamaita sivorleriveit, tækkogamiuglo 7 torlune okkungalerpok nunamut angajune tikkerkârtinnago.

4 Esable akpangervigiva sâdlugolo erkipa kunniklâlo; tamarmiglo kugviolerpuk.

5 Uidlune arnet kittorngangillo tækkogamigit, okarpok: Ingerakattitit tapkoa kikut? Jakob

kiova: Kittorngauvut, Gudib tunnijangit kivgar-nut.

6 Arnæk kivgæk kittorngangitalo tikkivigivæt, okkungajutigilälo.

7 Leablo kittorngangitalo tikkivigivæt, okkungajutigilälo. Mattoma kingorngane Josefib Raheliblo tikkivigivæktauk, okkungajutigilälo.

8 Okarporlo: Pachreartikkale kattimmajut ipkoa suksarivigit? Kiova: Angajokaga saimartitaukovlugo uvamnut.

9 Esaub okautiva: Ajorsangilanga sumik, nuk-käk perkutitit illingnëlit.

10 Jakob kiova: Aukagle, saimartiteksauguna sängne, pilliutikka pilauugnigit aggamnit; kënet tækkogapko Gudib kënanga erkarpara, taimaitomik namagilugit pikit uvamnit.

11 Pitsiarnermut kailauktamnik illingnut tigusilaurit uvamnit; Gudib tamakkoninga pillilaungmanga, uvangalo ajorsanginama perkutinik. Taimagle kajungertitaukattarame angervigilugo, tamakkoa perkutiminut illautipeit.

12 Okarporlo: Aularta ingeralutalo illagijomavapse.

13 Jakoble okautiva: Angajokäk, tækkovotit sorrusiärsungnik najortekarama, nergjutekottin-niglo, sarlienniglo, tapkoa uvlorme attautseinarne sukkajungnërlutik pissuktuksaugunik merngor-toluarnermut illunatik tokkoniarajarput.

14 Angajokäk, kivgavit sivorngane ingeralaurit. Sukkailunga kingunikkut piniarpunga, nergjutekottit sorrusiärsuillo pissugungunarningit malliklugit, tikkerkärtinnanga Sciremut angajokämnut.

15 Esaub okautiva: Tagvale ingerakattima il-

langit illingnekojomavakka. Kiovale: Pijaria-kangilarle, saimartiteksaugumale angajokäma sãngane namaksivunga tava.

16 Taimaitomik uvlorme taipsomane Esau aularlune, ama ingeralerivok apkut Seiremut to-rartok attorlugo.

17 Jakolo Suchotemut pivok, iglulliorlunelo nangminiksaminik, nergjutekottimelo inniksangin-nik sennavlune; taimaitomik nuna tamedsa Su-chotemik taijauvok.

18 Mattoma kingorngane Jako Salemib, Si-chemib iglugaseksoangita erkãnut Kanaanib nu-nanganetomut pivok, (tikkijarêrame Mesopota-miamit,) iglugaseksuillo sãnginne tangmarlune.

19 Tagvanelo perorseviksamik pissilerpok Si-chemib atãtanget, Hemorib kittornganginnit, kãnaujennut 100 dinnut akkillerlugo, tagvanelo tangmalerpok.

20 Tagvanelo Altaremik sennavok, Israeliblo Gudinget ajugakangitub attinga nipliavigiva.

KAPITEL XXXIV.

Jakob kittorngangita idluitulliarninginnik.

DINALE Leab panninga, erniarilauktanga Jako-mut, assinuarmet, nunakattigèt panningit tæk-kojartoromavlugit.

2 Hemorib erninget Sichemib, Heviterit il-langeta, nunakattiget attanningeta tamna tæk-kogamiuk, tiguva, innangakattigilugolo uigasung-ninga asserorpa.

3 Uigasuglo tamna erdligilugo ungagiva, okau-sekarlunelo illannakarnartunnik tapsomunga.

4 Sichemelo atätaminut Hemoremut okarpok: Uigasuk tamna nullieksaule uvamnut.

5 Jakolo tussaumalerpok panningme Dinab asserortauninganik, erningit näternametillugit nergjutekottinne kattiñajunne. Jakolo okausekalaungilak taipkoa tikkerkärtinnagit.

6 Hemorable Sichemib atätanga Jakomut ailerpok okarkattigijomavlugo.

7 Tamattomanele Jakob erningit näternamit angerarput. Pijokalauktomiglo tussaramik angutit sinnaungajutigivæt angijomik, ningaumajadlarlutiglo, taimna sillainartoksoarmik Israëlemut pinniarmet, Jakoblo panninga innangakattigingmago; taimailiorkojomatsengimatsuk.

8 Tagva Hemorib okarkattigiveit okarlune: Ernerma Sichemib omættinget pannisse ungagidlarmago, tamna tunnissiuk taipsomunga nullieksaukovlugo.

9 Illannarëlaungmita, pannisse tunnissigik uvaptingnut, pannivullo pilerissigik uvaptingnit.

10 Nunakakattigelutalo. Nuna illunät atoreksaukojomavavut illipsingnut; inniksallioritse, pinnasuarluselo, piksarsileritse issumapsingnut tamattomane.

11 Sichemiblo Jako erningillo okautiveit: Saimartitesaulangatök säpsingne, pijomajapsingnik tamainik tunnijijomavunga illipsingnut.

12 Illerasugase tunnergutinnik pilliutikseniglo perkojititse uvamnut, sumiglonët pijomagupse tunnitsivigijomavapse; Dinale tunnissiuktök uvamnut nullieksaukovlugo.

13 Jakob erningitale Sichem atätangalo Hemor terliarasuarmavlugik najangmik Dinab asserortauninga pitjutigëallugo kiovakit,

14 Okautilugiglo: Taimak sapperpogut najavut angumut kippimmangitomut tunnilugo, tamedsa kangusutigijeksarigaptigo.

15 Kissianelepijomajaptingnik kippilugomangilagut uvaptitun illingajomagupse, angutillo najortapsingnētut tamaita kippijaukoguptigik.

16 Taimaipelle pannivut tunnijomavavut illipsingnut, pannisselo pijomavlugit, nunakakattigijomavapse innukattigijomavluselo.

17 Kippijaujomangikupsele, tava najavut neksarlugo aularomavogut.

18 Okautsit tapkoa Hemorib erningello idluariveit.

19 Innuosuktorlo una taimailiosalerpok Jakob panninga ungagigamiuk. Tamnalo erdliginersarivæt angutæt iglunganētunmit tamainit.

20 Hemorable erningello Sichemib iglugaseksuit ittertarvianut tikkinamik, iglugaseksuit inungit okarvigiveit, okarlutiglo:

21 Innuit taipkoa ullapirsautekarput akkunaptingne, nunakakattigilutalo pinnasuarkattigijomavätigut; nunablo angininga namatuinarpok taipkonunga, panningillo nulliarijomavavut, pannivullo tunnilugit taipkonunga.

22 Imägles kissiane angervigijomavätigut, nunakakattigijomavlutalo, innukattigijomavätigullo, angutit akkunaptingnētut tamaita kippijaujomakpetta sorlo taipkoa kippimmangmetta.

23 Nergjutingit perkutingillo neksartangillo tamaita piksarijomärpavut, taimailioromavlutalo angervigiguptigik, nunakakattigijomärpavullo.

24 Tapkoalo illunatik iglugaseksuit ittertarviækut annijut ittertullo, Hemor erningalo Sichem nalekpakit, angutillo iglugaseksuit ittertarviækut annijut ittertullo illunaita kippijautipeit.

25 Uvluk pingajuængne ikkitik äniajutiging-mattigik, Jakob ernigik magguk, Simeon Levilo, Dinab annigik, tamarmik saviksoarmik tigusivuk, ningaumajadlarlutiglo iglugaseksoarnut aivuk, angutillo tamaita tokkopakit.

26 Hemorelotauk erningalo Sichem saviksub ippiktoksöninganut tokkopakik, najatiglo Dina Sichemib iglunganit neksarpæk aulartilugolo.

27 Tagvale Jakob erningita tokkotaumajut nellipsarpeit, iglugaseksoarmiullo perkutinginnik neksarput najanget asserormatsuk.

28 Saukello tuktuvaillo, siutekòktojullo, illunaitalo iglugaseksoarnëtut näternamëtullo,

29 Perkutingillo kittorngangillo nulliangillo tamaita aulartipeit, sunatuinaillo iglunnëtut tigulugit neksarpeit.

30 Jakolo Simeonemut Levimullo okarpok: Pijeksaungitoälungmik uvamnut pinniarlaukpotik, tamanna pivlugo Kanaanemiut Feresiterillo nunakattigët tapkoa sänginne mammaititauvunga manna, najortikkalo uvamnëtut ikkitövut. Taipkoale kattimmalerpetta unatadlarvigilunga salagijomârpânga. Tagva kittorngakka illagilugit nungutaujomârpunga.

31 Tapkoale kiovæk: Ipkoa najavut anguniarpaktotut pinniarvigijeksarivatsuk?

KAPITEL XXXV.

Rahelib tokkoviksanganik ernisuktillugo.

GUDIBLO Jako okautiva: Parngnailerit Bethel-mullo ingeralerit, taikane nunakarkovagit, taikanelo Altaremik Gudemut sakkertingnut, taipso-

mane kemmâgavit angajungnit Esaumit, sennakovagit.

2 Tagva Jakob illanne iglomiokattinnelo tamaita okautiveit: Arngoet Gudeungitut illipsingnêtut pëjarsigik, ivsornarniselo epkëjarlugit anorâselo ablatsautilugit.

3 Parngnailerta ingeralutalo Bethelemut, taikane Altaremik Gudemut sennajomavlunga, tapsoma kappiasungnerma nelliuningane tussarlaungmanga, illagilaungmangalo ingeranerma apkotingane.

4 Tava arngoet Gudeungitut neksarlauktattik siumiutattiglo tunniveit tapsomunga, tapsomale itterselliorlune Eichib, (napartub) Sichemib kannitanganêtub attânut illiveit.

5 Tagvangello aulalerput. Gudiblo innukatigët iglugaseksoarne nunab tamattoma erkanêtut erksitipeit, Jakokunnik mallikonnagit.

6 Jakoble tava Lus Kanaanib nunanganêtok Bethelemik taijak tikkipa, ingerakattinne tamaita illagilugit.

7 Tagvanelo Altaremik sennavok, nunalo tamedsa El Bethelemik atserarpa, tagvane Gudib sakkervigingmago, taipsomane kemmâgame angajuminit.

8 Tagvane Debora Rebekkab pairijigilauktanga tokkovok, illuverpælo Bethelib kannitanganut Eichib (napartub) attânut illilugo; tamnalo keanerub napartunga taivæt.

9 Gudiblo Jako ama sakkervigigiva, Mesopotamiamit tikkilaungmet saimauserpalo.

10 Okautilugolo: Jakomik attekarpotit, manamille Jakomik attekarkojomërpagit; Israëlemigle attekarkovagit. Tamanna pivlugo Israëlemik atserartauvok.

11 Gudiblo okautiva: Gudeövlunga ajugakangitotövlunga. Unnuktunnik kinguvåksakovagit; nunakattigeksuit unnuktovaksuit illingnit pijomärput, Koenigillo illingnit pijomärput.

12 Nunalo tamedsa tunnilauktara Abrahamut Isaangmullo, tunnijomavara illingnut, kinguvärnut tunnijomavara kingunerne.

13 Gudele kungmuarpok tagvanget, okausekarvigilauktaminit Jakomut.

14 Jakoble Gudib okausekarvigilauktangane tapsomunga innuksûmik ujaralingmik nappartitsilune sennavok, immiksarlo tunnergutigilugo mattominga koveriva, orksumiglo koveriva.

15 Jakoblo tamedsa Gudib okausekarvigilauktanga tapsomunga Bethlemik atserarpa.

16 Bethelemillo aularput, Efratele kagliler-matsuk, Rahel ernisulerpok.

17 Ernisuklunelo äniadlalerpok. Angijoksoarmigle äniadlarmet ernisuktillugo, ernisuksējub okautiva: Sivoraniarnæk ernek tamna pigilarmig-gangne.

18 Annernengerdlunele tokkojuksaulerame tamua Benonimik atserarpa, atâtangelle Benjaminemik atserarpa.

19 Tagvane Rahel tokkovok, illuvertaulaukporlo apkome Efratemut torartome, manna Bethlehemik atserartauvok.

20 Jakoblo illuvinget kângane nellunaikutak nappartipa; tamedsa tagva Rahelib illuvinget nellunaikutanga uvlok tamanna tikkilugo.

21 Israëlelo tagvanget aularpok, tangmarlunelo Ederib nuvugusinget ungatâne.

22 Israëlele nuname taipsomane iglokarmet,

Rubenib itterlune Bilhamut atātame pannerv-ganganut, tamna innangakattigiva; pijokarnerlo tamedsa Israëlib tussarpa. Jakole ernekalauk-pok 12 nik.

23 Tapkoa Leab erneriveit: Ruben Jakomut erniangokärtok, Simeonelo, Levilo, Judalo, Isa-scharelo, Sebulonelo.

24 Tapkoa Rahelib ernerivak: Josef, Benjaminelo.

25 Tapkoa Bilhab Rahelib kivganget ernerivak: Dan, Naftalilo.

26 Tapkoa Silpab Leab kivganget ernerivak: Gad, Asserlo. Tapkoa Jakob erneriveit, tapso-munga erniangomajut Mesopotamiam.

27 Jakoblo atātane Isaak tikkipa Mamreme iglugaseksuit anginerpānginne Hebronemik at-telingne, tagvane Abraha Isaaglo tækkorngarta-titun-ilaukpuk.

28 Isaaglo Jarekalaukpok 180 nik.

29 Nukkekarungnërporlo innutokauvlunelo, innönermik merngortorlunelo tokkovok, sivorli-minullo illelliudsauvok. Ernikitalo Esaub Jakoblo illijartorpæk.

KAPITEL XXXVI.

Esaub kinguvangita attinginnik.

TAMEDSA Esaub Edomemik attipsaggub kingu-vānginnik.

2 Esaub nulliariveit Kanaanib panninginnit, Ada, Elonib Hetiterib pannia, Ahalibamalo Anab pannia, Zibeonib Heviterib kattangutiärsua.

3 Basmatelo Ismaëlib pannia Nebajotib naja.

4 Adablo Esaumut erniariva Elifas. Basmatible Reguel erniariva.

5 Ahalibamab Jëus, Jaëlam, Koralo erniariveit. Tapkoa Esaub kittorngariveit, tapsomunga erniangomajut Kanaanib nunangane.

6 Esaublo nullianne, erninnelo panninnelo, iglomiokattinnelo tamaita, perkutinnelo nergjutekottinnelo tamaita, piinnelo tamaita, piksarsioğarilauktanne Kanaanib nunangane kattipeit nek-sarlugillo, nunab tamattoma assianut ingeralune aularpok nukkaminit Jakomit.

7 Perkutingita unnurningit pivlugit nunakakattigëgungnanginamik, tækkorngartauvlutiglo tamattomane, nuna annikiluarmet nergjutekotingita unnurningit pivlugit.

8 Taimaitomik Esau Sëirib kakkanginne nunakalerpok. Esaulo Edomeövok.

9 Tamedsale Esaub kinguvângit, tapkonangelle Edomiterit Sëirib kakkanginnëtut pivut.

10 Imaitunniglo attekarpud Esaub kittorngangit: Elifasemik, Adab Esaub nullianget erninganik, Reguelemiglo Basmatib Esaub nullianget erninganik.

11 Tapkoale Elifasib erneriveit: Teman, Omar, Zefo, Gaëtham, Kenaselo.

12 Timnalo Elifasib Esaub erninget pan-nervgariva, tapsoma Amalek erniariva omunga. Tamedsa Adab Esaub nullianget kittorngangit.

13 Tapkoale Reguelib kittorngariveit: Nahat, Sera, Samna, Missalo. Tamedsa Basmatib Esaub nullianget kittorngangit.

14 Tapkoale Ahalibamab Esaub nullianget

Anab panninget, Zibeoniblo kattangutiärsunget kittorngariveit, Esaumullo erniariveit: Jêus, Jaëlamo, Koralo.

15 Tamedsa angajokait Esaub kittorngangita akkorngænne. Elifasib erniangokärtub Esaub erninginnit tapkoa kittorngariveit: Angajokäk Teinan, angajokäk Omar, angajokäk Zefo, angajokäk Kenas.

16 Angajokäk Kora, angajokäk Gaëtham, angajokäk Amalek. Tamedsa angajokait Elifasemit pijut Edomib nunangane. Adablo kittorngariveit.

17 Tapkoalo Reguelib Esaub erninget kittorngariveit: Angajokäk Nahat, angajokäk Sera, angajokäk Samma, angajokäk Missa. Tamedsa angajokait Reguelemist pijut Edomiterit nunangane, Basmatiblo Esaub nullianget kittorngariveit.

18 Tapkoa Ahalibamab Esaub nullianget kittorngariveit: Angajokäk Jêus, angajokäk Jaëlam, angajokäk Kora. Tamedsa angajokait Ahalibamamist, Anab panninganit, Esaublo nullianganit pijut.

19 Tapkoa Esaub kittorngariveit, tapkoalo angajokängit. Tamna Edomeövok.

20 Tapkoale Sëirib Horitib, nuname iglokartub kittorngariveit: Lotan, Sobal, Zibeon, Ana, Dison, Ezer, Disanlo.

21 Tapkoa Sëirib kittorngangita Horiterit angajokariveit Edomib nunangane.

22 Tapkoale Lotanib kittorngariveit: Hori, Hemanlo; Lotaniblo najanga attekalaupok Timnamik.

23 Tapkoa Sobalib kittorngariveit: Alvan, Manahat, Ebal, Sefo, Onamelo.

24 Tapkoa Zibeonib kittorngarivak: Aja, Analo. Anablo tapsoma mulit (nergjutit nangmarpaktut) naipitainarpeit innukajuitome, atätame Zibeonib siutekòktojojokottinginnik mianersivlune.

25 Tapkoale Anab kittorngarivak: Dison, Ahalibamalo, Anab panninga.

26 Tapkoa Disonib kittorngariveit: Hemdan, Esban, Jetran, Jaranelo.

27 Tapkoa Ezerib kittorngariveit: Bilhan, Savan, Akanelo.

28 Tapkoa Disanib kittorngarivak: Uz, Aranelo.

29 Tapkoa Horiterit angajokariveit: Angajokäk Lotan, angajokäk Sobal, angajokäk Zibeon, angajokäk Ana.

30 Angajokäk Dison, Angajokak Ezer, angajokäk Disan. Tapkoa Horiterit angajokariveit, Sèirib nunangane attanniolaukput.

31 Attanniojulle attanniotilauktut Edomib nunangane, Israèlib kittorngangit attanniojokakärtinnagit.

32 Bela Beorib erninga attanniolaukpok Edomeme, iglugaseksoakottingillo Dinhabamik attekarpud.

33 Belalo tokkungmet, tamna innangèrlugo Jobab Serab erninga Bazranit attanniolerpok.

34 Jobab tokkungmet, tamna innangèrlugo Husam Temaniterit nunanganit pijok attanniolerpok.

35 Husam tokkungmet, tamna innangèrlugo Hadad Bedadib erninga attanniolerpok, tapsoma Midianiterit salagiveit Moabiterit näternangane; iglugaseksoakottingille Avitemik attekarpud.

36 Hadad tokkungmet. Samla Masrekemit pijok attanniölerpok.

37 Samla tokkungmet, Saul Rehobotemit köksoarmêtomit pijok attanniölerpok.

38 Saul tokkungmet, tamna innangêrlugo Baal Hanan, Achborib erninga attanniölerpok.

39 Baal Hanan Achborib erninga tokkungmet, tamna innangêrlugo Hadar attanniölerpok, iglugaseksoakottingillo Pagumik attekarpot, nuliangalo Matredib Mesahabib panninget pannia Mehetabeelemik attekarpot.

40 Taimak angajokait Esaumit pijut attekarpot, kinguvarëningillo, nunangillo, attingillo illautilugit. Angajokâk Timna, angajokâk Alva, angajokâk Jethet.

41 Angajokâk Ahalibama, angajokâk Ela, angajokâk Pinon.

42 Angajokâk Kenas, angajokâk Teman, angajokâk Mibzar.

43 Angajokâk Magdiel, angajokâk Iram. Tapkoa angajokauvut Edomeme sorlo nunakarlutik nunamingne kingormgutijamingne. Esaulo Edomiterit atâtagivæt.

KAPITEL XXXVII.

Josefe kennugivlugo kattangutingila niorgutigivæt.

JAKOLE nuname taipsomane atâtame tækkorngartauvigilauktangane nunakarpok, tamedsa Kanaanib nunanga.

2 Tamakkoalo Jakob kinguvängit: Josefib Jarekardlune 17 nik nergjutekottit mianeriveit kattangutinne illagilugit, innuosuktövlunelo atâ-

tame nulliakita Bilhab Silpablo kittorngangit il-
lagiveit, taipkoale uivētoksōningit tussaumaleru-
nigit okautigitsainarpeit atātangenut.

3 Israēlible Josef erdliginerpāriva kittornga-
minit tamainit, innutokaunermine ernertariga-
miuk, taksepatāmiglo annorakartipa.

4 Oma kattangutingille mallugosuleramik erd-
ligijaunerpāgoninganik atātamingnut kattangu-
tinginnit tamainit; tagva kennugivæt illannakar-
nartoniglo okausiksakangilet tapsomunga.

5 Taimaktauk Josefb sinnektomanekalaukård-
lune, tamattominga kattangutinne unipkarvigi-
veit; tamanna pitjutigilugo kennugivalliavæt.

6 Imāk unipkarvigingmagit: Nægliktakka,
sinnektomagilauktamnik tussalauritse.

7 Illagekluta perorsevingmekörpogut, ivillo
kakköjeksaggit kippikörpavut, kippijakkale ing-
mingnik makkilerput nængerlutiglo; kippijapselo
illumavlugit, kippij akka okkungavigiveit.

8 Tagva kattangutingita okautivæt: Attanne-
rijomärpittigit? Igvillo nalegomärpittigit. Sin-
nektomaninga okausingillo pivlugit kennugival-
liavæt.

9 Josef ama aipanganik sinnektomalaukpok,
tamedsatauk unipkautigiva kattangutiminut,
okarlunelo: Okokse, ama aipanganik sinnektoma-
laukpunga; ^{imagle}sekkerngub takkiblo uvloritsello
11 it okkungavigikörpānga.

10 Tamattominga atātane kattangutinneo
unipkarvigingmagit, atātanget suangavlugo okau-
tiva: Sinnektomanek tamna sinnektomagijet
kannok tukkelik? Uvanga anānavillo kattanguti-
villo tuksiarijartorvigijeksariyätit?

11 Kattangutit²italo kennugidlarpæt, atātangelle okautsit tamakkoa omamiutariveit.

12 Tamattomane kattangutingit aularmetta, atāta-mik nergjutekottigit mianerilugit Siche-meme.

13 Israëlib Josef okautiva: Kattangutivit nergjutekottit mianeringileit Siche-meme? Kait tillijomavagit taipkonunga. Okautivale: Tamane-punga.

14 Okautivalo: Ailerit nautsertorlutillo kattangutitit nergjutekottello kannok illingamangæt-ta okariartorvigilungalo illiorninginnik. Tava tilliva Hebronib naksanganit Siche-mut aikolugo.

15 Naternamele sanguèrmet, angutib naipipa, tapsoma apperiva, okarlune: Kina kennerpiuk?

16 Kiova: Kattangutikka kenneriarpakka; Nægliklara okautilaungminga nanëdlutik mianer-singmangætta.

17 Angutib okautiva: Tagvanget aularsimma-vut, okartut tussarapkit: Dotanemut ingerania-lerta. Tava Josefib kattangutinne malliklugillo Dotaneme naipipeit.

18 Tapkoale tækkogamitsuk ungasiktomëtil-lugo sulle, tikkilerkârtinnago kannitangenut; tava issumakalerput tokkotsomavlugo,

19 Okarkattigèkpullo: Ahâk, sinnektomavak-tok tamaungalerpok.

20 Atte kaileritse, tokkolavullo una, ittersâ-lungmullo egilavut, okautigilarlugolo, omajoâ-lungmut nerrijauvok; tagva tækkuksaujomârput sinnektomaningita tukkingit.

21 Rubenib tamanna tussaramiuk, tapkoa ag-ganginnit piulijomadlarpa, okarlunelo: Tokko-niaratigo.

22 Ruben okarivok tapkonunga: Aungmik kovisiniarase, ittersâlungmulle innukajuitomêtomut egissiuk, aggapsingnulle pijauniarane. Tapkoa agganginille piulijomadlarpâ, atâtanganut ama uttertitsomavlugo issumakaramê.

23 Josefible kattangutinne tikkimagit, tapkoa annoraijarpæt annorânga taksepatâk attortanga pèrlugo.

24 Tiguvællô, egilugolô ittersâlungmut, ittersâlungle tamedsa immekalaungilak.

25 Tava ingilerput nerriniardlutik. Uilera-migle Ismaêliterit unnuktut Gileademit tikkitut tækkoveit. Tapkoa Kamêlekarlutik nangmartunnik tauvlukutiksennik, mingoarutiksenniglo, Mirrhenniglo ingeralerput Egiptenmut.

26 Tagva Judab kattangutinne okautiveit: Sumik sullivita nukkarut tokkoleruptigo, aungalo angiarilugo?

27 Kaititse, niorvgutigilavut Ismaêliterinnut, aggaptingnut pijaukonnago, tamna nukkarigap-tigo uvinekakattigilugolô aukkakattigigaptigo. Tava nalekpæt.

28 Niuvernartillo Midianiterit tapkoa sennerkongmetta, ittersâlungmit amuvæt, niorvgutigilâlo Ismaêliterinnit kênaujennik 20 nik akkekar-tilugo; tapkoale Egiptenmut âpæt.

29 Rubenible ittersâluk tikkinamiuk, Josefelo naipinago; annorâne alliktorpa;

30 Kattangutinnelo tikkiniveit, okarlunelo: Innuosuktok taikanetsungnêrmet namungarniarkik?

31 Tagva tuktungajut illanget angusallok tokkopæt, Josefib annoragilauktangalo tigulugo mis-sukpæt aunganut,

32 Annorâglo taksepatâk tilikliutigivæt atâ-tamingnut okautsaukolâlo: Tamna nachvarpavut, nautsertoruk ernerpit annoragingmangago, annoragingimangagolonêt.

33 Taipsomale illitariva, okarlunelo: Tamedsa ernerma annoranga illa, omajoâlub nerrilaukpa, kësuktoksøjub Josef alliktorlaukpa.

34 Jakoblo annorânne alliktorpeit, sibvianelo pongmik attitipa, akkunillo ernine kiksarutigiva.

35 Erningita panningitalo illunatik mannigorasuarpæt, kissianele mannigortaujungnarane, okarpok: Kiksadlarlunga innosera nâlugo, illuvertaujomârpunga ernera aiparilugo. Atâtangelo keava.

36 Midianiterille Egiptenme niorvgutigivæt Potifaremut, Faraub pimaklertokotinganut sorsuktukset angajokângenut.

KAPITEL XXXVIII.

Judab idluitullianinganik.

NELLIUTOME tamattomane Juda kattangutiminit aularpok, angumullo Odollamêtomut Hira attelingmut ailune.

2 Tagvanelo Judab Kanaanemiub a²utib Suahmik attiggub pannia tækkova, ingminullo pitipa. Nulliaringmagolo,

3 Singailerpok, ernermiglo ernivok, tamna Germik atserarpa.

4 Ama singailerivorlo, ernermiglo ernivok, tamna Onanmik atserarpa.

5 Amalo ernermik ernivok, tamna Selamik

atserarpa; Kesibemelo nunakalaukpok, tamna erniangotillugo.

6 Judablo ernine angajuklek Ger nullieksamik tunnitsivigiva Thamar attelingmik.

7 Taimnale idluitoksõngmet Nalekab sãngane, taimaitomik Nalekab innojungnẽrtipa.

8 Tagva Judab Onan okautiva: Angajuvit nulliarilauktanganik illingnut põt, nulliarilugolo, kinguvãksarsikovlutit angajungnut.

9 Onanible kaujimmagame, kinguvãksak nang-minerijeksaringinamiuk, angajume nulliarilauktanga nulliariguniuk; tagva uvinekattiginago, nettimut koivok, asserorlugolo kinguvãksarsijomanane angajuminut.

10 Nalekable illiorniãloa idluigidlarpa, innojungnẽrtilãlotauk.

11 Tagvale Judab ukkoane Thamar okautiva: Ugarniolutit atãtavit iglunganẽlerit, ernera Sela innumariolerkãrtinnago. Issumakramele: Tamnatauk tokkolarpallaivok angajugiktõtut. Taimaitomik Thamar aularlune atãtame iglunganut ailerpok.

12 Uvlulle unnuktut nãngmetta Suab pannia Judab nullianga tokkovok. Judablo tamna keajungnẽramiuk, iglomiokattine Hira Odollamiok aiparilugo ailerpok Timnatemut saugakottime merkungit sallijomavlugit.

13 Tagvale okartokarpok Thamaremut: Ahãk, sakkõt Timnatemut ailarpok, saugakottime merkungit sallijomavlugit.

14 Tagva annorãninik attorpaktaminik uigarnionermine pẽrsivok, ulliksoarlo attilugo ingminik ulliklune, ittertarviublo sillatãne apkosinerme Timnatemut illingajome ingilerpok; Sela tæk-

kogamiuk, nauk innumariolerdlune uiksaukõngimet tapsomunga.

15 Judable tamna tækkogamiuk anguniarpaktunnut illinganasugiva, kênane mattumago.

16 Apkomëdlune tagva aivigiva, nellogame, tamna ernernængme nulliarilaungmakko okau-tilugolo: Omæt, innangakattigilagit. Taipsoma kiova: Sumik tunnitsivigijomavinga innangakattigijomagamga?

17 Okautiva: Angusallomik nergjutekottimnit kattimmajunnit tillikleromavunga illingnut. Kiovale: Tagva sattoreksamik tunnitsiviginga.

18 Okautiva: Sumik sattoreksamik tunnitsiviojomavit uvamnūt? Kiova: Ketterdlermîngnik ungerutingniglo ajaupiarniglo aggangnêtomik pijomavunga. Tava tamakkoninga tunnitsivigiva, innangakattigilâlo; tapsomungalo singailerpok.

19 Mattoma kingorngane aularpok tagvanget, ulliksoanelo përpa, annorânnelo attorpaktanne uiganionermine ama attigiveit.

20 Judable angusallok âtautipa mianersikattiminut Odollaniomut, sattoreksak arnamit aikolugo, kingorarpâlo.

21 Tagva innuit taikanêttut appersorlugit okautiveit: Anguniarpaktok imna apkoserngub senniane iksivalauktok naneka? Kiovælle: Anguniarpaktokalaungilak tagvane.

22 Tapsomalo Juda ana tikkimigamiuk okautiva: Imna kingorarpara, innuillo taikanêttut anguniarpaktokalaungitomik okarput.

23 Juda okarpok: Issumaminik pivok, kangsutiksamik okarungnangilak pivluta; angusallok tillikliutigilauralloarapko, igville naipilaungilet.

24 Takkit pingasut nânginetta Juda okautsau-

vok: Ukkoet Thamar anguniarlaukpok; ahäglo, anguniarnermut singailerpok. Juda okarpok: kaikolerissiuk ikkitaulerkovlugo.

25 Kaikojaugame tilliklerpok sakkiminut, okarlunelo: Angumut omunga, makkoa innuenut singaititauvunga. Okarporlo: Ketterdlermik tamna, ungerullo tamna, ajaupiarlo tamna illitarigalloarpigit, kia perkutigingmangagit?

26 Judab illitariveit, okarlunelo: Tamna idluarnersauvok uvamnit, tamna tunnilaunginapko ernimnut Selamut nullieksaukovlugo. Mattoma kingornganele uvinekattigijungnërpa.

27 Tamnale ernisulerimet maggolieksængnik nānganetokarpok.

28 Erningmelle aggait igloinait sakkerput. Tagva ernisuksējok ivaluksamik aupalluktamik tigusilune, aggangnullo nappersilune okarpok: Tamna sivorlermik anniniarpok.

29 Taipsomale agganne ingminut pingmagit, kattangutinga annivok, okarporlo: Søg pivlutit taimak angitigijomik alliktorkit! Tamna Perezemik atserarpæt.

30 Mattoma kingorngane nukka annivok; ivaluksamik aupalluktamik aggangmine pekkartok. Tamna Seramik atserarpæt.

KAPITEL XXXIX.

Josefb kievgartorninganik, ikligutailininganiglo, ātauninganiglo parngnanērsinmavīngmut.

JOSEF Egiptenmut ātauvok, Potifariblo angutib Egiptenmiub Faraub pimaklertokotinget, sor-

suktuksello angajokângeta tamna pissiariva Ismaëliterinnit ominga tikkiutsijunnit.

2 Josefiblo Nalegak illagingmago pilloridla-laukpok; angajokâmelo Egiptenmiub iglunganêd-lunc.

3 Angajokângalo tukkisigame, Nalegak tapsoma illagingmago, pinniarningillo tamaita Nalekab idluarsititsainarmagit.

4 Taimaitomik angajokânget ivleridlarpa, kivgakotiminullo anneriva; iglominullo pimaklertungortipa, perkutinneo tamaita agganginnut pitipeit.

5 Tamattomangelo, iglone perkutinneo tamaita tapsomunga pitimagit, Nalekab Egiptenmiub iglunga ajungitullivigiva Josefe pivlugo. Nalekable ajungitullivigiva perkutinginne tamaine, iglomêtunne perorsëvingmetunneo.

6 Taimaitomik perkutinne tamaita Josefib agganginnut pitipeit; nangminerle âkigasuarungnailugit, tamna kivgarigamiuk, kissiane nerritui-narlune inunilarmelo. Josefelo pinnarnartomik kênatsiarilaukpok.

7 Nelliutub tamattoma kingorngane angajokânget nullianget Josef ijiminut ikliguvigigamiuk, okautiva: Sinnikattigêlauluk.

8 Tapsomale innerterpa, okautilugo: Ahâk, angajokâna sumiglonêt iglomêtomik innertingilânga, perkutinneo tamaita agganmut pitilauk-peit.

9 Sunamiglonêt ivlernartomik iglomêtomik angigutsingilak uvammut, igville kissivit, nulliarigamitit. Kannorle uvanga taimak angitigijomik manna idluitulliartuksauvik ajortulliarlungalo Gudemut?

10 Taimnale uvlut tamaita imaitunnik okausekalaukpok Josefemut. Tapsomale sinnikattigëngnërmik aiparëngnërmiglo kippiluvigitsainarpa.

11 Uvlullo illangane Josef iglomut ittermet sullijeksanne piinniaromavlugit, attautsemiglonët kivgamik najortekarane.

12 Taipsoma tiguva annorangagut, okautilugolo: Sinnikattigëlauluk; tapsomale annorâne kemmekpa agganginnut kemmävalo, tuavilunelo iglomit annivok.

13 Taipsomale tækkogame, annorâne kemmengmago aggangminut, kemmängmello iglomit;

14 Kivget iglomëtut kaikoveit, okautilugillo: Okokse, angut Ebræereøjok ovungartilaukpa, sujuktaukovluta omunga. Tamna itterlaukpok uvamnut sinnikattigijomagaminga; uvangale kachorlaukpunga.

15 Kaikojinermulle kachudlarnera tussaramiuk, annorâne kemmekpa uvamut, kemmävlunelo iglomit tuavi annivok.

16 Tapsomale annorānga senniminut illiva, angajokānget angerarninga uttakkilugo;

17 Imaitunniglo okausekarlune tapsomunga, okarlunelo: Kivgak Ebræereøjok tagvungartilauktet itterlaukpok uvamnut sujuktitsomavlunga.

18 Kaikojilungale kachudlarama, tagva annorâne kemmekpa uvamnut, kemmävlunelo iglomit.

19 Angajokāngelle nulliame okausingit tussaramigit, okautingmago: Taimak kivgavit piinnarpānga ningarosulerpok angijomik.

20 Tagva angajokānget tiguva parngnanër-

simmavingmullo pitipa, attannersub parngnanêr-sortangita inniksanginnut; tagvanelo parngnanêrsimmavingmêlerpok.

21 Nalekable illagiva, illannâkarninelo sakki-jartipa omunga, namagijautipalo parngnanêrsimmavingmêtut angajokângenut.

22 Tapsomungalo parngnanêrsortaujut parngnanêrsimmavingme pairijaukoveit, illiorekset tamaita aglæt omunga âkiktaukoveit.

23 Parngnanêrsimmavingmêtut angajokângnet nangminek sumiglonêt sullitsengilak; Nalekab Josef illagingmago, tapsoma pinniarningit tamaita Nalekab idluarsititsainarmagit.

KAPITEL XL.

Josefib nellautaininganik parngnanêrsortaumajuk sinnektomanigingnik.

MATTOMA kingorngane Egiptenmiut attanningeta kivgagik, immiksalliortit angajokângnet, kakkôjalliortillo angajokângnet idluiliormennik angajokâmingnut Egiptenmiut attanningenut.

2 Farao ningarosulerpok kivgængne pivlugik, immiksalliortit angajokângnet pivlugo, kakkôjalliortillo angajokângnet pivlugo.

3 Ataukovaglo parngnanêrsimmavingmut sorsuktukset angajokângeta iglunganêtomut, Josefib parngnanêrsortauvigijanganut.

4 Sorsuktukselle angajokângeta Josef kivgartorkova tapkungnunga, uvlullo illanginnik tapkoa parngnanêrsimmavingmêlauptuk.

5 Tamarmiglo immiksalliortit angajokângnet kakkôjalliortillo angajokângnet Egiptenmiut at-

tanningeta kiygagik sinnektomalaukpuk unnuame attautseme; attunit ingmigolingajungnik sinnektomalaukpuk; tapkoalo sinnektomanigik ingmigolingajungnik tukkekalaukpuk.

6 Josefible uvlāngotillugo tikkinamigik, kiksartillugik naipipak.

7 Apperivagle, okarlune: Sög uvlome kiksarpitik?

8 Kioväk: Sinnektomalaukpoguk, najortekangilaguglenellautajjomik, tukkinginninik okautsaukovlunnuk. Josefib okautivak: Gude kissime nellautajjotövok imaitunnik, unipkarvigittingale makkoninga.

9 Tagva immiksalliortit angajokängeta sinnektomagilauktane unipkautigiva Josefemut, okautivalo: Sinnektomalaukpunga Weinelihsab nappartunganik sāmnekörtomik.

10 Tamna akkerokalaukpok pingasunnik, tungojoktaulunelo perorlaukpok, nuvogulakalar-melo, paungangillo innersimmalerput.

11 Faraublo ermğusiärsunga agganme tigu-laukpara, paungello tigulugit, iptējarpakka ermğusiärsungmut, ermğusiarsuglo tunnilaukpara Faraub aggangiinnut.

12 Josefib okautiva: Tamedsa tukkinga imai-pok: Akkerkut pingasut uvlövut pingasut.

13 Uvlut pingasut näkpetta, Faraub issumagi-jomärpätit, uttertilutillo kiygartorvigilauktarnut, tunnijikovlutit ermğusiarsungmik tapsoma aggangiinnut, sorlo taipsomane immiksalliorteölaury-
ravit tapsomane.

14 Erkaumalaungmingale taimak ajungitul-liarvioguvit, takopsoagilaungmingalo, Farao il-lingnut erkaititaukovlugo, tapsomunga iglomit omanget annititaukovlunga.

15 Terliartauvlunga Ebræerit nunangenit aulartitaulaurama, taimaktauk idluitulliarnanga sumiglonēt ovane, parngnanërsimmavingmut pitaugama.

16 Tagvale kakkōjalliortit angajokāngeta nelautainerub idluarninga tussaramiuk, Josefemut okarpok: Uvangatauk sinnektomalaurivunga: Amagaujennik kachortennik pingasunnik kakkatunga niakumne.

17 Amagaujelle kollerpāngane kakkōjatsiaka-laukpok sunatuinarnik Faraub piksanginnik, tingmitsello amagaujamit niakumnētomit nerrilaukput.

18 Josefib kiova, okarlunelo: Tamedsa tukkinga imaipok: Amagaujet pingasut uvlōvut pingasut.

19 Uvlut pingasut nākpetta Faraub issumagijomārpātīt, kejungmullo nappartitaujomut kimitaukojomārpātīt, tingmitsello uvinit nerkigijomārpæt.

20 Uvlullo pingasut nāngmetta Farao innulervingminik uvloksiorpok, nerrimareksenniglo ākiksoivok kivgaminut tamainut, immiksalliortillo angajokānget kakkōjalliortillo angajokānget issumagivak kivgame akkorngænne.

21 Immiksalliortillo angajokānget ama pitiniva kivgartorvigilauktanganut, Faraub agganginnut ermgsiārsuk tunnikovlugo.

22 Kakkōjalliortille angajokānget kimitaukova kejungmut nappartitaujomut, sorlo Josefib sivornagut okautilaungmagik.

23 Immiksalliortille angajokāngeta Josef erkaumajungnêrlugo puigormarikpa.

KAPITEL XLI.

Josefib nellautaininganik Faraub sinnektomaninginnik, piulijauninganiglo parngnanërsimmavingmit, attanningortitauninganiglo.

JARIK magguk nāngmennik Faraο sinnektomalaupok; kōksub senniane nængerkōrdlune,

2 Tækkovok tuktuvatsiænnik koinijunnik 7 nik, kakkijunnik kōksoarmit, tapkoa iviksukka^{7a} - lingmut nerriartolerput.

3 Tapkoa kingorngattigut tuktuvait 7 it asingit kōksoarmit kakkijut tækkogiveit; tapkoale tækkominailauput salludlalarmiglo, ailerpullo koinijut senninginnut kōksub siksangane.

4 Tækkominaitullo salludlartullo tuktuvatsiet koinijut 7 it nerriveit. Tagva Faraο erkoñalerpok.

5 Amalo sinnisilune aipanganik sinnektomagivok: Kakkōjeksataggit 7 it, iviksoarme attautseme perortut, illuitut silliktullo tækkoveit.

6 Kingorngane kakkōjeksataggit 7 it amitut kunnulingajullo nuilertut tækkogiveit.

7 Kakkōjeksataggillo piungit 7 it kakkōjeksataggit 7 it sálliktut illuitullo eveit. Faraο tupalerdlune mallugosulerpok sinnektomanerminik.

8 Uvlāngotillugole tarnimigut kiksalerërpok, tilliklerlunelo kaikoveit nellautainerluktut illissimmajullo Egiptenmētut tamaita, sinnektomagilauktanelo unipkautigiveit tapkonunga. Kissianele attauserlonët nellautaijungnalaungilak tamakkoninga Faraomut.

9 Tagvale immiksalliortit angajokāngeta Fa-

rao okarvigiva, okarlune: Uvlome idluitullinim-nik erkaumavunga.

10 Taipsomane Faraub kivgængne ningauma-vigingmagik, uvangalo kakkøjalliortillo angajo-känget parngnanërsimmavingmut pitilunnuk, sorsuktukset angajokängeta iglunganëtomut.

11 Tamamnuk unnuame attautseme sinnektomalaupguk, attunit ingmigolingajungnik, tuk-kekartitaunigiktut nelliptingnut.

12 Taipsomane innuosuktok angut Ebræereø-jok, sorsuktukset angajokängeta kivganga uvap-tingnëlaukpok; taimna sinnektomaniptingnik unipkarvigilaukpavut. Taimnale sinnektomanim-nuk tukkigingnik nellautailaukpok, attunit ing-migolingajungnut.

13 Sorlole taipsoma nellautaivigingmattiguk, taimaktauk nellautsilaurivok; uvanga perkojau-vigilauktamnut pititaulaukpunga imnale kimi-taulaukpok.

14 Tagva Farao tilliklerlune Josef kaikova; tuavidlarlutiglo parngnanërsimmavingmit anni-tipæt. Tapsomalo umgijarlune annorät attor-tame assingit attilauramigit itterpok Faraomut.

15 Tagva Faraub okautiva: Sinnektomanekalauralloarpunga, kissianele tamattominga attaut-semiglonët nellautaijokalaungilak; igville okau-tigijauvotit uvamnut, sinnektomanermik tussalervut nellautailutit sappinginavit.

16 Josefib Farao kiova, okarlunelo: Uvanga kissima taimailiorungnatsengitunga; Gudele ajungitunnik kissënik nellautailarpok Faraomut.

17 Faraub tava Josef okautiva: Sinnektomalaupunga köksub siksangane nængerkördlunga;

18 Tækkovunga tuktuvatsiarnik koinijunnik

7 nik kakkijunnik köksoarmit, tapkoa iviksukka
lingmut nerriartolerput.

19 Tapkoa kingorngattigut tuktuveit tækko-
minaitut salludlartullo köksoarmit kakkijut tæk-
kogivakka. Taimak tækkominaigtijunnigle tæk-
kolaungitunga Egiptenib nunangane illunāne.

20 Tapkoalo 7 it salludlartut tækkominaitullo
tuktuvait sivorlit 7 it koinijut nerrilaukpeit.

21 Naugle nerrilauralloaramigit mallugijau-
laungilarlonēt tapkonane, taipkoa nerrigalloar-
lugit, sorlo mattoma sivorngane tækkominaulauk-
put. Tagva erkommalerpunga.

22 Mattoma kingorngane ama sinnektomav-
lunga kakkōjeksataggit 7 it, iviksoarme attaut-
seme perortut illuitut silliktullo tæk kogivakka.

23 Tapkoa kingorngattigut kakkōjeksataggit
7 it piungitut, amitut kunnulingajullo nuilerput.

24 Kakkōjeksataggillo amitut 7 it kakkōjek-
sataggit silliktut 7 it eveit. Tamakkoalo okau-
tigilauralloarpakka nellautainerluktunnut, tap-
koale nellautavigijungnangilānga tamakkoninga.

25 Josefib Farao kiova: Faraub sinnektoma-
nigik tamarmik adsigēkpuk. Gudib Farao nel-
lojungnērtitsomagamiuk pinniaromārnerminik.

26 Tuktuvatsiet 7 it taipkoa, Jarit 7 it nello-
narungnērtipeit, kakkōjeksataggillo ānanaudlar-
tut taipkoa Jarit 7 it nellonarungnērtipeittauk.
Sinnektomaniovuk adsigēktuk.

27 Tuktuvaillo salluktut tækkominaitullo 7 it,
taipkoa kingorngattigut kōngmit kakkijut, Jarit
7 it nellonarungnērtipeit; kakkojeksataggillo
amitut kunnulingajullo Jarit 7 it kängnartovak-
soalit nellonarungnērtipeit.

28 Tamedsale okautigilaukpara Faraomut:

Gudib pinniaromarnerninik nellunaijajok Farao-mut.

29 Ahäk, Jarekaromärpok 7 nik akluinartun-nik Egiptenib nunangane illunäne.

30 Makkoa kingorngattigullo Jarekaromär-pok 7 nik kangnartovaksoalingnik, tagva kannok akluinartorsölaungmet puigortaujomärpok Egip-tenib nunangane; nelliutublo kängnartovaksub nuna nungutsomärpa.

31 Nelliutub kängnartovaksub malliktub si-vorngagut kannok akluinartoksölaungmet nu-name, mallunguarsijomängilak; okumainaluaro-märmet.

32 Farao aipanganik taimak sinnektomalaung-met, tukkekarpok: Gude sokkoserungnangito-mik tuavilune taimailioromärmet.

33 Taimaitomik Faraub angut sillatutsiartok illissimmajorlo kennerasuarliuk, tamna aulatsi-kovlugo Egiptenib nunanganik illunänik.

34 Pinnasualerlelo pimaklertokarkovlugo nu-name, tigulugolo illunarsoangita tellimanget Egip-tenib nunangane, Jarit akluinartut 7 it nelliu-ningeñe.

35 Jarillo akluinartut pijomärtut nelliuningeñe nerkikset tamaita kattessorlugit, kakkojekset ätaukovlugit Faraub kemmatullivinginnut, igluga-seksoarne piksakarkovlugit kemmatulliotilugillo.

36 Nuname nerkiksarsiviksakatsainarkovlugo Jarit 7 it kängnartoksöjut nelliuningenne, tapkoa Egiptenib nunanganut pijomärmetta, nunakat-tigët kängmut perlerkonnagit.

37 Okautsit tapkoa Faraub, tapsoma kivgangi-talo idluariveit.

38 Faraublo kivgenne okautiveit: Nane angu-

mik taimaitomik, Gudib annerningani^k illume-
kartomik nachvarungnarpita?

39 Josefemullo okarpok: Gudib tamakkoninga
tamainik kaujiti^{laung}mattit, assingnik taimak sel-
latòjokangilak illissimmajokangilarlonèt illiktut.

40 Aulatsijungortipagit iglumnètunnut tamai-
nut, okautsitillo nalektaukovakka innukottimnut
tamainut, attannersub iksivautanga kissiet pivlugo
pinersauvunga illingnit.

41 Ama Faraub Josef okautigiva: Ahäk, Egip-
tenmiut illunatik nalegeksarivàtit.

42 Ketterdlerminelo aggangminit pèrlugo tun-
niva Josefemut, aggangit ketterdlermilerlugit,
Seidemiglo kachortamik annorakartipa, konge-
singanullo kellaumgujärsungnik Goldemik illi-
jivlune.

43 Kammutingme attorpaktame aipagingne
kemmuksertaukova, tapsoma sivornganelo nipli-
adlartokarkova: Tamna nunakattigèt atātagivæt.
Aulatsijungortipalo Egiptenmiunnik tamainik. ✕

44 Farauble Josefe okautiva: Uvanga Fara-
vunga; igvillo perkojingikuvit nelliellonèt Egip-
tenib nunangane illunàne issumaminik aggangmi-
nik ittikaminiglonèt attortuksaungilak aglæt.

45 Illissimmanartomik angigutsijomik atserar-
pa; nulliakarkovalo, Asnatemik, ajochertuijub
Onemètub Potiferab panninganik. Taimaitomik
Josef aularpok Egiptenib nunanga illunät tækko-
jartorlugo.

46 Faraub Egiptenmiut attanningeta sâng-
anètillugole Jarekalaukpok 30 nik; Faraomille
aularlune ingeralerpok Egiptenib nunanget illu-
nàgut.

47 Nunakattigèlle taimailiorlaukput Jarit akluinartut 7 it tapkoa navlugit;

48 Jarit 7 it tapkoa nelliuningenne nerkikset Egiptenib nunanganētut tamaita kattorsorpeit iglugaseksoarnullo āpeit. Kakkōjekset perorsēviksoarnetut iglugaseksuillo illunatik avatāgut perorlauptut, tamakkoa tamaita anger^{av}iveit.

49 Taimaitomik Josef kakkōjeksen^{av}nik unnuktovaksoarnik kattorsoilaukpok, immab kiglinganētut siorangititut unnuktigijunnik, taimaimet ōk^{av}tutit unnurningit kittitsungnērpeit kittiksaungimetta.

50 Jarille kängnartoksuit nelliutikārtinnagit Josefemut erniangojokalaukpok ernernik maggungnik tapkoa Asnatib ajochertuijub Onemētub Potiferab panninget erniaringmagik tapsomunga.

51 Erniangokārtorle Manassemik atserarpa, okarlune: Gudib kappiasuktitaulaung nimnik, atātamalo iglunganik illunānik puigortilaungmanga.

52 Aipangale Efraimik atserarpa, okarlune: Gudib aglissitimanga kappiasugvima nunangane.

53 Jarit akluinartut 7 it Egiptenib nunangane nängmetta;

54 Tagva Jarit kängnartoksuit 7 it pigialerput, Josefib nellautsijutigilauktangit. Kängnartoksoarlo nunennut tamainut illingalaukpok; Egiptenib nunanganele illunāne kakkōjeksakartillugo.

55 Egiptenib nunanganele illunāne kängnartoksōak pivalliangmettau^{av}k, nunakattigēt Farao nipliavigivæt kakkōjamik kennuvlutik. Faraole Egiptenmiunnut tamainut okarpok: Josefemut

aileritse sumik tapsoma perkoppasse pinniareksarivasse.

56 Nunamele illunäne kängnartoksoak pidlarmet, Josefib kemmatullivõt kakkõjeksataggit upkuërpeit illunäne pissiæksautitsilunelo Egiptenemiunnut. Kängnartoksoak pivalliatsainalaungmet nuname.

57 Nunakattigëlle illunatik Egiptenmut tik-kilerput niuvernariartorlutik Josefeme; kängnartoksoak pivalliatsainarmet nunenne tamaine.

KAPITEL XLII.

Jakob erningita ingeraninginnik Egiptenmut. Benjaminib kis-sime illagingileit.

JAKOB tussarama kakkõjeksennik pissijeksakar-met Egiptenne, erninne okautiveit: Sõg siark-linermut issumajarkisse?

2 Tussaramale Egiptenme kakkõjeksennik pissijeksakarmet; taununga attersäleritse, kak-kõjeksenniglo pissijartoleritse, innojungnarkov-luta tokkokonnatalo.

3 Tagva Josefib kattangutingit tellimaujortut attersärput, kakkojeksennik pissijartoromavlutik Egiptenne.

4 Benjaminele, Josefib nukka, Jakob illau-kongila kattangutingit illagilugit, okausekarama: Kannoëtomut tikkitaunajarasugigapko.

5 Israëlib kittorngangit tava tikkilerput, kak-kõjeksennik pissinniaromavlutik, assingillo inge-rakattigiveit; Kanaanib nunangane kängnarto-karmettauk.

6 Josefible attanniotijub nuname kakkõjekset

niuviangotilaukpeit nuname innungnut^r tamainut. Tapsoma kattangutingitale tikkinamitsuk pamangavigivæt.

7 Tapsomalo tækkunãramigit illitarilerpeit, tækkorngartatulle illingavlune tapkonunga, koksesungnartomik okarvigiveit, okarlune: Nakit pivise? Tapkoa kiovæt: Kanaanib nunanganit nerkiksennik pissinniaromavluta.

8 Naugle illitarigalloarmagit, tapkoa illitarigilæt.

9 Josefiblo sinnektomagilauktaminik tapkoa pivlugit erkaivok; okarvigiveillo: Nautsertoriarteðvose, tikkisimmavluselo nuna kemmergojomavlugo, naukut tikkitaujungnarmangæt.

10 Tapkoa kiovæt: Aukagle Attannek; kivgett tit tikkilaukput nerkiksennik pissinniaromavlutik.

11 Uvagut tamapta angutib attautsib ernerivätigut, idluarpogullo, kivgettילו nautsertoriarteðlaungimarikput.

12 Tapsoma okautiveit: Aukak, tikkilaukposele kissiane nuna kemmergojomavlugo naukut tikkitaujungnarmangæt.

13 Tapkoa kiovæt: Uvagut kivgett tit 12 ovluta kattangutigèkpogut, angutib attautsib ernerivati-gut Kanaanib nunangane, nukardlerpäglo atâ-taptingnèpok sulle; illavut attausek sakkijarungnèrpok.

14 Josefib okautiveit: Tagga okautsikka illipsingnut nellautsivut: Nautsertoriarteðvose.

15 Tamanna pitjutigællugo ðktoromavapse, illa Farao innöngmet, tagvanget aularkongilapse kattangutise nukardlerpak tikkerkärtinnago ovunga.

16 Illase attausek tillissiuk nukapsingnik aik-

lerkovlugo, illipsele parngnanërsimmavingmëniarpose. Taimak okausise òktoromavakka, okpernartunnik okpernangitunniglonët okausekarmangapse, taimaingipelle; illa Farao innöngmet, nautsertoriarteovose.

17 Parngnanërsortaukattigëktipeille uvlunnik pingasunnik.

18 Uvluk pingajuængne okautiveit: Innõjomagupse, imailioritse; Gude opigigapko.

19 Nellagörupse, illase kattangutise attausek kelleksortaule parngnanërsimmavipsingne; illipsele aularitse, pissinniarilauktasselo kängnartoksoak pivlugo angerautilugit.

20 Nukaselo uvamnut tikkiutissiuk, tava okausisse okperiniaromavakka, tokkojuksaukonnase. Taimailiorpullo.

21 Ingmingnullo okarkattigëkput: Tamedsa pitlareksaujutigivavut nukavut pitjutigëllugo, tarninget siorniorninga tækkogaptigo, tuksiarvicingmattigut, uvagullo tussaromalaungitavut, tamanna pivlugo kappianartomut tamattomunga tikkitaувogut.

22 Rubenib kioveit, okarlunelo: Tamattomina okautsaulaungilasse uvamnut: okalaurama: Idluitulliarase nukapiamut omunga, illipsele tussaromalaungilasse? Manna taipsoma aunga akkinniartaujariakarpok.

23 Nellolaukpulle, Josefib tukkisimagit; tapsoma pijitsertauvlune okarvicingmagit.

24 Allarporlo tapkonanget, keavlunelo. Amale sãvigigamigit okarvigilaitalo; Simeon tiguva kelleksorlugolo tækkoænne.

25 Josefelo perkojivok, tapkoa põngit illulertaukovlugit kakkõjeksennik, akkunit põnginnut akkillitinginnik (kënaυjennik) ama illijaukojiv-

lune, takkoaksamiglotauk ingeraninginne tunnit-siviokoveit; taimailiorvigiveillo.

26 Tapkoalo pissiarilauktattik elliveit nergjutekottimingnut, aularlutiglo.

27 Sinniktarvingmële tapkoa illangeta põne kellerudsaramiuk siutekõktojokotine nerrititso-mavlugo, kënaujakottinne põngmut illimmajut tækkoveit.

28 Kattangutiminullo okarpok: Kënaujakot-tikka ama pigigivakka, ahäk põmnëput. Tagva kappiasulerput kvaksarlutiglo ingmingne, okarpullo: Sög Gudib taimailiorvigivätigut?

29 Atätamingnut Jakomut angeralauramik Kanaanib nunangane, illiorvionermingnik tamainik unipkarvigivæt, okarpullo:

30 Angut taimna nunakattiget naleganget koksesungnartomik okausekalaukpok uvaptingnut; nunamiglo nautsertoriarteõnasugælluta okautigivätigut.

31 Kiogaptigole: Idluarpogut, nunamiglo nautsertoriarteutsengilagut;

32 Kattangutigëkpogulle 12 övluta, atätapta ernerivätigut; Attausek sakkijarungnërpok, nukardlerpäglo atätaptingnërpok sulle Kanaanib nunangane.

33 Tagva nunakattigët nalegangeta okautivätigut: Tamanna pitjutigællugo õktoromavapse nellagõrmangapse; Kattangutise attausek uvam-nëkolarsiuk, nerkiksenniglo illipsingnut neksarluse ingeraleritse.

34 Kattangutiselo nukardlerpâk tikkiutissiak uvamnut, tava tukkisiniarpunga nautsertoriarteunginipsingnik, nellagõrapsele; kattangutiselotauk pititsomarivara illipsingnut, pissinniariartorkojomavapselo nuname.

35 Pötiglo navinamigit illunatik attunit kēnaujakottimingnik pōngmut illimmajunnik nachvarput. Tækkogamigle kēnaujakottitik illuanēmetta tapkoa, atātangelo kvaksarput.

36 Tagva atātangeta Jakob okautiveit: Kit-torngamnik pējaivigivapsinga; Josef sakkijarungnērpok, Simeon sakkijarungnērpok, Benjamin neksaromavasse, okumainartunnut tamainut tik-kitauvunga.

37 Rubenib atātane kiova, okarlunelo: Tamna uttertingikupko illingnut, tagva ernækka tokkokik, aggamnulle pitilauruk. Uvanga uttertitso-mavara illingnut.

38 Okarpok: Ernera illagiluse attersärkattaujuksaungilak, oma angajoa tokkungmet, tamnalo kissime amiakovok; tamna apkome kannoëtomut tikkitaulerpet ingerakattigiluse, tava kiksadlartitauvlunga nujakka kachortet illuvermut pitinajarpasse.

KAPITEL XLIII.

Jakob erningita ingeraninginnik Egyptenmut Benjamin illagilugo.

KÄNGNARTOKSOARLE nuname tamättomane missiginavalliavok.

2 Kakköjeksenniglo Egiptenmit ailauktamingnik nungutsingmetta, atātangeta okautiveit: Ama ingeraleritse, nerkiksaptingnik pissinniariartorluse.

3 Tagva Judab okautiva, okarlunelo: Angut taimna koksesungnartomik okausekalaukpok uvaptingnut, okarlune: Kēnamnik tækkojomānggilase, kissiane nukase illagigupsuik.

4 Taimaipet manna nukavut tillilerungne illa-

giluta, tava attersäromavogut taununga, pissin-
niariartorlutalo nerkiksarnik.

5 Kissianele tamna tillijomangikungne illagi-
luta; attersäromangilagut taununga; angut
taimna okalaungmet uvaptingnut: Kenamnik
tækkojomängilase kissiane nukase illagigupsiuk.

6 Israël okarpok: Sög taimailiorlugvigivissinga
angut taimna kaujitigapsiuk nukakarnipsingnik

7 Kiovæt: Angutib taipsoma katsungaitomik
kiglissiniarlaukpätigut pivluta illavullo pivlugit,
okarlunelo: Atätase sulle innöva, sullelo nuka-
karpisse? Tagva appersutingit malliklugit kio-
laukpavut. Tamattomingale nelludlalaukpogut,
okautsauniarmangapta tapsomunga: Nukase illa-
gilugo tamaungarkovapse.

8 Tagva Judab atätane Israël okautiva: In-
nuosuktok tamna ingerakattigilago parngnailer-
kovluta ingeralutalo, innöjungnarkovluta, tokko-
konnatalo, tamapta uvagut igvillo kittorngavullo.

9 Uvanga passijeksaujutigijomavara, aggamnit
pijeksarivet. Tamna uttertingikupko illingnut,
ijikpillo sängangnut pitingikupko, innosera nav-
lugo passijeksaujutigijomavara.

10 Taimak kikkartuinalaungikupta maggoër-
tordluta utterajalauktogut.

11 Tagva atätangeta Israëlib okautiveit: Tai-
maitseriakarpelle, taimailioritse, nunablo peror-
tunginnit ajunginerpängojunnik pöse illulerlugit
neksaritse, pilliusienniglo ätsititse taununga an-
gumut taipsomunga, mingoarutiksamik, igupset
orsuäenniglo, tauvlukutiksenniglo, Mirreniglo,
Datteliniglo, Mandeleniglo.

12 Kēnaujettauk assinginnik kēnaujet taipkoa
pöpsingnut illimmalauktut illautilugit, tamangnik

neksaritse. Tammartokarnerpallaivok taipso-
mane.

13 Taimaktauk nukase neksarlugo ingeraler-
itse, angut taimna ama tikkimilugo.

14 Gudible ajugakangitotõjub näpkigijautilise
angutib taipsoma sângane, tapsoma illautiligik
kattangutise taimna, Benjaminelo illipsingnut.
Uvangale kittorngaminik aksartaumariktotun-
ituksauvunga.

15 Tagva pilliutikset taipkoa kënaudjello mag-
goërtorlugit neksarlugit, Benjaminelo illagilugo
parngnailerput, ingeravullo Egiptenmut, Josefelo
tikkipæt.

16 Josefib tapkoa Benjamin illagilugo tækko-
gamigit, pimmaklertokotine okautiva: Angutit
tapkoa ittertikit iglomut, tokkotsilerit nerkiksal-
liorlutillo; tapkoa ketterarpet nerrikattiginiarap-
kit.

17 Angut tamna Josefib okausingit malliklugit
pinniarpok, angutillo ittertipect Josefib iglunga-
nut.

18 Tapkoale sivoralerput Josefib iglunganut
ittertitauleramik, okarpullo: Tamaunga itterti-
tauvogut, kënaudjet nachvarlauktavut põptingne
pivlugit; passidlaromavluta, pitlaromavlutalo,
kivgarijomagamittigut ingminut, siutekõktojokot-
tivut illelliudlugit.

19 Taimaitomik Josefib pimmaklertokotinga-
nut sãlutik okarvigivæt upkutsab sillatâne,

20 Okarlutiglo: Attannek, mattoma sivorng-
agut tamaungalaurapta nerkiksennik pissinniar-
luta;

21 Sinniktarvingmullo tikkigapta, ahãk, põvut
kellerudsaraptigik, tamapta attunit akkilliutigi-

lauktavut kënaujet tamaita nachvarlaukpavut põptingne, taimaimet ama neksarivavut.

22 Taipkoa kënaujet assinginnik neksarpogut, nerkiksemmik pissinniariartorluta; nellovogulle kia kënaujavut illilaungmangagit põptingnut.

23 Tapsomale okautiveit: Ullapirsautekaritse, sivõraniaraselo. Gudipse atätapselo Gudinget pilliutinnik põpsingnut tunnitsivigiväse. Kenaujakottisse pilaukpakka. Simeonelo annitipa tapkonunga.

24 Josefible iglunganut ittertipeit, immermiglo tunnitsivigiveit, ittikkamingnik ubvarkovlugit, siutekõktojokottingillo nerkiksakartilaita.

25 Tapkoale pilliutitik äkiksorpeit, Josefib kailarninganik uvlub ketterarninga tikkilugo tus-salauramik, tagvane nerrijuksaunermingnik.

26 Josef iglomut ittermet, pilliutimingnik ag-gangmingnut tapsomunga tunnijilerput pamang-alerpullo nettimut tapsoma sängane.

27 Tapsomale illannakarlune salutilugit okautiveit: Atätase itok okautigilauktase uvamnut kannoëngitsiarka? Sulle innõva?

28 Kiovæt: Kivget atätavut kannoëngitsiarpok innõvorlo sulle. Okkungavlutiglo pamang-alerput tapsoma sängane.

29 Josefelo uidlune nukane Benjamin, anã-name erninga tækkova, okarlunelo: Una nukarivissiuk okautigijase uvamnut? Amalo okarivok: Ernik, Gudib saimarlitit.

30 Josefelo annisarpok nukane næglingnermut illungertutigiamiuk, kugvioromavlunelo nane, iglominut itterpok, kugviolarmelo tagvane.

31 Ermikkamele annivok koksesuklunelo okarpok: Kakkõjamik nerrimmavingmut illijititse.

32 Tagva ingmikôrutiksanginnik illijivut, taipkoalo nerkiksanginnik ingmikut, Egiptenmiullo nerrikattigijangita nerkiksanginnik ingmikuttauk. Egiptenmiut Ebræerit nerrikattigilugit idluigigamitsuk kangugilälo.

33 Tapsomalo sângane ingikoveit, angajuklerpâk erniangokârninga pitjutigællugo, nukardlerpâglo innuosungninga pitjutigællugo. Tamannale pivlugo tattamminiadlarput ingmingne.

34 Nerkiksenniglo âtsivut Josefib nerrimavianut tapkonunga, Benjaminemulle âtsivut telimaitorlutik unnunersennik assinginnit, immerpullo immerkattigivæello namaksilutik.

KAPITEL XLIV.

Josefib ermgusinget illijauninganik Benjaminib põnganut.

JOSEFIB pimaklertokotine perkova, okautilälo: Angutit tapkoa põngit illulikit nerkiksennik, kannok unnuktigijunnik neksarungnarmangættalonêt, attunillo kênaujakottinginnik illijilerit põngita illulingita kângimmut.

2 Ermguseralo Silbere illiuk nukardlerpâb põnganut, kênaujello, kakkôjeksennik akkilliutigilauktangit tappilugit. Josefib okausingit tapsoma mallikpeit tagva.

3 Tävlelut, kaugiartillugo, angutit tapkoa aularkoveit siutekôktojojokottingit illagilugit.

4 Iglugaseksoarnille aularmetta, kannitomêtilugillo sulle, Josefib pimaklertokotine okautiva: Atte, tuavilutit angutit tapkoa malligasuarkeit, angukungnelo okarvigikit: Sög ajungitomik akkinniarpise idluitomut!

5 Tamna angajokama ermnguseringila, tukkitiginginiva (illiornipsingnik?) Idluitulliarlaukpose.

6 Angugamigit, okautsit tamakkoa okautigiveit tapkonunga.

7 Tapkoa kiovæt: Angajokävut, sög imaitunik okausekarkit? Kivgettittaimailliorniatsengilet.

8 Ahäk, kënaujet nachvarlauktavut pöptingne, uttertilaukpavut Kanaanib nunanganit illingnut. Uvagulle angajokävit iglunganit Silberemik Goldemiglonët tigliktuksaujungnarpita?

9 Nelliellonët kivgavit akkorngænne mattominga nachvartauviøjok tamna tokkojuksauvok; uvagullo illunata kivgaujomavoguttauk attännek illingnut.

10 Okautiveit: Sorlo okarapse taimaile: Nelliellonët mattominga nachvartauviøjok kivgarilarpara; illipsele kivgauniængilase.

11 Mannakullo attunit pötik illiveit nunamut, attumillo pötik kellerudsarpeit.

12 Kenmerasuarporlo angajuklerpâb põnganit nukardlerpâb põnganut; tagvale ermngusek Benjaminib põngane nachvarpa.

13 Tava annorâtik alliktorpeit, attunit siutekôktojojokottimingnut illijivut, iglugaseksoarnullo uttermilutik.

14 Judalo kattangutinne illagilugit itterpok Josefib iglunganut, tagvanêmet sulle; pamangalerpullo nettimut tapsoma sângane.

15 Josefible okautiveit: Kannok taimailiorungnalaukisse? Kaujimmangilase angumut taimaitomut uvaptut nellonartokangimet.

16 Juda okarpok: Attannik, sumik okarung-

narkita, kannorlonêt okausekariakarkita, kannorlo passijeksaunginivut kigligiutigilugo? Gudib kivgavit idluitulliarningit nachvarpeit. Ahâk, tagga uvagut, tamnalo ermugusermik nachvartauvik, illingnut attannek kivgaulerpogut.

17 Tapsomale okautiveit: Taimailioromat-sengitunga. Angulle tamna, ermugusermik nachvartauvik kivgarivara; illipsele ullapirsautekar-luse majorarkovapse atâtapsingnut.

18 Tagva Judab sâdlugo okautiva: Attannik, kivget okausiksakalaule siutingnut, attannik; ningaumajarnivillo kivget illungertutigiganiuk-tôk; Faraotun igavit

19 Attannik, kivgettit apperilaukpettitokar-luttillo: Atâtakarpise kattangutekarluselonêt?

20 Tagva kiolaukpaptigit: Itomik atâtakar-pogut, nukapiakarivoktauk, tamna innutokauti-lugo erniangovok; oma angajoalo tokkovok, tam-nalo kissime amiakôvok anânanganit, atâtangelo nægligidlarpa.

21 Tagva kivgettit okautilaukpettit: Atter-sârkattaussiuuk uvamnutt; tækkojomagapko.

22 Uvagulle kiolaukpaptigit Attannik: Nu-kapiak tamna kemmajungnangilak atâtaminik, kemmekpagole tokkonajarpok.

23 Tagva okalaukpotit kivgarnut: Nukase illagilugo tamaunga tikkingikupse, kênara tæk-koniarungnêrpasse.

24 Taimaiset kivgarnut atâtamnutt majorar-laukpogut, okautsitillo attannik, okautigilaukpa-vutt taipsomunga.

25 Atâtaptalo okautivâtigit: Aularmititse, nerkiksaptigniglo pissinniariartoritse.

26 Uvagullo kiovogut : Attersärungnangilagut, nukapta illagikpattigut kissiane, tava attersäromavogut, angutib taipsoma kēnanga tækkojeksaringinaptigo nakavut illagingikuptigo.

27 Tagva kivgavit atātama okautivätigut : Kaujimmavose, nulliara maggungnik ernekalaungmet ;

28 Tapkoa illangæk aularsimmavok uvamniti, alliktortauningalo okautigijauvok, mattoma kingorgnagullo tækkojungnërpara.

29 Tapsomingaletauk pējaivigigupsinga, kannoëtomullo tikkitaulerpellonët, tava kiksadlartitauvlunga nujakka kachortet illuvermut pititso-märpasse.

30 Kivgarnut atätamnūt manna angeralerumale nukapiarlo una illagingikuptigo ; tarninget oma tarninga ungagingmago,

31 Imaitsomärpok : Tækkogune, nukapiak illaginginaptigo, tokkonajarpok ; uvagullo, kivgavit, atätapta kivgavit nujangit kachortet, kiksartitaunermut illuvermut illijartorniarajarpavut.

32 Uvanga kivget nukapiak tamna passijeksaujutigigapko atätamnūt, okautigigapko : Tamna uttertingikupko illingnūt innösera nävlugo passijeksaujutigijomavara.

33 Tamanna pivlugo kivget uvanga tamanëtsainarlanga, nukapiak simmerlugo, illingnūt at-tammik kivgaulerkovlunga, nukapiarlo majorarkolauruk kattangutinne illagilugit.

34 Kannorle atätamnūt majorarungnarkik, nukapiak aiparingikupko ? Illa atätama kiksarnermut tikkitauninganik angijoksoarmik tækkonajarama.

KAPITEL XLV.

Josefb illitarijauninganik kattangutiminut.

TAGVA Josef nunojungnarungnêrpok, najortime illunatik sânginne, nipliavorlo : Illunatik uvamnit annilit. Innublo attautsiblonêt najungila Josefb kattangutaunerninik nellojungnêrtiniaramigit.

2 Taimak angitigijomiglo keavok, Egiptenmiut, Faraublo kiygangita tussarmatsuk aglæt.

3 Kattangutiminullo okarpok : Josefcøvunga. Atåtaga sulle innöva? Kattangutingitalo kiolugo sapperpæt, taimak angitigijomik kënanga kvaksarutigivæt.

4 Kattangutinnele okautiveit : Kaig~~la~~aleritse uvammut. Tava aivigivæt. Okautiveillo : Josefcøvunga kattangutise niorvgutigilauktasse Egip-tenmut.

5 Mannalo kappiasukojomangilapse, ningaumajarasuginiarassingalo niorvgutigilaurapsinga tamaunga ; innösise pivlugit Gudib sivunapsigut tamaunga tillilaungmanga.

6 Jaringnik maggungnik manna kängnartoksoakalaukpok nuname ; sullele Jarinnik tellimænnik poagregjarviksakaromängilak kattersiviksakaromängilarlonêt.

7 Gudible sivunapsigut tamaunga tillilaukpänga nunamekojomagamise, innösise piulijomagamigit piulijaujutiksamut angijoksoarmut.

8 Tagvalo illipse tamaunga tillilaungilapsinga, Gudible ; tapsoma atätangortilaukpänga Faraomut, nalegangortilarmalo tapsoma iglunganut,

attanningortilungalo Egiptenib nunanganut illunānut.

9 Tuavisāleritse manna majorarluse atātamnut, okautijartorlugolo: Tamattominga ernerpit Josefib okautsaukovātīt: Gudib attanningortipānga Egiptenib nunanganut illunānut, attersālaurit uvamnut, mulludlarniarnæk;

10 Gosenib nunangane nunakarkovagit, kannitamnēlutillo, igvit kittorngetililo, erngutettillo, nergjutekottitillo angijut mikkijullo, perkutitillo tamaita illučēngardlugit.

11 Taikane pattangaititsomavagit, sulle manna Jarinnik tellimænnik kàngnartoksoakarniarmet, igvit perlerkonnæk, iglomiokattitillo najortitillo tamaita illagilugit.

12 Ahāk, ijipse tækkovānga, nukkamalo Benjaminib ijikita tækkovānga, uvanga illipsingnut okarama.

13 Ananaunera illunāt Egiptenme okautigisiuk atātamnut, tækkolauktasselo tamaita; tuavidlarluse atātaga illagilugo attersāritse ovunga.

14 Nukkanelo Benjamin erkipa kealunelo; Benjamintauk keavok erkilugo.

15 Kattangutinelo tamaita kunnikpeit keajutigilaitalo. Mattoma kingorngane kattangutigita okarkattigivæt.

16 Faraub iglungane tussaumajaungmet Josefib kattangutigita tikkiniget; Faraub kivgangita illunatik kувiasutigivæt.

17 Faraublo Josef okautiva: Kattangutitit okautikit: Imailioleritse, nergjutekottise nangmartiniarsigik aularluselo.

18 Kanaanib nunanganut tikkikupse, tava

atåtase illasselo tamaita illagilugit tikkileritse uvannut; perkutiksennik tunnitsivigijomavapse Egiptenib nunangane, nunab ajungitanginnik nerkiksakarkovluse;

19 Perkolugillo taimailiorkovlugit, kammutillo neksarniarsigik Egiptenib nunanganit, kitkorn-gapsingnut nulliapsingnullo, atataselo illagilugo tikkilermititse;

20 Perkutisselo ivleriniarassigik, Egiptenib nunanget illunät perkutingit nangminerijsomärap-sigik.

21 Israëlib kittorningangit taimailiorlaukput. Josefiblo kammutinnik takkoaksenniglo ingeraninginne tunnitsivigiveit, Faraub perkojanga maliklugo.

22 Illunaita attunit annoratsiarmik tunnitsivigiveit; Benjaminele kënaujennik 300 nik annoratsienniglo tellimännik tunnitsivigiva.

23 Atätaminullo siutekõktojut tellimaujortut nangmartitaujut perkutinnik Egiptenmit, siutekõktojullo arnaujut tellimaujortut kakkõjeksen-nik, kakkõjamiglo, takkoaksamiglo nangmartitaujut atätame attoreksanginnik apkome neksartaukoveit.

24 Kattangutinne tava ingerakoveit, aularmetalo okautiveit: Akkerartortigëngniarase apkome.

25 Tava Egiptenmit majorarput, atätatiglo Jako Kanaanib nunangane tikkipæt.

26 Unipkarvigilugolo okautivæt: Josef innövok sulle, attanniovorlo Egiptenib nunangane illunäne. Oma omættingale assianik issumakar-pok, okperinginamigit.

27 Tagva Josefib okausingit tamaita, okauseri-

lauktangit tapkonunga, okautigiveit tapsomunga. Kammutille Josefib tujoutigilauktangit omunga, tapkonuna taikunga ingerakovlugo; atätangeta Jakob annerninga omaridlalerpok.

28 Israëlelo okarpok: Namaksivunga, ernera Josef sulle innöngmet; tækkojartoromavara tokkokärtinnanga.

KAPITEL XLVI.

Jakob ingeraninganik Egiptenmut, ernerninut Josefemut.

ISRAËL tava aularpok, perkutinne tamaita neksarlugit. Bersabamullo tikkiname tunnergutinik ikkoälavok atätame Isaakib Gudinganut.

2 Gudiblo unnuangotillugo tækkotitjutikut okautiva: Jakob, Jakob! Tamna kiovok, Manëpunga.

3 Okautivälo: Uvanga Gudeovunga, atätavit Gudigivānga; attersärnit Egiptenmut sivorajutigininago pit, taunane innugaseksoangortitso-magapkit.

4 Attersärkattigijomavagit Egiptenmut, amatauk uttertitsomärivagit tamaunga; Josefiblo agganne ijingnut illijomärpeit.

5 Tagva Jako aularpok Bersabamit; Israeliblo kittorngangita atätatik kittorngatiglo nulliatiglo ikkiveit kammutinut Faraub tujoutigilauktanginnut, kemmuksiotilugit.

6 Nergjutekottitiglo perkutitiglo piksarsioгарilauktattik Kanaanib nunangane neksarlugit Egiptenmut; Jakob kinguvāne tamaita illagilugit.

7 Kittornganne erngutannelo, panninne, tapkoa kittorngangillo, kinguvannelo tamaita Egip-tenmut illagiveit. X

8 Tamedsa Israëlib kittorngangita Egiptenmut tikkilauktut, Jakob erningitalo attingit: Ruben Jakob ernerikarpa.

9 Tagva Rubenib kittorngangit: Hanoch, Pallu, Hezron, Garmilo.

10 Tagva Simeonib kittorngangit: Jemuel, Jamin, Ohad, Jachin, Zohar, Saulelo arnab Kanaanemiub erninga.

11 Tagva Levib kittorngangit: Gerson, Kahat, Meranilo.

12 Tagva Judab kittorngangit: Ger, Onan, Sela, Perez, Seralo. Gerele Onanelo tokkolaukpuk Kanaanib nunangane. Tagvale Perezib kittorngagik: Hezron, Hamulelo.

13 Tagva Isascharib kittorngangit: Tola, Fua, Job, Simronelo.

14 Tagva Sebulonib kittorngangit: Sered, Elon, Jaleelo.

15 Tapkoa Leab kittorngariveit erniarilauktangit Jakomut Mesopotamiamme panningalo Dina illautilugo. Tapkoa tamaita erneret pannigëllo, kittilugit 33 övut.

16 Tagva Gadib kittorngangit: Zifion, Haggi, Suni, Ezbon, Eri, Arodi, Arelilo.

17 Tagva Asserib kittorngangit: Jemma, Jesua, Jesui, Bria, Seralo tapkoa najanget. Bribable kittorngagik Heber, Malchielelo.

18 Tapkoa Silpab, Labanib tunnilauktanget panningminut Leamut kittorngarilaukpeit, kittorngarët 16 öjut tapkoa kittorngiariveit Jakomut.

19 Tagva Rahelib Jakob nullianget kittorngagik Josef Benjaminlo.

20 Josefelo ernertarpok Egiptenib nunangane Manassemik Efraimemiglo, tapkoa Asnatib Potiferab ajochertuijub Onemētub panninget erniari-laukpak.

21 Tagva Benjaminib kittorngangit: Bela, Becher, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim, Ardelo.

22 Tapkoa Rahelib kittorngarilaukpeit. Jakob kinguvāngit tapkoa 14 öjut.

23 Tagva Dinab kittornganga: Husim.

24 Tagva Naftalib kittorngangit: Jahzeel, Guni, Jezer, Sillemlo.

25 Tapkoa Bilhab Labanib tunnilauktanget panningminut Rahelemut kittorngarilaukpeit, kittorngarēllo 7 öjut tapkoa kittorngiarilaukpeit Jakomut.

26 Innöjut tamaita Jakob illagællugo Egiptenmut tikkilauktut, tapsoma ernertarilauktangit (erningita nulliangit kissēta pinagit) tapkoa tamaita kittilugit 66 övut.

27 Josefiblo kittorngagik Egiptenme erniari-lauktagik maggövk, taimaitomik innöjut Jakobk-Annut illingajut, Egiptenmullo tikkitut tamaita 70 övut.

28 Jakoblo Juda sivunerminut aikova Josefe-mut namut ainermik Gosenmut unertojaujomav-lune tapsomunga; Goseniblo nunanganut tikki-terput.

29 Josefiblo kammutingne annoriviokovak Gosenmullo ingeravok atātane Israēl pachrearomav-lugo. Tækkogamiuglo erkipa kongesingagut, erkilugolo kongesingagut keadlarpok akkunit.

30 Tagva Israëlib Josef okautiva: Manna tokkojomagalloorpunga, kënet tækkolaurapko, sulle innòjotit.

31 Josefib kattangutinne atätamelo iglomio-kattingit okautiveit: Majoraromavunga, Faraolo kaujititsomavlugo okautijomavara: Kattangutikka, atätamalo iglomiokattingit uvamnut tikkilaukput Kanaanib nunanganit,

32 Tapkoalo nergjutinnik mianersijövvut, nergjutit mianerivakkamigit; nergjutekottitik angijut mikkijullo perkutitiglo tamaita neksarlaukpeit.

33 Farauble kaikoppasse appersorluselo: Sumik pinnasuarviksakarkisse?

34 Okartuksauvose: Uvagut kivgettit nergjutinnik mianersivakpogut sorrusioniptingnit manna tikkilugo, uvagullo, sivorlivullo; Gosenib nunangane nunakarkovluse. Egiptenmiut nergjutekottinnik mianersijut makkojugingmagit.

KAPITEL XLVII.

*Jakob nunakarninganik Gosenib nunangane. Känguartoksub
picallianinganik Egiptenne.*

JOSEFIB Farao okautijartorpa, okarlunelo: Atätaga kattangutikkalo, nergjutekottitik angijut mikkijullo, perkutitiglo tamaita neksarlugit, Kanaanib nunanganit tikkilaukput; ahäglo, tapkoa Gosenib nunanganëput.

2 Kattangutiminillo nukkardlionerset tellimat ittertipeit Faraomut.

3 Tagva Faraub kattangutingit okautiveit: Sumik pinnasuarviksakarkisse! Kiovæt: Uvagut

kivgettit nergjutekottinnik mianersivakpogut, uvagut sivorlivullo.

4 Okarivullo Faraomut: Tikkisimmavogut nunakaromavluta nunangne, kivgettit iviksukkalik-sakanginamik nergjutekottiminnut, taimak angitigijomik kängnartoksoak missiginarmet Kanaa~~n~~ⁿib nunangane; taimaitomik manna kivgettit Gosenib nunangane nunakarkolaukit.

5 Faraub Josef okautiva: Tapkoa atätet kattangutitillo tikkilaungmetta illingnut;

6 Egiptenib nunanga illunät angmarpok illingnut nunab änanaunerpängoningane nunakarlit, Gosenib nunangane nunakarlit; tapkoa akkorngænnelo angutekarpet illisimmajunnik, tava mianersijungortilaukit nergjutekottimnut.

7 Josefib atätanetauk Jako ittertipa, Faraomut tessiorlugo: Jakoblo Farao saimarpa.

8 Farauble Jako apperiva: Kapsinik Jarekarpit?

9 Jakob Farao kiova: Innöserma sivituninga Jarekarpok 130 nik, innöserma uvlungillo ikkiput ajorlarmiglo, sivorlimalo uvlungit arvertarninginne nuname innorpeit.

10 Jakoblo Farao saimarpa, tapsomangelo annivok.

11 Josefelo iglulliorkojivok atätame kattangutimelo igluksanginnik, Egiptenib nunanget illanga perkutautipa tapkonunga, nunab tamatoma änanaunerpängoningane Raemeses attelingme, Faraub perkojanga malliklugo.

12 Atätanelo kattangutinnelo, atätame iglo-miokattingillo tamaita, kittorngangit illagivlugit pattangaitiniveit. ✕

13 Kakköjakarungnërporle nunenne tamaine, kängnartoksoak okumainalualerporlo, Egipten-

miut Kanaanemiullo kãngaartoksoak pivlugo per-
lilerput.

14 Josefiblo kēnaujet tamaita Egiptenmētut
Kanaanemētullo kakkōjekset akkingit kattensor-
peit; Josefiblo kēnaujet tamaita Faraub iglunga-
nut pitipeit.

15 Egiptenible Kanaaniblo nunagingne kēnau-
jakaungnēramigle, Egiptenmiut illunatik Josef
tikkipæt, okautilugolo: Kakkōjamik tunnitsivi-
gittigut; Søg sãngne perlertuksauvita, kēnauja-
kanginapta?

16 Josefib okautiveit: Nergjutekottisse nek-
sarsigik, tagva nergjutekottit akkigilugit kak-
kōjeksenik tunnitsivigijomavapse kēnaujakang-
inapse.

17 Tagva nergjutekottitik horsit, saukello tuk-
tuvaillo, siutekōktojuullo tikkiutiveit Josefemut,
tãpsomalo kakkōjeksenik tunnitsivigiveit. Tai-
magle kakkōjeksenik nerritipeit Jare nãvlugo,
nergjutekottingit tamaita akkigilugit.

18 Jare tamanna nãngmet, Jarib aipangane
ama tikkinivut tapsomunga, okautilugolo: Ta-
medsa angigutigijomangilavut attanniptingnut
kēnaujavut kissētaungitut, nergjutekottivulle-
tauk pissiangongmetta attanniptingnut, assianig-
lo akkilliutiksakangilagut attanniptingnut timip-
tingnik perorsēviptingniglo kissēnik.

19 Søg perlertuksauvita sãngne perorsēvivullo
asserortuksauvæt? Pissinialaurit uvaptingnik pe-
rorsēviptingniglo kakkōjakarkovluta, uvagut pe-
rorsēvivullo perkutaulit Faraomut; karngasutin-
nik tunnitsivigilaungmittigut innōkovluta, per-
lerkonnatalo perorsēvivullo asserorkonnagit.

20 Tagva Josefib Egiptenib nunanga illunāt

pissiariva, Faraomut pitilugo; Egiptenmiut illunatik attunit perorsëvitik niorvgutigingmagit kängnartoksoak angiluarmet tapkonunga. Taimaitomik Faraub nuna tamedsa perkutigiva.

21 Innuillo avipeit iglugaseksoarnut pitilugit Egiptenib nunanget illunänit.

22 Ajochertuijulle perorsëvingit kisseta pissiaringileit, tapkoa Faraub tunnilaungmagit ajo-chertuijunnut, okautaujut tapkoa nerkiksarsiorutigijeksaringmagit; tunnitsiviögamik tapkonunga, taimaitomik perorsëvitik niorvgutigijeksarilaungileit.

23 Tagva Josefib innuit okautiveit: Okokse, uvlome illipsingnik perorsëvipsingniglo pissilauk-punga Faraomut pitilugit, okokse, karngasute-karkovapse perorsëvit perorsijeksakartilugit.

24 Kakköjeksello kattimmajungita unnurnangita tellimangit tunnijeksarivasse Faraomut, kattimmajulle sittamait attoreksauvut illipsingnut, perorsëvingmik karngatitsiluse, nerkiksakarkovluse illipse kittorngasselo iglomiokattisselo.

25 Okarput: Innokolaungmittigut, takopsoagilaungmittigullo Attannek, kunnutuiluta kivaugajomavogut Faraomut.

26 Tagva Josef Egiptenmiut perorsëvingit pivlugit perkojivok sokkoserungnangitomik uvlok tamanna tikkilugo, imak: Kakköjekset kattimmajungita unnurnangita tellimangit tunnijeksaringmagit Faraomut; ajochertuijulle perorsëvingit kisseta pinagit, täpkoa Faraub perkutigingileit.

27 Israëlekulle nunakalerput manna Egiptenme Gosenib nunangane, tamedsa nunakotigilugo aglissivalliaavut unnuksivallialarmiglo.

28 Jakolo Jarinnik 17 nik innöngmet Egip-
tenib nunangane, Jaringit illunatik 147 övut.

29 Israëlible tokkoviksanga nelliutingmet
ernine Josef kaikova ingminut, okautilugolo:
Saimartauniksasiguma illingne, tagva aggaktit
sibviamnut illilaukit, næglinermik nellagörner-
miglo sakkertitsijomaguvit uvamnut, illuverniar-
nanga Egiptenne.

30 Sivorlikka illuverkakattigijomavakka, Egip-
tenmillo åteksarivarma taipkonunga illuvingenne
illuverlunga. Okautiva: Taimailioromavungα
sorlo okalauravit.

31 Okarivorlo: Tagvale sokkoserungnangito-
mik angerviginga. Angervigivalo. Israëlib tava
sinnigvingmine akkitiminut innärpok.

KAPITEL XLVIII.

Jakob saimartitsiniganik Efraimemik Manassemiglo.

MATTOMA kingorngane Josef okautsauvok: Ahàk,
atàtet kannimmalukpok. Tagva ernængne Ma-
nasse Efraimelo illagivak.

2 Taimaimet Jako okautsauvok: Ahàk, ernit
Josef kailerpok illingnut. Israëlelo sòngosilune
ingilerpok sinnigvingmine.

3 Josefemullo okarpok: Gudib ajugakangito-
tøjub sakkervigilaujovànga Luseme Kanaanib nu-
nangane saimarlaukpàngalo.

4 Okautivàngalo: Ahàk, aglissivalliatitsoma-
vagit unnuksivalliatitsomalarpillo, innugasekso-
angortitsomavagillo, nunalo tamedsa perkutautit-
somavara illingnut kinguvängnullo issokangito-
mut.

5 Taimaitomik ernikik Efraim Manasselo

Egiptenib nunangane ernertakik, tikkerkärtin-
nanga illingnut, nangminerijomavakka Rubene-
tut Simeonetullo.

6 Ernerijomärtattille tapkoa kingorngænge
nangminerijomärpettit, taijaujomärpullo kattan-
gutingititut kingormgutijamingne.

7 Mesopotamiamit tikkinama Rahel tokkovok,
Kanaanib nunangane ingeratilluta Efratib kan-
nitakasangane, tagvanelo apkome Efratemut to-
rartome mannale Bethlehemik attelingme illi-
jartorlaukpara.

8 Israëliblo Josefib ern^gik tækkogamigik,
okarpok: Kikuk ukkoa?

9 Josefib atätane kiova: Ukkoa ernerivakka
Gudib tunnilauktagikuvamnut. Okarivok: Kai-
lik uvamnut saimaromagapkik.

10 Israëlible ijigik innutokaunermut takpê-
leramik tækkojungnalaungilak namaktomik. Tap-
somungalo tessiorpak. Jakoblo kunniklugiglo
erkipak.

11 Josefemullo okarpok: Ahäk, kēnet tækko-
laukpara issumagilaungitamnik, ahäglo, Gudib
kinguvängniktauk tækkotipānga.

12 Josefiblo tapsoma sānganit pèrpak, okkung-
avlunelo nettimut tapsoma kēnanget sāngane.

13 Tagva Josefib tamarmik tiguvak, Efraim
tallerpingminut Israëlib saumia sādługo, Manas-
selo saumingminut Israëlib tallerpia sādługo, tes-
siorlāniglo omunga.

14 Israëlible agganne tallerpit issakpeit illi-
laitalo Efraimib nuk kardliub niakoanut, saumin-
nelo illiveit Manassib niakoanut, pijarællunelo
aggangminut taimailiorpok Manasse erniangok-
kærtongmet.

15 Josefelo saimarpa, okarlunelo: Gudib atâ-

tama Abraham Isaakiblo arvertartigilauktakita, Gudib nerrititsilauktub uvannik innösimne tamät uvlok tamanna tikkilugo.

16 Engelib piulijima idluitunnöt tamainit, tap-soma nukapiæk ukkoa saimarligik taijaulerkov-lugik atätængma Abraham Isaakiblo attigingnut, aglissivalliakovlugik unnuksivalliakovlugiglo nu-name.

17 Josefible tækkogame, atätanget aggame tallerpit illilaungmagit Eframib niakoanut, idlu-aringila, atätamelo aggangit tiguveit peromavlu-git Eframib niakoanit, pititsomavlugillo Manas-sib niakoanut.

18 Okautivalo: Taimailiornæk atätaga; tamna erniangokärtövok, oma niakoanut aggaktit taller-pit illilaukit.

19 Atätangelle taimailioromanane okautiva: Nellungilanga ernik, nellungilanga. Omanget-tauk innukattigèksuit pijomärput, pijarialiksöjo-märporlo, oma nukkangale pijarialiksönersaujo-märpok omanget, kinguvåksangillo innukattigèk-soangortitaujomärput.

20 Taimagle uvlorme taipsomane saimarpak, okarlunelo: Israëleme saimajomajokarpet innung-mik okartuksauvok: Gudib illiorvigilitit Efrai-metut Manassetullo. Tagvalo Efram pijaria-liksonsersautipa Manassemit.

21 Israëlelo Josefenut okarpok: Ahäk, tok-kolarpunga, Gudiblo illagijomärpæse, uttertitso-märpæselo atätapse nunangenut.

22 Nunab illanga perkutautilaukpara illing-nut, kattangutivit nunangeta assia, tamedsa sa-viksoammut pittiksimnullo aksarnigarilauktara Amoriterit aggangimmit.

KAPITEL XLIX.

Jakob nellautaininganik sorērutiksanganiglo.

JAKOBLO erninne kaikoveit ingminut, okarlune: Kattimmatitse, okautsauniarapse uvamnut illingajomārnipsingnik, nelliutome pijomārtome.

2 Kattimmatitse illunase, tussarluselo, erniojose Jakomut, atātasselo Israēl tussarsiuk.

3 Ruben igvit ernerikārpagit nukkimnit pitsartunimmillo sivorlerpāmit pivotit, ajochertuijuksaunerōvotit angajokaunerōvlutillo.

4 Kuksalaidlarlutit immektut köktotun-ilaukpotit. Igvit angajokaunerōjuksaujungnērpotit; atātavit innangavianut pilauravit, tagvane sinnigviga sujuktilaukpet pinniarnernut.

5 Kattangutigèk Simeon Levilo; tapkoa saviksoagik sakkōvuk tokkonartuk.

6 Tarniga illaukojomangitara tapkoa kajusivigingnut, nertornarneralo ituksaungilak kachimiovigingne; ningaumajadlarlutik angut imna tokkomakko, kuksalaidlarlutiglo tuktuvait nungutimagit.

7 Ominarsile tapkoa ningaumajarnigik taimak angidlarmet, kassēnigiglo taimak sōngojojsōngmet. Tapkoa avitautitsomavakka Jakokunne, siamartilugiglo Israēleme.

8 Juda, taimnauvotit, igvit nertortaujomārpotit kattangutingnut. Aggakpit omigijivit kongēsingit tigumiartoromārpeit, sānguelo atātavit kit-torngangit okkungajomārput.

9 Juda Loeviarauvok. Igvit ernik salakadlarnernut ivlernartitauvotit angūiomik Serkor-

torpok innangalerporlo Loevetut angusalloktut, Loevetullo arnaujotut; kia akkerartoromavauk?

10 Opigijautiksak Judamit aksarnigauniatsengilak, ajochertuijorlonèt tapsoma ittiganginit, ajugakangitotòjok tikkerkårtinnago; tamnalo nunakattigèksuit ungagijomärpæt.

11 Tapsoma nergjutekotimne kittornganga pitütseromärpa Weinelihsab napartunganut, siutekòktojokotimelo erniarijanga Weinelihsab akker-oanut. Annoràne Weinemut ubvaromärpa, uliksoanelo Weinelihsab iptinganut.

12 Ijigik aupalumersauvuk Weinemit, kigutingillo kachornersauvut immungmit.

13 Sebulon immarbiksub umiakoviane nuna-karomärpok, umiaksuillo umiakoviane, Sidonelo tikkilugo.

14 Isaschar nergjutetun nukkekadlartotun-
ipok, tamna nunet kiglinginne inniksakaromär-
pok.

15 Merngoërservik tækkolugo idluariva, nuna
ânanaugilälo; erksugeksennulle kunnutsenginame
kippalungortitauvok.

16 Danib nunakattinne erkartoromärpeit sorlo
Israëlitit kinguvarëninginnut illingavlune.

17 Dan kuglugiangojartotun apkome itsomär-
pok, kugligiaräluktun apkosinerne, horselo king-
mingagut kèjomärpa, oma kängane iksivajok ni-
verkovlugo.

18 Nalegak piuliklernit nerriugivara.

19 Gad sorsuktuksoarnut unnuktovaksoarnut
pagvisärtaujomärpok, sälagijomärpeille.

20 Asseremit kakkòjatsiak orksulik pijomär-
pok, attemmersoatullo nerkiksatsiakaromärpok.

21 Naftali tuktutun sukkallijotun-ïpok, okautsinniglo tussarominartunnik tunnijivok.

22 Josef aglissijomârpok, sorlo puailaviub senianêtok agglissijomârpok. Pannigèt attanningor-titaulerput.

23 Nauk pittiktartut ningaumatigalloarpæt unatadlarvigingmatsuk, unangmilugolo.

24 Oma pittiksinga sokkosingilak, talligiglo aggangillo pitsartutitauvut, ajugakangitotôjub agganginnut Jakokunne. Tapkonauget mianersijut, Israëliblo ujarangit tikkisimmavut.

25 Atâtavit Gudinganut ikkajortauvotit, ajugakangitotôjomullo saimartauvotit, saimanartomut killangmit pijomut, saimanartomullo ittinerub attânetomit pijomut, saimanartomullo ivianginginne nânginnelo.

26 Atâtavit saimarsainingit pitsartunelionersauvut sivorlima saimarsaininginnit, sorlo attan-nionerset sillaksoarme tussudlarmetta: tapkoalo Josefib niakoanut tikkituksauvut, Nasiriblo kabsinganut kattangutingita akkorngænne.

27 Bejamin kësuktoksövlune ammarövok uvlângotillugo pinnasuartane nerrijomârpa, unnu-lertillugole pinnasuartanne aitutigijomârpeit.

28 Tapkoa Israëlib kinguvâriveit 12 ôjut, okautsillo tapkoa atâtangeta okautigilaukpeit tapkonunga, saimaramigit, attunit saimarnermut ingmigolingajomut.

29 Perkolugillo okautiveit: Illelliudsaujomârpunga sivorlerilauktamnut, illijartorissinga sivorlima akkorngænnut kairosungmut Efronib Hetiterib perorsëvinganêtomut.

30 Kairosungmut maggolimmajomut, Mamrib

nellânetomut, Kanaanib nunangane, Abrahamib pissiarilauktanganut, perorsêvik illaliudlugo, il-luverviksakotiminut kinguvângminullo, Efrone-mit Hetiteremit.

31 Taikunga Abraha nulliangalo Sara illijartorlaukpakit. Tagvungatauk Isaak nulliangalo Rebekka illijartorlaukpakit. Tagvungatauk Lea illijartorlaukpara.

32 Perorsêvingmut kairosungmullo pissiango-jomut Hetib kittornganginnit.

33 Jakoblo perkojanne kittorngaminut sorër-amigit ittikanne sinnigvingminut pitipeit anner-nengerdlnelo, illelliudsauvorlo sivorlerilauktang-innut.

KAPITEL L.

Jakob illuvertauninganik, Josefib innojungnêrninganik.

TAGVA Josefib atâtame kênanganut pûlune, kea-jutigiva kunniklâlo.

2 Josefib kivganne âniasiortit perkoveit atâtane mingoartaukovlugo. Aniasiortillo Israële mingoarpæt,

3 Uvlut 40 git nâvlugit, taimak unnuktigijunik uvlunnik mingoarsijariakangmetta. Egip-tenmiullo uvlunnik 70 nik keavæt.

4 Kiksarnerub uvlungit tapkoa nângmetta, Josefib Faraub kivgangit okarvigiveit, okarlune: Saimaunekaleruma illipsingne, tagva Farao okarvigissiuk, okautilugolo:

5 Atâtama angerkovânga, okautilungalo: Ahâk, tokkolerpunga, illijartorlaungminga illuviksamnutt poagrejarlauktamnut Kanaanib nunangane. Tai-

maitomik manna majoraromavunga atātaga illijartorlugo, utteromalarmalo.

6 Faraub okautiva: Majoralerit atātet illijartorlugo, angernit tapsomunga malliklugo.

7 Tagva Josef majorarpok atātane illijartoromavlugo. Faraublo kivgangita illunatik, angajokaunersello iglungane, Egiptenib nunanganelo angajokaunerset illunatik illagivæt.

8 Taimaktauk Josefib kivgangit, kattangutingillo, atātamelo kivgangit illaulerput. Kittornगतigle, saugakottitiglo, tuktuvakottitiglo kisseta kemmekpeit Gosenib nunanganut.

9 Kammutillo ablangajullo horsinne majorarkattigiveit, ingerakattigëllo tapkoa unnuktoksõlaukput.

10 Atadib tulervianut (kakkojeksenik) Jordanib ungatānut tikkinamik, tagva kiksarnermut keadlalauput; Josefiblo atātane uvlunnik 7 nik kiksarutigiva.

11 Nunakattigëllo Kanaanemiut, kiksadlarnek tamedsa, Atadib tulervingane tækkogamitsuk, okarput: Egiptenmiut tagvanekeaviksakadlarput. Taimaitomik nuna tamedsa, Jordanib ungatanētok taijauvok: Egiptenmiut keavinget.

12 Kittorngarëllo tapkoa pinniarlaukput perkojaunitik malliklugit.

13 Kanaaniblo nunanganut āpæt, illijartorpælo perorsēviub kairosunganut maggolinmajomut, Abrahāb pissiarilauktanganut, perorsēvik illaliudlugo, illuerviksakottiminut, kinguvāngminullo, Efronemit Hetiteremit, Mamrib nellāne.

14 Illijartorāmitsuk Josef kattangutinne majorarkattigilauktannelo atātame illijartortauvia-

nut illunaita illagilugit ama uttilerivok Egiptenmut.

15 Josefible kattangutingit sivoràlerput atātatik tokkolaungmet, okarpullo: Josefib kennugilarpallukpätigut akkinniaromärpätigullo idluitulliarniptingnik tamainik, tapsomunga pinniarlauktaptingnik.

16 Taimaitomik okautsaukovæt: Atätavit perkolaukpätigut tokkokārane, okarlunelo:

17 Imäk okariakarpose Josefemut: Omæt, kattangutitit issumagijungnërlaungnigut idluitulliarninginnit, ajortulliarninginnillo, taimak idluiluktomik pinniarlaungmetta illingnut. Omæt, taimaimet issumagijungnërvigilaungmittigut idluitulliarniptingnit, atätavit Gudinget kivgaringmattigut. Josefele keavok, taimaitomik okarvigingmatsuk.

18 Kattangutingitale pamangavigijartorpæt, okautilälo: Ahäk, kivgaulerpogut illingnut.

19 Josefib okautiveit: Sivoräniarase, Gude Nalegarigapko.

20 Illipse issumakalaukpose idluitulliari vigijomavlunga; Gudele ajungitulliarnermik issumakalaukpok, sorlo manna pinniarningit sakkijadlarmetta, innuit unnuktovaksuit piulijaukovlugit.

21 Taimaimet sivoräniarase manna. Pattangaititsomavapse kittorngasselo. Mannigorpeillo illannakarnartomiglo okarvigiveit.

22 Tagvale Josef illane illagilugit Egiptenmet-sainarlaukpok, Jarinniglo 110 nik innölunë.

23 Efraimiblo kittorngangit erngutärsungillo tækkoveit. Taimaktauk Machirib Manassib erninget kittorngangit kittorngakalaukput Josefib tækkoane.

24 Josefible kattangutinne okautiveit: Tokkolerpunga, Gudiblo nellipsaromârpâse, nunamillo omanget aulartitsomârpâse nunamut angerutigilauktaminut Abrahamut, Isaangmullo, Jakomullo:

25 Taimaitomik Israëlib kittorngangit perko-
veit angerkovlugit, okautilugillo: Gudib nellip-
sarpasse, tagva saunikka ovanget aularutissigik.

26 Tagva Josef tokkovok Jarekardlune 110
nik. Tamnalo mingoarpæt, illivælle iklerving-
mut Egiptenme.

W. M'DOWALLIB, NENILAUKTANGIT.

#35710519

